

Don Kihot v boju s člani zakoni odstavki...

MARIAN KEMPERLE

Pred kakim desetletjem je v Rimu »razsajal« vihar Bertuzzi. Parlamentarcem je meril državljanski pulz s tako nevsakdanjimi in za presenečenje senatorje in poslance »nepomembnimi vprašanji«, kot je bilo tisto najbolj znano: Koliko členov steje Italijanska ustava? Odgovori so bili podobni zrebu loterije; malokdo je zadel pravi odgovor: 139. Ko je pred leti umrl, so časopisi pisali, da je odšel borec za državljanske in državljanske pravice.

Na Trzaskem že več kot kako desetletje »razsaja« vihar Pahor. Tukajsnjih upraviteljev ne sprašuje po številu členov ustave, pač pa jim ob vsaki priložnosti moli pod nos tista dva njena člena, tretjega in šestega, ki ostajata nosilna stebra manjšinskih pravic. Njegove zahteve po spoštovanju ustavnega določila in drugih zakonov so tako načelne in dosledne, da so ga že nekajkrat privedle do roba zakona in se čez. Kopic sodnih postopkov priča o tem, a doslej ni bil se nikoli dokončno obsojen.

Nasprotno. Njegovo stikanje po zakonih v iskanju slovenskih pravic je privedlo do nekaterih zgodovinskih razsodb manjšini v prid. Dosedanjim se je v teh dneh pridružil še razsodba Deželnegega sodišča, ki dejansko dovoljuje rabo slovenskega jezika v dopisovanju s Tržaško občino. Slovenci lahko odslej vlagamo na Obcino prošnje in druge dopise v slovenščini.

Pahorjevo delovanje mnogim ni po godu. Tako na italijanski, kot tudi - to je treba, resnici na ljubo, zapisati - na slovenski, zamejski strani. Največ zaradi metod, ki jih izbira pri vodenju svoje bitke. Pahorjev boj je brezkompromisen in kot tak izključuje iskanje konsenza, ki je značilno za druge politične plasti zamejske družbe. Doslej je bil uspešen tudi zato, ker je bilo drugo premalo uspešno.

Ce bi videz ne spominjal na oprodo Sancha Pansa, bi lahko namignil, da je Samo Pahor neke vrste zamejski don Kihot. Njegov (osamljeni) boj z zakoni, člani, odstavki in pravili je herojski.

A nekdo je zapisal: Blagor narodom, ki ne potrebujejo herojev.

Ženska prvič na čelu vatikanske delegacije

VATIKAN - Ameriška izvedenka Mary Ann Glendon bo vodila vatikansko delegacijo na konferenci OZN o ženski v Pekingu. Glendonova bo prva ženska, ki bo vodila papezevo zastopstvo na nekem mednarodnem simpoziju. Izvenka je avtorica studije »Splav in razporeka v zahodnih

zakonodajah«, v kateri je ostro napadla ameriški zakon o prekinitvi nosečnosti. In vatikanski glasnik Navarro Valls je včeraj opozoril na bojazen Vatikana, da bi na pekinški konferenci prevladala prav problematika spolnosti, medtem ko bi prezrli pomen družine in njene vloge v družbi.

Na 3. strani

Računski dvor svari pred novo korupcijo

RIM - Računski dvor je izročil parlamentu poročilo o delovanju državne uprave v letu 1994. Iz njega izhaja, da se Italija ne bo se tako zlahka otresla birokratskega balasta, ki je prav posebno opazen pri ministrstvih za okolje in kulturne dobrine, medtem ko se je stanje na

zunanjem ministrstvu močno popravilo. Prav tako se je zmeraj bati korupcijskih pojavov na področju javnih gradenj, brez težav pa ne bodo niti privatizacije državnih ustanov, ki lahko povečajo brezposelnost. Dobro oceno sta dobila tobak in loterije.

Na 2. strani

VOJNA / BOSANSKIM SRBOM POMOČ IZ KRAJINE

Napadi na Drvar: Srbi v težavah

Poziv Hrvatom, naj spoštujejo človekove pravice

ZAGREB, SARAJEVO (Reuter, dpa) - Enote hrvatske vojske so včeraj silovito obstreljevale Drvar, kjer se bosanski Srbi, okrepljeni s krajiškimi brati, krčevito upirajo. Hrvatski borci so nadaljevali tudi cisćenje nekdanje Krajine, pri tem pa so se zapletli v spopade z osamljenimi skupinami srbskih upornikov. Najmanj pet Krajišnikov naj bi izgubilo življenje, podatkov o ranjenih pa ni bilo, zato so predstavniki mednarodne skupnosti Zagreb vnovič pozvali, naj zagotovi spoštovanje človekovih pravic pripadnikom srbske narodnosti. Nad Hrvati se pritožuje tudi evropski upravitelj Mostarja Hans Koschnik, ki je zagrozil, da bo odpoklical mednarodne policiste, če Hrvati Muslimanom ne bodo dovolili dostopa do njihovih domov v zahodnem delu mesta. Pripadniki mirovnih enot so se že umaknili iz Gorazda. Med umikom so jih napadli vojaki, oblečeni v uniforme bosanske vladne vojske.

Na 15. strani

Razsodba: Slovenske prošnje Občini Trst

TRST - Slovenci lahko vlagamo na Trzasko občino prošnje v slovenskem jeziku. Tako je pred dnevi razsodilo Deželno upravno sodišče, ki je sprejelo priziv prof. Sama Pahorja in njegovega odvetnika Jožeta Škerka ter razveljavilo tretjo točko znane Illyjeve odredbe iz lanskega januarja. Odredba Slovincem ni dopuščala dopisovanja z Obcino v slovenščini.

Prof. Pahor je junija zaprosil Obcino za fotokopije nekaterih dokumentov. Ker pa so bile prošnje zapisane v slovenščini, mu je zupan odgovoril, da bo dokumente prejel le, če bo predložil prošnje v italijanskem jeziku. Pahor se je zaradi tega pritožil na DUS.

Na 6. strani

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Kaj je pisal Primorski dnevnik pred 50 leti?

Kaj je pisal Primorski dnevnik pred 50 leti? Nadaljujemo z objavo najbolj značilnih člankov iz tistih avgustovskih dni pred pol stoletja, ki pricajo tako o najpomembnejših dogodkih tistega časa (n.pr. o atomski bombi na Hirošimo in kapitulaciji Japonske ipd.) kot o tem, kako je naša skupnost doživljala razgibane prve povojne dneve.

Bojan Brezigar je zapisal razgovor s kanadskim univerzitetnim profesorjem Tomom Priestleyjem, enim redkih neslovenskih znanstvenikov, ki so se naučili slovenščine. Pogovor je tekel o našem maternem jeziku, o manjšinah, o Evropi, o Kanadi...

Prihodnji teden se bo v Benetkah začel filmski festival. Predstavljata nam ga Igor Devetak in Nadja Rebec.

Bruno Krizman nadaljuje svoje potovanje po Iranu. V tej oddaljeni deželi, nekoč znani predvsem po dragocenih preprogah, danes pa po tem, da so v njej na oblasti ajatulah, je doživel marsikaj zanimivega.

Dve zlati za Italijo

TAMPERE - Prvi dan finalnih tekmovanj na svetovnem veslaskem prvenstvu v Tampereju so ameriške posadke osvojile kar štiri prva mesta. Uspešni so bili tudi Italijani z dvema zlatima kolajnama, v lahkem enojcu pa je Britanec Peter Hanning ze tretjic zapored zmagal, po prihodu v cilj pa se je brez moči zgrudil v coln in so mu morali pomagati s kisikom.

Na 17. strani

PO IZGONU OPOREČNIKA WUJA IZ KITAJSKE

Izboljšanje odnosov med Kitajsko in ZDA?

SAN FRANCISCO (Reuter) - Odločitev Kitajske, da ne bo izvršila kazni, ki jo je sodišče prisodilo oporečniku Harryju Wuju, ampak bo oporečnika namesto tega izgnala iz države, je požela odobravanje celotne mednarodne javnosti.

Novico so z navdušenjem sprejeli tudi v Washingtonu in pričakujemo lahko, da bo že kmalu prišlo do izboljšanja ameriško-kitajskih diplomatskih odnosov, po besedah ameriške veleposlanice pa obstaja tudi verjetnost, da se bo žena ameriškega predsednika udeležila konference ZN o ženskah.

Na sliki AP: Wu po prihodu v San Francisco

Na 14. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Privilegiranih stanovalcev ni

Minister za delo Treu trdi, da ni »uglednih« stanovalcev v poslopjih, ki so last skrbstvenih ustanov.

Stran 2

Buscetta demantiral novinarja

Mafijski skesanec in številni potniki ladje Monterey zatrjujejo, da so izjave Sergia De Gregoria lažnjive, don Masinov odvetnik pa bo novinarja ovadil sodstvu.

Stran 3

Obalna cesta še zaprta

Napovedanega odprta trzasko obalne ceste včeraj ni bilo: dela za zagotovitev varnosti pred padanjem kamenja bodo zelo zamudna.

Stran 6

Bitka za obnovo bolnišnice ni izgubljena

Zdravniki so prepričani, da se bo objekt vendarle začel obnavljati.

Stran 8

Težki nasprotniki za Juventus

Včeraj so v Zürichu izzrebali pare 1. kola v vseh treh evropskih nogometnih pokalih. Zrebo je bil italijanskim ekipam naklonjen, kar pa ne velja za Juventus, ki je v ligi prvakov v najtežji skupini.

Stran 18

NOVICE

Smrtonosni heroin: pet aretacij v Palermu

PALERMO - Agenti letečega oddelka iz Palerma so v okviru preiskave o razpečevanju heroína, ki je v zadnjem mesecu povzročil smrt osmih mamilašev, aretirala pet oseb. Aretirala jih je posebna policijska sekcija, ki jo je palermški kvestor Arnaldo La Barbera ustanovil po smrti nekaterih mladih, ki so si kupili in nato uporabili doze heroína, ki je bil slabo pomešan z drugimi snovmi. Policijski agenti so že predvčerajšnjim aretirali štiri osebe v mestni četrti Brancaccio, kjer po mnenju preiskovalcev razpečujo heroína.

Začetek privatizacije letaliških družb

RIM - Začela se je privatizacija družb, ki upravljajo letališča, se posebej pa družbe Aeroporti di Roma. Dokončno so bili namreč preključeni normativi, ki so doslej predpisovali večinsko participacijo države, družbe IRI, javnih ustanov, dežel in krajevnih uprav v družbah za upravljanje letališč. Participacije bodo ukinili na osnovi predpisov, ki urejajo privatizacije, upravljanje letališč pa bo dodeljeno v koncesijo z odlokom ministrstva za prevoze, v dogovoru z zakladnim in finančnim ministrstvom in z ministrstvom za javna dela na osnovi gospodarsko-finančnega programa. Koncesije bodo lahko veljale za dobo do 40 let.

Z valjarjem nad moža: tvega, da jo obdolžijo umora

BOLOGNA - Pred tremi meseci se je z valjarjem znesla nad možem in mu povzročila take poškodbe, da so ga morali odpeljati v bolnišnico: sedaj pa je mož umrl, ona, 77-letna Livia Natalizia pa tvega, da se bo morala zagovarjati zaradi obtožbe nenamernega umora. Sicer pa bo morala obdukcija pokazati, ali so smrt 75-letnega Clementeja Sabatinija iz kraja Lama di Remo pri Marzabottu povzročili težki udarci valjarja. Če bo obdukcija to potrdila, se bo položaj Livie Natalizie znatno poslabšal.

NZ zahteva zaplombo dnevnika »Smemoranda«

BARI - Obrekovanje »preko dnevnika«: tako obtožuje načelnik svetovalske skupine Nacionalnega zavništva v občinskem svetu v Bariju Ubaldo Terlizzi. Predstavnika NZ je predvsem zbodel stavek na 10. strani dnevnika, kjer je zapisano: Če je svet ogaben, kaj pa se Bari. Občinski svetovalci je zaradi teh besed ogorčen, po njegovem pa so ga po vsej verjetnosti povzeli iz tednika Cuore; vsekakor je najavil, da bo občinskemu svetu predlagal, da bi zaradi obrekovanja tožil tednik Cuore in pa založnika dnevnika Smemoranda in seveda zahteval zaplombo dnevnika na celotnem državnem ozemlju.

Eva Mikula bo nastopila, ne ve pa, ali se bi slekla

GUIDONIA - Eva Mikula, mlada Romunka, ki je svoj čas živela s Fabiom Savijem, enim od treh bratov tolpe »belega fiata uno«, bo jutri ponocni debitorala v ekipi porno-menedžerja Riccarda Schicchija. Sprejela je njegovo ponudbo, tako je dejala, ker nima možnosti, da bi se lahko zaposlila v baru ali pa kot natakarka z rednim dovoljenjem o bivanju. Na odru bo sicer nastopila, ni pa se rečeno, da se bo tudi slekla; gledalce namreč želi presenetiti.

RIM / TEČAJ LIRE MALO NIŽJI

Finančni zakon pogojuje tudi denarno politiko

Listino bo vlada predložila parlamentu sredi septembra

RIM - Vlada bo predložila finančni zakon parlamentu sredi septembra, kakor je najavil njen predsednik Dini. To je včeraj potrdil podtajnik v predsedstvu ministrskega sveta Cardia rekoč, da se izvršna oblast nikakor ne namerava odreči manevru za 32.500 milijard lir.

Odobritev zakona bo tudi jasneje nakazala usodo lire, ki jo zeli premier čimprej spet vključiti v evropski denarni sistem, potem ko se je v zadnjem času močno popravila. Včeraj se je sicer nasproti nemški marki ponovno osibila, toda analitiki povezujejo to bodisi z vnovično oslavitvijo dolarja po predvčerajšnji objavi podatka, da so bila julija naročila trajnih dobrin za

1,7% manjša, medtem ko je bil predviden poskok za 0,7%, bodisi z dejstvom, da je lira reagirala na znižanje eskontne mere v Nemčiji že v sredo s tem, da se ji je tečaj povzdignil na 1.086 za marko. Vrednost ameriškega denarja je včeraj padla kar za deset lir, saj je dolar veljal komaj 1.613,70 lire proti 1.623,78 predvčerajšnjim.

Skratka, lira je ves teden napredovala in ni bilo realno pričakovanje, da se bo to nadaljevalo v nedogled, zlasti se ne v zdajšnjem avgustovskem času, ko so kupcije skope. Prav tako pa ni realno pričakovati skorajšnje znižanje obrestne mere tudi v Italiji, ker tega zdajšnja stopnja inflacije očitno ne dovoljuje.

POLEMIKA / MINISTER TREU

Ni »uglednih« stanovalcev

Berlusconijevemu »Il Giornale« odgovoril z objavo seznamov

RIM - Minister za delo Tiziano Treu je posredoval novinarjem seznime stanovalcev poslopij, ki so last javnih skrbstvenih ustanov. Gre za prvi odgovor na polemiko, ki jo je izzval Berlusconijev dnevnik »Il Giornale«, po katerem so številnim političnim osebnostim dali v najem po izredno ugodnih pogojih stanovanja last Inpsa, Inaila in Inpdapa. Minister Treu je odredil notranjo, rimsko državno pravdnistvo pa sodno preiskavo zaradi morebitne zlorabe javnih funkcij v lastne namene. V sredo se bo minister sestal s predsedniki omenjenih skrbstvenih ustanov, ki so svoja velika finančna sredstva vložila predvsem v nepremičnine: samo Inpdap je lastnik 55 tisoč poslopij.

Med privilegiranci naj bi bila celo sama tajnica ministra Treua: v resnici se je izkazalo, da se je zaradi službe preselila

iz Milana v Rim, kjer so ji dodelili stanovanje 90 kv. metrov za 509 tisoč lir mesečne najemnine, kar je v skladu z zakonskimi predpisi.

Na podoben način se zagovarjata tako tajnik sindikata Cisl Sergio D'Antoni - živi v stanovanju, za katerega plačuje 1.203.935 lir, stanovanje pa je prenovil na lastne stroške in ne, kot mu podtikuje »Il Giornale«, na račun dalkoplacevalcev - in poslanec Enotnih komunistov Lucio Magri - živi v istem stanovanju se preden je postalo javna last in redno plačuje najemnino, medtem ko je »Il Giornale« podtikoval, da je sploh ne plačuje.

Morda so tudi primeri neupravičene dodelitve, je dejal minister Treu, in to bo treba ugotoviti, vendar so v veliki večini primerov pri dodelitvi javnih stanovanj spoštovali zakonska določila.

PERUGIA / PREISKAVA O UMORU MINA PECORELLIJA

Claudio Vitalone začel protiofenzivo

Zavrnil je sodnika za predhodno preiskavo

cilu Giulia Andreottija in njegovega tesnega sodelavca Claudia Vitaloneja. Andreotti naj bi se hotel znebiti novinarja, ki je bil povezan z nekaterimi krogi obveščevalnih služb in ki ga je s svojo revijo napadal zaradi afe-re Moro in podkupnin industrijca Nina Rovellija.

To tezo sta včeraj v Perugii odločno zavrnila Claudio Vitalone in njegov odvetnik Carlo Taormina. Oba sta tožilstvu v Perugii očitala, da je bila preiskava slabo vodena in da je tožilstvo prevrednotilo izjave skesancev. Vitalone je celo izjavil, da je bila skesanec obljubljen odškodnina petih milijonov lir na mesec in stanovanje v zameno za obremenitev bivšega senatorja.

Ofenziva bivšega politika in njegovega odvetnika pa se je razvila tudi na ravni zavračanja sodnika za predhodne preiskave. Kaze, da Claudio Vitalone očita sodniku Materii, da je bil slabo razporejen do njegovega brata Wilfreda, zato naj ne bi bil objektivni tudi do njega samega.

Včerajšnja obravnava ni razrešila tega vprašanja, ker so jo iz formalnih razlogov odložili na 30. september. Včerajšnji popad je le zametek proceduralne bitke, ki se bo razvila ob tem procesu, ki bremeni najvidnejšega povojnega italijanskega politika. Ta proces je namreč povezan s tistim, ki se bo kmalu začel v Palermu in na katerem je Andreotti osumljen, da je bil dolgo let politični referent mafije.

RIM / POROČILO RAČUNSKEGA DVORA O UPRAVLJANJU DRŽAVE V LANSKEM LETU

Breme, ki ga nalaga birokracija, lajšajo kadilci in ljubitelji loterij...

Ministrstvom za okolje in kulturo slaba, zunanjemu pa dobra ocena

RIM - Ministrstvi za okolje in kulturne dobrine skripljeta, družba Anas se ukvarja z utopničnimi programi, namesto da bi jih prikojevala stvarnosti, a se tudi se ni mogla ograditi od ostankov »tangentopolisa«, uslužbenci Državnega monopola pa zavirajo njegovo privatizacijo. To je nekaj bistvenih opazk, ki jih je izrekel računski dvor v rednem letnem poročilu o delovanju državne uprave v letu 1994. So pa tudi svetle plati: zunanje ministrstvo se kar dobro upravlja, a strastni kadilci in ljubitelji iger na srečo nenehno povečujejo priliv denarja v državno blagajno. Toda zanimivo po vrsti.

Ministrstvo za okolje

V poročilu za parlament računski dvor očita resorju neucinkovitost, zaradi katere so naravovarstveni in z njimi povezani posegi prepočasni, medtem ko se čedalje bolj kopici grmada neizkoriščenega denarja, ceprav se je

obseg razpoložljivih sredstev v času 1991-1994 skrcil z 867, 7 na 441, 4 milijarde lir. Konec lanskega leta se je tako nabralo že 3.636 neizkoriščenih milijard. Pred stiri leti so nakazali 37 milijard lir za izvedbo osmih naravovarstvenih programov na Siciliji, pri katerih bi morala sodelovati brezposelna mladina, programi pa so se na papirju. Posledica tega je se večja ogroženost teritorija in - posredno - državljanovih pravic.

Ministrstvo za kulturo

V njegovem upravljanju so hude vrzeli, ki so opazne se zlasti na perifericni ravni. Resor finansira kulturne pobude, ki jih morajo izvajati decentralizirani uradi, ti pa ukrepajo zamudno, tako da ostaja denar neizkoriščen; gre za 2.000 milijard lir. Temu je kriva površnost pri izdelavi programov, ki jih je treba zaradi tega nanovo pripraviti, za to pa so potrebni spet drugi denarci.

Družba Anas

Računski dvor kritizira njeno preoblikovanje v javno gospodarsko ustanovo, ki ima organizacijsko, upravno in računovodsko avtonomijo, ker to ni v skladu z nalogami organizma, ki deluje na področju administrativnega prava in ga v celoti finansira država. Ali bolje: Anas upravlja pogodbeno dela takih razsežnosti, ki so čisto v nasprotju z evropskimi določili, ni pa več potrjen strogim državnim normam o projektiranju, izvedbi in kolavdaciji, zaradi česar je imel opravka tudi s kazenskimi sodiscem. Dvor se boji novih korupcijskih pojavov.

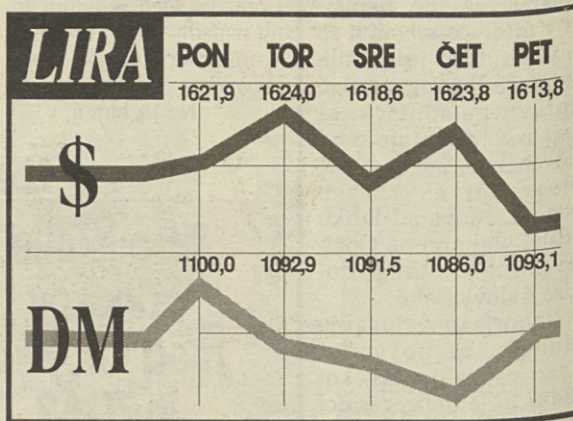
Državni monopol, tobak in loterije

Finančni minister je ravnokar izdelal osnutek zakonskega predloga, po katerem naj se Državni monopol januarja 1996 spremeni v delniško družbo, januarja 2000 pa privatizira. Uslužbenci tega nečejo iz strahu pred osipom de-

lovnih mest in doslej so onemogočili odobritev ze sedmih zakonskih odlokov. Seveda obstaja problem, kako zagotoviti državni blagajni nadaljnji velik priliv od prodaje monopolnih izdelkov, zlasti od tobaka, ki ga prodaja podjetje Ati. Prodaja cigaret se je kljub podražitvi povečala in obračun Atija je konec leta 1994 izkazoval 3.327 milijard lir prebitka. Vse se tudi priliv od iger na srečo (12 italijanskih in ene mednarodne loterije, lota in loterijskih sreč »posttraj in zmagaj«), ki so lani nesle davkarji 74, 6 milijarde lir.

Zunanje ministrstvo

Edino skoraj laskavo oceno je računski dvor namenil temu resorju, ker je ovrednotil vlogo generalnega tajnika, pravočasno predstavil obračun in proračun, okreplil notranjo inšpekcijsko službo in skrcil doklade za službovanje na tujem. Pač pa se ni dovolj učinkovit na področju kulture in mednarodne kooperacije.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

VATIKAN / NA KONFERENCI V PEKINGU

Ženska bo vodila papeževo zastopstvo

Sveta stolica se boji, da bi na konferenci v Pekingu prevladala problematika spolnosti

VATIKAN - Sveta stolica je odločila. Vatikansko delegacijo na mednarodni konferenci o ženski v Pekingu bo vodila ameriška profesorica Mary Ann Glendon (na fotografiji). Novico je sporočil vatikanski glasnik Joaquín Navarro Valls med novinarsko konferenco, na kateri je orisal stališče Vatikana do pekinske konference.

Mary Ann Glendon je prva ženska, ki bo zastopala papeža na nekem mednarodnem zasedanju. Ameriška izvedenka, ki je avtorica studije »Splay in razporoka v zahodnih zakonodajah« (iz studije jasno izhaja, da nasprotuje splavu in ostro obsoja ameriško zakonodajo), je članica vatikanske znanstvene akademije. Vodila bo 21-clansko delegacijo (13 žensk in 8 moških), v kateri je še sedem ameriških državljanov, pri tej zahtevni nalogi pa ji bosta v pomoč stalni opazovalec Svete stolice pri OZN msgr. Renato Martino in tajnik papeževega sveta za

pravico in mir msgr. Diarmuid Martin. Po oceni nekaterih komentatorjev je razlog tako številne prisotnosti ameriških državljanov predvidevanje Vatikana, da bo zastopstvo ZDA poudarjalo povsem različna stališča. Toda Navarro Valls je demantiral to tezo in dejal, da je Sveta stolica izbrala svoje zastopstvo samo na osnovi strokovnosti, tolikšno število Američanov pa naj bi odraz dejstva, da so vključili veliko zastopnikov Svete stolice pri OZN.

Iz izvajanja vatikanskega glasnika je jasno, da se namerava vatikanska delegacija spopasti s tisto usmeritvijo, ki »omejuje žensko na družbeno vlogo, ki naj bi jo pridobila, zanika pa njeno najbolj intimno resnico«. Če bi prevladala ta teza, bi Vatikan ocenil izid konference kot korak nazaj na poti uveljavljanja človekovih pravic.

Osnutku sklepnega dokumenta Vatikan očita, da prezira »bistveno družbeno vlogo družine«. Zato se boji, da bi prevladali »ne-

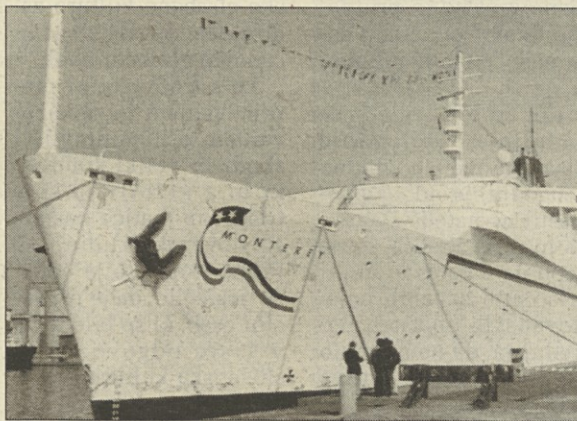
gativna težnja v odnosu do družine, nekritično spejemanje splava in nesprejemljiv antropološki pogled, po katerem naj bi vsi ženski problemi povezani s spolno sfero in s kontracepcijo«. Navarro Valls je dejal, da se Vatikan zavzema za drugačen pogled, v katerem sta »ženska in moški soprotagonista v naporih za izboljšanje človeštva«. Sveta stolica si bo po zagotovitvi njenega glasnika prizadevala za dogovor, vendar svari pred nevarnostjo, da bi prevladalo poglavje o spolnosti.

Navarro Valls je ob koncu zavrnil tudi očitke, da bi skromna prisotnost žensk v odločujočih vatikanskih krogih krnila njeno verodostojnost v boju za ženske pravice.

RIM / ZARADI KRIŽARJENJA, KI BI BILO MORALO OSTATI TAJNO

Buscetta še dalje v vrtincu polemik

Skesanec in potniki ladje demantirali De Gregoria

Ladja Monterey, na kateri si je privoščil oddih Buscetta (Ap)

znamenitejšemu skesanecu Cose nostre.

Drugo vprašanje je seveda zakulisje njegovega razvedrilnega popotovanja z zeno Cristino in sinom Stefanom. Ali bo lje: kdo vse je za to vedel in kdaj ze. Buscetta

se je za križarjenje prijavil julija, novinar Sergio De Gregorio, ki je skesančev prisotnost na ladji prvi razodel javnosti, pa junija. Kdo je letemu povedal, da bo na ladji tudi don Masino? Je ta v pogovorih z De

Gregorijem, neapeljskim gradbenikom Umberto Minopolijem in svetovalcem Forze Italia v kampanijski deželni skupščini Angelom Trantomanom res govoril o odnosih med Andreottijem in mafijci, o ozadju ugrabitve Alda Mora, o sodni preiskavi na rovas Berlusconi? Novinar je včeraj to znova potrdil, Buscetta pa ga prek odvetnika Luigija Li Gotti demantiral, kot je tudi zanikal, da bi na ladji pil dragocen sampanjec (»saj sem abstinent«) ali na ves glas prepeval mafijski »gugliarelli« (»to je počel on«). De Gregoriove izjave je zavrnil kot neresne tudi potnik na ladji Pasquale Frola, in to v imenu mnogih sopotnikov.

Na ta in še mnoga druga vprašanja bo moralo odgovoriti rimsko državno tožilstvo, ki mu bo čez nekaj dni Li Gotti poslal ovadbo zaradi obrekovanja. Direkcija za javno varnost je medtem menda že odkrila, kdo vse je bil vnaprej seznanjen z Buscettovo namero, da si privoščijo križarjenje, in podatke posredovala notranjemu ministru Coronasu, ki bo moral odgovoriti na nebroj parlamentarnih interpelacij. Tudi na to, ali je don Masina »izdal« kdo znotraj državnega protimafijskega organizma. Buscetta temu ne verjame, sicer pa bo moral tudi on odgovorjati centralni komisiji za varnost skesancev, ki hoče preveriti, ali je morda ravnal v nasprotju z njenimi navodili.

SKESANCI / ČRN MESEC ZA TISTE, KI SODELUJEJO S PRAVICO

Zakulisno rovarjenje proti pričam

Cilj spletke je, da bi okrnili verodostojnost prič pred začetkom septemberskih procesov

RIM - Avgust je bil nedvomno »crn« mesec za tiste, ki so v Italiji sklenili, da sodelujejo s pravico v boju proti organiziranemu kriminalu. Dva skesanca sta bila ubita, dva sta pobegnila, eno pričo je prizivno sodišče obdolžilo, da je bilo njenbo pričevanje gola izmiselnost, za nameček pa se polemike ob križarjenju, ki si ga je privoščil Tommaso Buscetta, najbolj znan in najbolj verodostojen skesanec mafije.

Polemike in zaostreitev ob problemu skesancev, ki se sicer v Italiji vnamejo periodično, so bile delno predvidene. Notranji minister Rinaldo Coronas je pred dobrim mesecem v svojem poročilu parlamentu med drugim zapisal, da »se začena obdobje odmevnih procesov proti organiziranemu kriminalu, kar v so-

delavcih pravice vzbuja razumljivo zaskrbljenost za lastno usodo in usodo njihovih sorodnikov«.

V začetku avgusta je bil v Kalabriji ubit Pietro Giuffrè, ki je s svojim pričevanjem omogočil aretacijo številnih mafijcev, nekaj dni pozneje pa je pod streli mafijskih morilcev padel Franco Castano, sorodnik dveh mafijskih skesančev. Zločina sta spodbudila sefa policije Ferdinanda Masoneja, da je z okorožnico pozval vse prefekture, naj bdijo nad usodo skesanih in opozoril, da »se snuje načrt, ki naj bi silil skesanec, naj pred procesi preklicuje svoja pričevanja«. Na podobno nevarnost je za veliki smaren v pogovoru z novinarji spet opozoril notranji minister Coronas.

Veliko polemik je vzbudila tudi

razsodba prizivnega sodišča v Catanzaru, ki je ovrglo kot neresnično pričevanje Rosette Carminara. Ženski, ki je bila nagrajena za državljanski pogum, ko je pribila na zatožno klop morilce policijskega podcastnika, je sodišče ocitalo, da »si je vse izmislila, najbrž zaradi denarja«.

Stanje je zelo nazorno prikazal skesanec Carmelo Mutoli, ki je med pričami procesa zaradi pokola pri Capaciju. »Sodniki se zavzemajo za naše sodelovanje in nam pomagajo, državi pa sploh ni do naše pomoči,« si je izjavil Mutoli agenciji Ansa.

Manever, ki bi »ocrnil« skesančev pred javnostjo in sodniki, je v teku. Država pa, razen svaril notranjega ministrstva, ni ukrenila veliko, da bi zakulisne spletke onemogočila.

Jože Pirjevec

Vidov dan

Odlomek iz knjige »Jugoslavija 1918-1992«

Da bi odstranile zadnje skupine tistih, ki so si se upali misliti na večstrankarski sistem, so oblasti izbrabile dokaj učinkovito pretnost v obtožile njihove predstavnike državi nevarnega sodelovanja z zahodnimi diplomati. Velika Britanija in ZDA so se tako znele na zatožni klopi v okviru kar sedmih odmevnih procesov, med katerimi sta največ prahu dvignila sodna postopka proti Crtomiru Nagodetu konec julija 1947 v Ljubljani in proti Dragoljubu Jovanoviću v Beogradu. Tega pokončnega srbskega oporečnika so se ljudje na vrhu končno znebili tako, da so ga aprila 1947 izključili iz zvezne skupščine, v oktobru pa obsodili na deset let zapora. Milovan Djilas je ob tej priliki zapisal naslednjo »poetično« misel: »Ljudske množice, ki gredo naprej in ustvarjajo novo življenje... so kot velika reka, kot poplava, ki odlaga blato na svoje bregove... Tako so napravile tudi Dragoljuba Jovanovića in njegove prijatelje.«

LJUBEZEN DO SOVJETSKE ZVEZE

Za notranjo politiko Jugoslavije do leta

1948 je značilno zvesto posnemanje Sovjetske zveze in njenega državno-centralističnega sistema. Bolj zapleten pa je bil zunanje-politični položaj, tudi zaradi prepricanja, ki ga je Tito izrazil že leta 1944, da bi morali zavezniki zaradi zaslug narodnoosvobodilnega boja ravnati z njim kot z enakovrednim partnerjem. Ta zahteva je izvirala iz dejstva, da je jugoslovanska armada stela proti koncu vojne približno milijon mozi in da je bila četrti najmočnejša oborožena sila znotraj protihitlerjanske koalicije. Visoko mnenje, ki ga je imel o sebi, pa se ni skladalo s siceršnjo notranjo in mednarodno sibičnostjo Jugoslavije, vklesčene med zahodne in vzhodne pokroviteljske težnje. Razhajanje med zavestjo o lastni veličini in občutkom ogroženosti je pogojevalo nevrotično in agresivno zunanjo politiko, ki je v nekaj letih povsem osamila Jugoslavijo tudi od Moskve, s katero ni manjkalo razhajanj že v letih 1941-1945. Ko je na primer Tito proti koncu vojne zahteval od Sovjetske zveze, da ga obvešča o svojih vojaških operacijah, je dobil odklonilen odgovor, kar je izzvenelo kot opomin, naj

se ne precenjuje. Sporazumi o povojni ureditvi Jugoslavije, ki so jih februarja 1945 sprejeli na Jalti Stalin, Churchill in Roosevelt, so spet hudo ranili Titov ponos in njegovo samozavest. Dejstvo, da so trije veliki sprejemali usodne odločitve o njegovi državi, ne da bi ga vprašali za mnenje, je znova povzročilo hudo napekost s samim vrhom Sovjetske zveze. Stalin ni govoril v prazno, ko je na sestanku 9. februarja 1945 potožil Churchill, kako težko se je pogovarjati s Titom: »Včasih brčne, če mu kdo da nasvet.« Njegova nejevolja tudi ni bila brez utemeljitve. Bolje od marsala je namreč razumel, da ima popuscanje Zahodu predvsem taktični značaj, ker je treba v Evropi utrditi razmerje sil, ki jih je oblikovala vojna. Tito tega dolgo ni doumel in »dolgo ni hotel priznati svojih napak«. »Sele pod pritiskom neovrgljivih dejstev in dogodkov, ki so sledili,« piše v poročilu iz časov Informbiroja, »jih je bil prisiljen priznati. Obljubil je, da jih bo popravil, in se zaklel, da se bo v bodoče posvetoval o vseh bistvenih vprašanjih....«

(Se nadaljuje)

24.

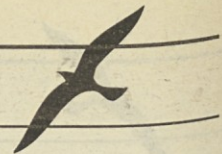
LIKOVNA KOLONIJA MLADIH

Prireditve, ki mladim širi obzorje likovne ustvarjalnosti

CELOVEC - V Sentjakobu v Rožni dolini, prizorišču letosnje 25. Likovne kolonije mladih, je pretekli četrtek bila predstavitev publikacije, ki je izšla ob jubilejni koloniji. Katalog, ki ga je izdala Slovenska prosvetna zveza iz Celovca kot leotšnji organizacijski nosilec pobude, je izčrpen povzetek petindvajsetletne poletne pobude, ki združuje ob likovnem ustvarjanju slovensko mladino iz Slovenije, Italije, Avstrije in Madžarske.

Na srečanju z novinarji so spregovorili tajnik Slovenske prosvetne zveze iz Celovca Janko Malle, ki je poudaril vzgojni in povezovalni smoter pobude; Lojze Gobec, pedagoska duša kolonije, ki je orisal njen zgodovinski pregled; akademski profesor likovne umetnosti Bojan Golija, ki je podčrtal pomen takih »nesolskih« priložnosti za sirjenje likovne vzgoje in naglasil, da bi si likovna kolonija zaslužila veliko več pozornosti s strani medijev in oblasti; Marjan Prevodnik, strokovni svetovalec za likovno dejavnost pri Zavodu za solstvo republike Slovenije, ki je pozitivno ocenil dosedanje razvoj kolonije; tajnica ZSKD Nives Kosuta, ki je poudarila dragocenost takih oblik mladinskega združevanja in pohvalila potujočo obliko kolonije, ki daje možnost udeležencem, da spoznajo nove kraje in ljudi pa tudi nove likovne pedagoske prijem; sedanji ravnatelj sole in zupan v Vuzenici Miran Kus, ki je naglasil, da je prihodnost kolonije v njenem večjem povezovanju s solo in s sirsim evropskim prostorom.

Lotosnja Likovna kolonija, na kateri je sodelovalo skupaj 65 udeležencev, od katerih šest s trzasega in dve iz Benecije, se bo končala danes ob 10. uri, ko bo ob krajši kulturni sklepni prireditvi na ogled tudi razstava likovne dejavnosti udeležencev.

GOJMR DEMŠAR

Glasbena matica skozi desetletja (14)

Odboru je le z velikim naporom uspelo preprečiti ukinitve Glasbene matice

Odpusti učnega osebjaja, ki jih je Glasbena matica morala izvesti zaradi znižanja finančnih sredstev, so imeli epilog v vrsti obtožb proti njej. Posamezniki, ki so se cutili prizadete, so oblastem v Ljubljani posredovali zlonamerne podatke o delovanju sole Glasbene matice. Očitati so ji pomanjkanje strokovnosti pri pouku, sprejemanje otrok kominformistov in političnih beguncev v solo itd. Odbor Glasbene matice je zato pri Svetu za prosveto in kulturo v Ljubljani zaprosil, naj opravi na soli Glasbene matice inspekcijo strokovne glasbene komisije, katera naj ugotovi neutemeljenost očitkov. V maju leta 1953 je delovanje sole Glasbene matice pregledal prof. Franc Stanic, ravnatelj sole Center v Ljubljani ter ovrgel neutemeljena namigovanja in podal o njej ugodno poročilo. Poudaril je, da je sola Glasbene matice v Trstu zaradi svojega obmejnega položaja važen kulturni in politični dejavnik in da bi bilo samo po sebi umevno, da se se razširi. Potrebno je, da se njeno delovanje v vseh pogledih podpre. V svojem poročilu navaja prof. Stanic naslednje: »Iz razgovora z osebjem in nekaterimi odborniki Glasbene matice ter kratkega vpogleda v delovanje sole, sem dobil vtis discipline, reda in prijetnega sožitja. Vsekakor je pripisati te uspehe strokovno-umetniški usposobljenosti vodstva, ki posega v to življenje s trenim, mirnim presoja-

njem, z zgledno pridnostjo in skrbjo v korist sole, učencev in učnih moči.«

Ker so bili izgledi za nadaljnje delovanje Glasbene matice izredno neugodni, je odbor pooblastil ravnatelja Demšarja in prof. Vrabca, da se napotita v Beograd in pri pristojnih zveznih jugoslovanskih oblasteh posredujejo, da ne bi prišlo do predvidene ukinitve sole. V Beogradu odpisla nista nicesar odpravila. Tamkajšnji vladni funkcionarji so ju napotili v Ljubljano, kjer naj bi zadevo uredili. Obisk pri tedanjemu ministru Janezu Vipotniku v Ljubljani je bil katastrofalen. Minister je povedal, da bo dotacija Glasbeni matici 1.1.1954 ukinjena. Na pripombo zastopnikov Glasbene matice, da bi v tem primeru ostalo 120 dijakov brez svoje glasbene sole, je svetoval, naj dijake usmerijo na italijanski glasbeni zavod ali naj jih posljejo v Ljubljano ter da bodo v zamejstvu podpirali le pevske zbornice. Pripomnil je, da je to tudi mnenje Izvršnega sveta in Predsedstva Slovenije. Ministrova izjava je odposlanca Glasbene matice zelo potrla se posebnost običajno vedrega Ubalda Vrabca, ki je med obema vojnoma doživel fasistično zatiranje in leta 1927 ukinitve sole Glasbene matice. Pod vplivom uradnega mnenja v Ljubljani so tudi v Trstu posamezniki zastopali stališče, da je glasbena sola na višji strokovni stopnji v Trstu nepotrebna in da za sloven-

ske glasbeno kulturo zadostujejo pevski zbori in osnovni glasbeni pouk.

Le s trdovratnim prepričevanjem in dokazovanjem o nepopravljivi škodi in veliki sramoti, ki bi z ukinitvijo sole Glasbene matice nastala za slovensko kulturo na Primorskem, se je odboru posrečilo, da je pri večini oseb, ki so bile tedaj v Trstu odgovorne za slovenske kulturne ustanove, prevladala treznejša miselnost. Uspelo je preprečiti nameravano ukinitve in zbrati najnujnejša finančna sredstva, ki so omogočila nadaljnje delovanje. Za ohranitev sole se je tedaj odločno zavzela prosvetna komisija Osvobodilne fronte, ki je na svoji seji 20. novembra 1953 ugotovila, da bi ukinitve sole Glasbene matice prizadejala kulturnemu življenju tržaskih Slovencev nepopravljivo škodo. Učenci bi morali opustiti studij glasbe ali ga nadaljevati na italijanskem glasbenem zavodu. To pa bi jih utegnulo pritegniti ne samo v italijanski kulturni ampak tudi politični krog ter bi bili za slovensko kulturo izgubljeni. To se je v preteklosti že zgodilo, saj je marsikateri dijak slovenskega porekla postal italijanski umetnik svetovnega slovesa. Tudi italijanskemu iredentizmu bi z ukinitvijo sole Glasbene matice napravili veliko uslugo.

Križa slovenskih kulturnih ustanov na Primorskem, med njimi tudi Glasbene matice, se je z večjo ali manjšo intenzivnostjo nadaljevala nekako do prvih šestdesetih let, ko se je v matični domovini začelo utrjevati nacelo enotnega slovenskega kulturnega prostora, po katerem je potrebno tudi za zamejstvo preskrbeti sredstva za kulturno delovanje. Prejšnje ozkosrčno gledanje posameznikov na ta problem se je z leti obrusilo, medtem pa je že odrasla mlajši rod brez pretiranih ideoloških gledanj, ki so v preteklosti večkrat negativno vplivala na rast slovenskih kulturnih ustanov.

Ko je Glasbeni matici uspelo preprečiti ukinitve njene sole in so zopet dotekala najnujnejša sredstva, se je njeno delovanje redno nadaljevalo. Pedagoški kader so postopoma pomnožili mladi glasbeniki, ki so se izsolali v Ljubljani in prevzeli nase težko breme, saj so morali ob nemogočih gmotnih razmerah dalje razvijati pedagoško in koncertno delovanje ustanove. V učiteljski kader je bil sprejet najprej Oskar Kjuder, ki je poleg pouka violine in harmonike prevzel tudi vodstvo solskega orkestra.

KULTURA / OB ITALIJANSKO-SLOVENSKI MEJI

Problemi ogroženega slovenskega jezika

Gradivo slovenističnih dni v reviji Primorska srečanja

TRST - Ob blizajočem se začetku solskega leta velja - čeprav s precejšnjo zamudo - opozoriti na junijsko številko Primorskih srečanj, ki glavino svojih prispevkov posvečajo tradicionalnim Primorskim slovenističnim dnevom. Prav ti prispevki so lahko koristno dopolnilo tako profesorjem kot dijakom pri pouku. Gre namreč za »pester zgodovinsko kulturološki oz. literarnozgodovinski prerež polstoletne preteklosti Primorcev« in za sklop referatov o »sedanjih težavah in stranpoteh pri poučevanju slovensčine, ki je na Primorskem zaradi velikega vpliva italijanskih medijev ogrožena...«, kot točno ugotavlja urednika junijske številke. Referati - tako literarnozgodovinski kot jezikovni - se zelo izčrpno ukvarjajo z »našo materinscino, s katero smo in brez katere nas ne bo, ne Slovencev ne slovenske države« (Silvo Faturov v uvodnem zapisu).

Problematika slovenske jezikovne in kulturne identitete je rdeča nit, ki povezuje vsa objavljena besedila, ta pa so. Milica Kacin-Wohinc: Primorski Slovenci in fasizem, Zoltan Jan: Zanimanje za slovensko književnost v obdobju fasizma, Marija

Pirjevec: Narodnost in nacionalizem v razmiselnju Srečka Kosovela, Branko Marusić: Renegatska literatura, primer Eugenia Stolfe, Bogomila Kravos: Pomen in razvoj minornih zanrov v kriznem obdobju, Nada Perrot: Igo Gruden in Bevkov Kamnarjev Jurij, Marija Cenda Klinc: Slovenski otrok v fasistični soli kot literarni motiv pri Borisu Pahorju in Alojzu Rebuli, Miran Stuhec: Nacionalna gesta v primorskih novelah Bogomira Magajne, Mariza Skerk-Kosmina: Fasizem na Primorskem skozi Učiteljski list, Barbara Baloh: Položaj slovensčine pri italijanski narodnostni skupnosti v

slovenski Istri, Elen Slavec: Javna poimenovanja kot pomemben vidik narodne zavesti, Sonja starc: Ob meji - babilonski stolp?, Jelka Cvelbar: Zloraba vzporednega poučevanja v dveh jezikih, Vesna Vlahović: Domislije je tisti, ki ima domislijo. Za konec pa je Majda Kaucic-Basa kot predsednica Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm, ki je letosnje Dneve organiziralo, napisala »Kaj smo zeleli povedati s 6. Primorskimi slovenističnimi dnevi«. V stavku je avtorica tudi podrobno predstavila potek in teme srečanja ter nastela tudi vse referate in njihove avtorje (pomo-

toma je izpustila Marka Kravosa), tako literarnozgodovinske kot jezikovne skupine, seveda tudi sodelavce pri odmevni okrogli mizi z naslovom Razvijanje narodne zavesti v soli in se predstaviti knjig. Ob slovenističnih dnevih je nastalo obsežno gradivo, ki ga junijska Primorska srečanja seveda niso mogla objaviti v celoti (manjka se 12 zanimivih referatov), vendar pa bo vse izšlo - se se ne ve kdaj - v zborniku.

Junijsko številko primorskih srečanj (revija se dobi v Trzaski knjigarni) priporočamo v branje vsem, ki si želijo imeti jasnejšo sliko o stanju slovensčine pri nas v Italiji in v obmejnih krajih na Primorskem, saj jo (predvsem, a ne samo) objavljeni referati Barbare Baloh, Elen Slavec, Sonje Starc, Jelke Cvelbar in Vesne Vlahović nazorno podajajo v takih odtenkih in poudarkih, s katerimi bi moral biti seznanjen ne le vsak solnik, temveč bi problem ogroženega jezika ob italijansko-slovenski meji morali poznati poleg kulturnih tudi vsi tisti družbeni in politični delavci, ki lahko pripomorejo k izboljšanju tega stanja.

Ivanka Hergold

V hotelu Diana zaprli sobe

TRICESIMO - Hotelske sobe rastavracije Diana, enega najbolj znanih lokalov ob glavni cesti, ki iz Vidma vodi proti Tolmeču, bodo ostale zaprte. Tako je odločil zupan iz Tricesima, založnik Roberto Vattori, potem ko so predstavniki kvesture ugotovili, da lastnik, 42-letni Vincenzo Aquila iz Salerna, ni imel potrebnih dovoljenj.

V lokalu sta bar in restavracija odprti, ceravno so predstavniki kvesture ugotovili, da tudi v tem primeru ni vse v redu z dovoljenji in sanitarnimi predpisi. Med preiskavo je prišlo da nad, da je lastnik nekaj časa v eni od sob lokalov gostil zlikovca Luciana Aviana (Pantera rosa), ki so ga aretirali 2. avgusta zaradi vploma v nekatera videmska stanovanja. Sam lastnik Diane, ki upravlja podjetje Aquila e Buttone, (ta se ukvarja z upravljanjem lokalov in picerij v Furlaniji) pa bo moral dokazati, kako se je lotil tega posla, ne da bi bil vpisan v poseben seznam na Trgovinski zbornici. (RP)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. avgusta 1995 in zapadlostjo 1. avgusta 2002.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi kupon s **5,50%** bruto obrestmi bo izplačan 1. februarja 1996 z izvedenimi davčnimi odbitki. Znesek naslednjih kuponov izplačljiv 1. avgusta in 1. februarja za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviskom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno **10,14%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **29. avgusta**

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. avgustom; ob vplačilu (**1. septembra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

KRAŠKA OH CET / SINOČI SE JE OD JEKOPINOVIH RAZLEGALA PODOKNICA

Drevi bodo z bližnjega Cola pripeljali nevestino balo

Vsak večer preplavi Repen pisana množica ljudi iz vseh krajev

Nevenka in Peter sta zaplesala na trgu

Repen je te dni v središču pozornosti vse tržske javnosti. Na trgu, v Kraski hiši, v Pokrajinskem muzeju in po številnih osmicah se vsak večer kar tre radovednežev, sladokuscev ter ljubiteljev

ljudskih navad. Glavna protagonista sta Nevenka in Peter, ki seveda nimata trenutka oddiha. Predsinocnjim sta morala voditi številno družino na deklišcini oz. fantovscini, nakar sta v poznih urah,

ona z metlo, on z jarmom okrog vratu, zaplesala na trgu v slovo ledih stanu. Sinoci je bila v Jekopinovi domačiji tradicionalna podoknica, danes pa bo na vrsti prevoz bale iz Cola do Kraske hiše. Suggestivnih trenutkov ne manjka, vesele glasbe in pijače tudi ne. Vse to pa je samo preludij v to, kar se bo na Repnu odvijalo jutri, ko bosta Peter in Nevenka stopila v zakon, po stari kraski navadi seveda in v spremstvu svatov v narodnih nosah. Njihovo število iz leta v leto narasca, letos pa jih bo po predvidevanjih kot se nikoli. Zborna mesto bo ob 9.30 pred cerkvijo na Tabru, kjer bo ob 10. uri poroka, nato pa slavnostni spreved do Kraske hiše v Repnu.

Program

Danes, 26.8.:

- ob 17. uri odprtje osmic in razstav,
- od 20. do 24. ure ples z ansamblom Adria kvintet,
- ob 20.30 prevoz bale - odhod iz Cola.

Jutri, 27.8.:

- ob 10. uri odprtje osmic in razstav,
- ob 9. uri odhod ženina s sprevedom iz Kraske hiše v Repnu,
- ob 9.30 zborna mesto svatov pred cerkvijo,
- ob 10. uri sv.masa - poroka,
- ob 13. uri predaja neveste v Kraski hiši v Repnu,
- od 17. ure dalje ples z ansamblom Krti.

DARILA ZA KRAŠKO OH CET

Narodna noša za ženina - darilo SKGZ.
Narodna noša za nevesto - darilo oz. prispevek občine Repentabor.
Zlata poročna prstana - darilo zlatarne in urarne Malalan z Opcin.
Obutev za nevesto in ženina - darilo trgovine s čevlji Malalan z Opcin.
Poročno potovanje na Palmo di Majorca - darilo turistične agencije Aurora/Atlas.
Poročni sopek in nageljni - darilo cvetličarne Švigelj z Opcin.
Hranilna knjižica s 600.000 lirami - darilo Tržske kreditne banke.
Hranilna knjižica s 600.000 lirami - darilo Združne kraske banke.
Poročni kolač - darilo pekarnice Cok z Opcin.
150 litrov vina - darilo Kmečke zveze.
Enoletna naročnina na Primorski dnevnik - darilo PRAE.
Zakonska zimmica - darilo trgovine pohištva Korsic.
Oblikovan lopar Bogomile Doljak - darilo Lesnine Bor.
Umetniška slika - darilo slikarja Stanota Žerjela iz Boljunca.
Dveletna naročnina na mesečnik Mladika - darilo Založbe Mladika.
Stenski krožnik - darilo Gabrijele Ozbič - delavnice Ars Cretaria.
Košara izbranih mešanic kave - darilo podjetja Cremcaffè.
12 steklenic vina - darilo kmetije Milic iz Zagradca.
Par ročno tkanih in vezenih brisač - darilo Magde Starec Tavčar.
Sitotisk Rada Jagodica na kraske tematiko - darilo ZSKD.
Krajevni leksikon Slovencev v Italiji, Tržaska pokrajina - darilo Tržske knjigarnice.
Kdor zeli se kaj darovati, naj to sporoči uredništvu našega dnevnika na tel. št. 7766 00, darilo pa izroči v turistični agenciji Aurora v Ul. Milano 20.

SSK / PO RAZSODBI O POKRAJINSKIH VOLITVAH

Zarisati nova volilna okrožja

SSk namerava formalno poseči pri deželnem vladnem komisarju

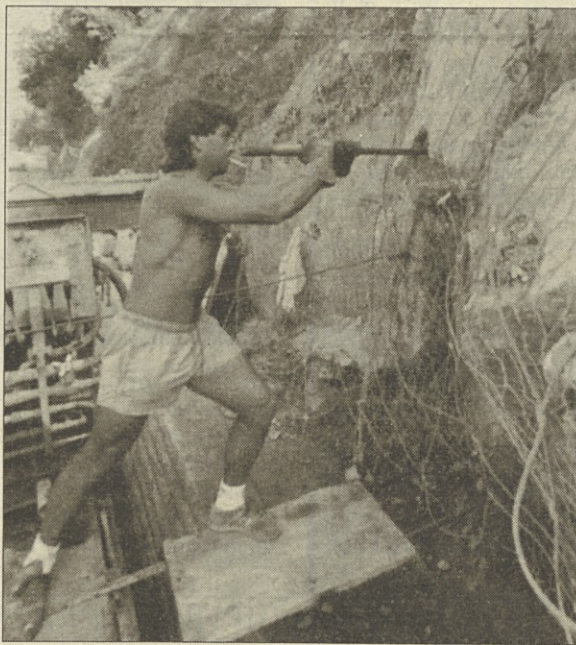
SSK je z zadovoljstvom sprejela vest, da se deželni odbor F-Jk v skladu s statutom, ki ga je utemeljil odbornik za krajevne uprave Oscarre Lepre na seji z dne 22. t.m., zavzema za polno izvajanje zakona st. 122 iz leta 1951 pri volitvah tržskega pokrajinskega sveta, torej vključno za spoštovanje določila 2. odstavka 9. člena, po katerem »nobeni občini ni mogoče prisoditi več kot polovico pokrajinskih volilnih okrožij«. Le vico pokrajinskih volilnih okrožij. Le prej na novo zarisati volilna okrožja, saj je nujno čim prej razpisati tržske pokrajinske volitve. Pokrajina Trst je namreč že od začetka leta 1992 s krajšimi presledki pod izrednimi upravami, kar je

nevzdržno za vsako demokratično ureditev. V tem smislu namerava SSK tudi formalno poseči pri samem deželnem vladnem komisarju.

S polnim spoštovanjem zakona st. 122 iz leta 1951 oziroma razsodbe ustavnega sodišča st. 375 bo prislo do odprave hude diskriminacije, ki so jo bili dolga desetletja deležni volilci okoljskih občin na Trzaskem. SSK pa meni, da je to le prvi korak k ureditvi volilne zakonodaje, ki bi polno spoštovala pravico slovenske manjšine do zastopnosti v izvoljenih telesih in do soudeležbe v javnem življenju. Zlasti po uvedbi večinskih volilnih sistemov, ki so sami po sebi praviloma nenaklonjeni narodnostnim manjšinam, bi morali zagotoviti slovenski manjšini minimalno zajamčeno zastopstvo v izvoljenih telesih, tako kot se velja za italijansko manjšino v Sloveniji ter za druge manjšine v Italiji in Evropi. To bo morala posebej upoštevati deželna uprava F-Jk.

PROMET / MORDA PRIHODNJI TEDEN DELNO ODPRTJE

Obalna cesta je še zaprta

Obalna cesta bo zaprta vsaj še nekaj dni: napoved, da jo bodo odprli včeraj, se je izkazala za preveč optimistično.

Kako dolgo bo se trajala prekinitev, ni znano; tehniki so namreč ugotovili, da je nad cesto več velikih nestabilnih skal (na sliki). Za dokončno odstranitev vsakršne nevarnosti bo delo izredno zahtevno in bo trajalo veliko mesecev. Pri načrtu za ureditev nevarnega območja bodo poleg vse državne uprave za ceste Anas morale sodelovati tudi železnice, saj teče proga tik nad ogroženim območjem. Pri vsem tem nastaja še nov problem:

ni se jasno, kdo bo dela finansiral in ravno o tem se bo prihodnji mesec deželni odbornik za prevoze Degano pogovarjal z vodstvom Anasa.

Vse kaže torej, da bo promet na tej pomembni vpadnici redno stekel sele čez čas. Po vsej verjetnosti pa bodo prihodnji teden, ce ne bodo nastali novi problemi, odprli cesto, vendar bo ozko grlo po naravni galeriji ostalo oz. ga bodo iz varnostnih razlogov še podaljšali.

Redarji in prometna policija vabijo voznike, naj se po možnosti ne poslužujejo Furlanske ceste, pač pa drugih vpadnic v mesto.

DANES V UL. TIMEUS

Protestna manifestacija pred hrvaškim konzulatom

Združenje za mir prireja protestni shod, ki bo danes ob 12. uri pred hrvaškim konzulatom v Ul. Timeus. Pobudniki bodo med manifestacijo izročili konzulu dokument, ki ga bodo pozneje odposlali tudi hrvaški ambasadi v Rimu, tržaski Trgovinski zbornici in zunajemu ministru Susanni Agnelli. K manifestaciji so pristopile številne organizacije, stranke in sindikalna zveza CGIL.

Bliskovita vojna Hrvaske in zasedba Krajine zahtevata, da ju mednarodna skupnost jasno in odločno obsodi; tako se začnejo dokumenti, ki ga bodo prireditelji manifestacije odposlali hrvaškemu območju; v njem se nadalje ugotavlja, da smo doslej slisali le blodne in zmedene grožnje glede oddaljitve

Hrvaske iz Evrope in pa komentarje o nemoči OZN in torej o potrebi, da bi si celotno zadevo kdo sam naprtil (ni pa važno, s kolikšnim številom zrtev). Slisati je bilo tudi čestitke zaradi »zmage« Hrvatom, ki so jo ocenjevali, kot da bi lahko odprla nove perspektive miru. Edini pametni predlog - poudarja Združenje za mir - pa je iznesel posrednik EU Bildt, ki je predlagal, da se predsednika Tudzmana prijavi mednarodnemu sodišču za vojne zločine. Pokoli srbskih civilistov, ki so bili na begu, so sramotni za civilno državo in jih ni moč ignorirati zaradi bolj ali manj očitnih gospodarskih interesov zahodnih držav, ki so zainteresirane za prodajo orožja in za obnovo področij po končani vojni.

SINOČI / V UL. GENOVA

Policisti le s težavo ugnali razboriteža z nožem v roki

Policija je sinoci aretirala 35-letnega bosanskega državljana Anteja Džolice zaradi nasilnega upiranja javni osebi in povzročitve telesnih poškodb. Mozakar, ki ima sicer bivalisice v Milanu, je zaprt v Koroneju, kjer ga bo zaslišal javni tožilec Antonio De Nicolò.

Dogodek, zaradi katerega je moral Džolice za rešetke, se je pripetil malo pred 21. uro znotraj nekega gostišča v Ul. Genova. Upravnik lokala je telefoniral na kvesturo rekoč, da se je vnel hud prepir s pretepom, in tjakaj sta pridrveli dve ekipi letečega oddelka. Po vstopu v gostilno so policisti zagledali pred točilnim pultom Bosanca, ki ga je upravnik označil kot povzročitelja aufbiksa, nedaleč stran pa se enega moškega, ki se je drzal za ranjeno le-

vo oko in jim pojasnil, da ga je udaril oni drugi. Ko so agenti povprašali Džolice za osebno izkaznico, je začel tuliti nanje in divjati. Prijel je tudi za nož in ga jel vihteti na vse strani, češ, samo dotaknite se me, pa vas zabodem.

Ker je mozem postavte vse skupaj ze presedalo in ker je razboritež predstavljal resno nevarnost za navzoce, so se spravili nanj, da bi ga razorožili, ga vklenili v lisice, spravili v avto in pospremili do ječe. To so tudi postorili, vendar s hudo težavo; možak je namreč z rezilom lažje ranil nadintendanta Pasqualeja Ventolo in agenta Giovannija Tiusa, ki bosta okrevala v 10 dneh, skupil pa jo je tudi sam, saj so mu v ambulanti, kjer je spet razsajal, naročili 7 dni zdravljenja.

AKCIJA FINANČNE STRAŽE

Zaplemba mamila

V operacijah v prvi polovici avgusta

Finančna straža, ki opravlja svoje nadzorno delo vzdolž državne meje s Slovenijo, je že večkrat zasegla manjše količine mamila. V prvih petnajstih dneh meseca avgusta so finančni stražniki iz Trsta, ki delujejo vzdolž meje s sosednjo republiko Slovenijo, zadali številne udarce malim prekupčevalcem z mamili: finančni stražniki so namreč v teh operacijah zasegli 1, 500 grama marihuane, 0, 770 gramov hasisa in deset tablet Epitanona, ki vsebuje metadon. Zasegli so tudi majhno in zelo precizno tehtnico, skupno z vso potrebno opremo za tehtanje mamila. Med službenimi operacijami, ki postajajo vse bolj zapletene in razčlenjene (dovolj je, da pomislimo na zelo majhne dimenzije ovojev, ki vsebujejo mamila in na veliko možnost skrivalisc, ki so na razpolago v avtomobilih in tudi na sami osebi) so finančni stražniki prijavili sodnim oblastem dva slovenska državljana, enega spanskega in enega italijanskega.

Tovornjak v plamenih

Ogenj je popolnoma uničil kabino tovornjaka mercedes, last tržskega podjetja Pacorini, ter del tovora, ki ga je sestavljalo 220 stotov vreč s kavo. Do nenavadne nesreče, katere vzroki se niso znani, je prislo včeraj zjutraj na avtocesti za Benetke, v bližini Gonarsa. Voznik tovornjaka Paolo Boxa iz Trsta se je resil brez poškodb. Ko je uvidel, da v motorju gori, je zavozil na odstavni pas in skočil s tovornjaka. V hipu je bilo vozilo v plamenih, ki so jih pozneje ukrotili gasilci iz Cervinjana. Skode na metzilu in njegovem tovoru se niso ocenili.

Šestnajstletna kantavtorka koncertirala v baru Unità

V torek zvečer je bil pred barom Unità koncert mlade tržske kantavtorke Ingrid Tance. Z njo igrata znani tržaski bobnar skupine Rischio Andrea D' Ostuni ter basist Lorenzo. Na programu je bilo več skladb, ki jih je spisala in uglasila sama Ingrid Tance v stilu glasbe Manchester-New Wave ter več cover pesmi skupin U2, Cramberries, Guns n' Roses, 4 non blondes in drugih. Kljub temu, da je kantavtorki sele 16 let, nastopa že dve leti, obenem pa obiskuje jezikovni licej. 29. avgusta bo igrala v tržski diskoteki Salomè. Bar Unità prireja že vse poletje podobne koncerte, vsak teden od torka do petka. Doslej se je na odru pred barom zvrstilo več glasbenih skupin z različno glasbo, od jazza do latinsko-ameriških ritmov in italijanskih popevk.

PRIZIV / PO ODKLONILNEM ODGOVORU ŽUPANA SE JE SAMO PAHOR OBRNIL NA DEŽELNE SODNIKE

Razsodba DUS: Slovenci lahko pišemo Tržaški občini v slovenskem jeziku

Razveljavljena točka županove odredbe iz januarja 1994, ki je prepovedala rabo slovenščine

Slovenci lahko dopisujemo s Tržaško občino v slovenscini. Tako je - v imenu italijanskega ljudstva - v sredo razsodilo Deželno upravno sodišče Furlanije-Juljske krajine (TAR). Sodišče je dejansko ukinilo tretji člen odredbe tržaškega župana Illyja z dne 24. januarja lani, ki je doslej prepovedoval dopisovanje z občino v slovenskem jeziku.

DUS je v sredo razpravljalo o prizivu prof. Sama Pahorja. Slednji je 8. junija letos predložil protokolnemu uradu Občine Trst tri prošnje, da bi prejel fotokopije nekaterih dokumentov. Prošnje so bile napisane v slovenscini. 3. julija je prejel odgovor, v katerem ga je župan Illy seznanil, da bo lahko prejel dokumentacijo, če bo predložil upravi prošnje v italijanscini, kot to določa županova odredba z dne 24. januarja 1994.

Samo Pahor se je preko odvetnika Jozeta Skerka pritožil na Deželno upravno sodišče z zahtevo po ukinitvi županove sporne

odredbe in njegovega odgovora Pahorju. Skerk se je v svojem ekspoziciji nanašal na razsodbo ustavnega sodišča iz leta 1982, po kateri imajo pripadniki priznane slovenske manjšine pravico, da se obračajo tudi na krajevne sodne oblasti v lastnem materinem jeziku in dobijo odgovor opremljen s prevodom v slovenskem jeziku. Obenem pa tudi na razsodbo Ustavnega sodišča iz leta 1992, ki je razsodila, da imajo pripadniki slovenske manjšine pravico do rabe slovenskega jezika ne glede na obstoj posebnih izvršnih določb, če le obstajajo institucije in organizacijske strukture splošne rabe za prevod v slovenski jezik. V sami sporni županovi odredbi je namreč zapisano, da Občina razpolaga s prevajalskim uradom, in to izrecno za slovenski jezik. Poleg tega je odv. Skerk v prizivu poudaril, da je Občina že prej sprejemala slovenske dopise in opremljala svoje odgovore s slovenskim prevodom.

Zastopnica Občine, odv. Cognitova, je s svoje strani ugotavljala, da je priziv zoper županovo odredbo prekasen, poudarila je, da bi moral o zasciti jezikovnih manjšin določati državni zakon, med včerajšnjo razpravo pa je vendarle priznala, da je Občina v preteklosti sprejemala prošnje v slovenscini.

Deželno upravno sodišče, ki mu je predsedoval dr. Umberto Zuballi, je povsem sprejelo argumente odv. Skerka. Razsodilo je, da je tretja točka županove odredbe z dne 24. januarja 1994 protizakonita. Zaradi tega je tudi razveljavilo županov odgovor Samu Pahorju iz letošnjega julija.

To dejansko pomeni, da bomo lahko Slovenci posiljali na Tržaško občino svoje dopise v slovenscini, in da bo morala Občina opremiti odgovor s slovenskim prevodom. To ne velja le za občane tržaške občine, pač pa tudi za Slovence iz drugih občin.

M.K.

Izjava odv. Škerka

Odvetnik Joze Skerk je bil, seveda, vidno zadovoljen nad razsodbo Deželnega upravnega sodišča. »Razsodba je izredno pomembna, ker priznava Slovincem pravico, da vlagajo pri Tržaški občini prošnje, vloge in dokumente lahko tudi v samem slovenskem jeziku. To je njeno bistvo. Gre za veliko priznanje slovenskega jezika de facto in de iure, dejansko in pravno. Znanja Staffierijeva odredba je popolnoma ukinila uporabo slovenskega jezika v dopisovanju z Obcino; Illy jo je le deloma omilil, saj je druga točka njegove odredbe dopuščala neuradno dopisovanje v slovenscini, na primer, dopuščala je pozdrave županu ali uradom v slovenscini, ni pa dovoljevala uradnega dopisovanja, takega, ki je zahtevalo odgovor. To je določala

tretja točka Illyjeve odredbe. Sodišče je sedaj ta člen razveljavilo.«

»DUS ni razsodilo, kakšen odgovor bodo Slovenci dobili. To ni bil predmet diskusije. A to sledi samo sebi: dobili ga bodo v taki obliki, kot je bila svojčas v veljavi. Tržaška občina se je na obravnavi zelo upirala. Njena odvetnica je naglasala, da je italijanski jezik edini jezik, ki ga uporabljajo na občini. A sodišče je nas priziv sprejelo.«

»Razsodba, ki je takoj izvršljiva, bo imela izredne ugodne posledice, tako za posamezne Slovence, kot tudi na ozračje v Trstu, ker se naše manjšinske pravice, sicer počasi, a postopoma uveljavljajo. Ob tem bi se poudarilo, da je imelo sodstvo tudi tokrat mnogo bolj posluha do pravic manjšine, kot pa politične oblasti.«

NOVICE

Praznik mladinske sekcije SKP pri Ferdinandu

Pri Ferdinandu se je včeraj začel Praznik za 35 ur, ki ga prireja mladinska sekcija SKP iz tržaške pokrajine. Praznik je posvečen problemu, ki ga mladi zelo občutijo, to je zmanjšanje delovnega urnika na 35 ur tedensko kot odgovor na brezposelnost. Na sporedu bo več političnih razprav o tej temi, govor pa bo tudi o drugih problemih, ki so mladim pri srcu, kot na primer pomanjkanje socialnih prostorov za mladino v Trstu, visanje taks na univerzi in privatizacija sole. Delovali bodo enogastronomski kioski, večere pa bodo popestrile krajevne glasbene skupine Ripidi, Tornando, Urlaut, Estensione Est, Witz Orchestra, Wahoga, Tam Tam Radio in Nuestra America. Danes bodo nastopili glasbeniki iz bivše Jugoslavije Mamo Jebac, Marko Breclj in A Je To.

Pesniški večer v Krizu v priredbi krožka Brin

Krožek Brin prireja danes in jutri svoj praznik v Ljudskem domu v Krizu. Danes ob 19.30 bo na sporedu pesniški večer z nastopom Tatjane Rojc, Marke Kravose, Roberte Dedenara in Giorgia Depangherja. V nedeljo zjutraj bosta turnirja v briskoli in v balinanju, ob 16. uri pa bo nastopila argentinska folklorna skupina. Oba večera bo ples. V primeru slabega vremena se bo praznik nadaljeval tudi v ponedeljek. Krožek vabi domačine, da priskocijo na pomoč pri izvedbi praznika.

Ženska komorna skupina v muzeju Revoltella

Danes zvečer bo ob 20.30 v avditoriju muzeja Revoltella koncert ženske komorne skupine tržaške Cappelle Civiche. Dirigent Marco Sofianopulo bo predstavil program »...à plusieurs voix«, ki vsebuje skladbe opere st. 15 Sergheja Rachmaninova iz leta 1895, »Cinq chansons d'amour« Sofianopula samega in za konec »La Damoselle Elue« ter »Poème lyrique« skladatelja Clauda Debussyja. Ženska komorna skupina nastopa tako v cerkvenem kot v posvetnem okviru, sestavljajo pa jo Veronica Vascotto, Monica Trevisan, Federica Volpi, Claudia Vigni, Clara Giangaspero in Tatjana Rojc s sodelovanjem Elisabette Buffolini in Romine Basso.

Gropajsko društvo pripravlja šagro

Slovensko kulturno društvo Skala prireja od 1. do 4. septembra šagro v Gropadi. Ponudili bodo razne gastronomske specialitete, med temi tudi smnjaka. V starih dneh praznika je na programu sprehod s konji v sodelovanju s skupnostjo Alpe-Jadran, netekmovalna ekskurzija z gorskimi kolesi, turnirja v briskoli in balinanju ter loterija. Večere bosta popestrila ansambla Status Symbol in Long Slunk. Odpadla bo predvidena odprta meja, ki je bila na sporedu že za julijsko šagro. Društvo praznuje letos oktobra 110-letnico svojega obstoja in v ta namen tudi prireja praznik.

NARODNO-ZABAVNA GLASBA / POGOVOR S TULLIOM MOŽINO

Uspehi in načrti enega najstarejših ansamblov

Tržaški narodni ansambel, ki ga sestavljajo Tullio Možina, Karlo Grgić, Igor Gustin, Miran Furlan in pevca Edith Kocjan in Mario Simić, se pripravlja na svoje gostovanje na Festivalu narodno-zabavne glasbe, ki bo 2. septembra v Ptuj.

Se pred tem pomembnim nastopom bo ansambel danes nastopil v kraju Skocijan pri Domzalah na prireditvi »Glasba treh dežel«, ki ga na prostem prireja gledališče »Pri studentu«.

»Sedaj imamo vaje v dvorani Kulturnega doma na Proseku. Ni lahko prihajati na vaje tako pogo-

sto in ob opoldanskih urah, a vsi smo vezani na službe in tako se se najlaže sestanemo«, nam je povedal Tullio.

Tako smo prisluhnili melodijam, s katerimi na-

merava ansambel nastopiti na Ptuj, in sicer s skladbo »Pridi z menoj«, ki jo je uglasbil Možina, tekst pa napisal Evald Crevatin, in »Podoba casa«, ki jo je tudi uglasbil Možina, tekst

napisal Marij Cuk, v njej pa, poleg Edit in Maria in seveda Tullia, nastopajo se pevke Alenka, Andrejka in Darja.

»Lahko rečem, da smo eden najstarejših glasbenih ansamblov na Tržaškem, čeprav se je naš sestav medtem spremenil in sva le s Karlom tista, ki vztarjava v njem od leta 1964 dalje. Petkrat smo že nastopili na Ptuj, dvakrat potem se kot gostje. Zadnji nas letošnji nastop pa je bil na Festivalu narodno-zabavne glasbe v Steverjanu, kjer smo prejeli nagrado za vokalno izvedbo skladbe »Hvala vam ptice«, za katero je tekst napisal Saša

Martelanc.«

Edith in Mario sta glavna pevca, ki se tudi glasovno lepo ujemata. »Lahko pojeta vse naše skladbe, a za tokratno smo jima dodali še tri mlade pevke, da je izvedba bolj bogata.«

Tullio in vsi člani ansambla so mnenja, da je taksna glasba nasim ljude blizu in celo potrebna. Samo v zadnjih starih letih je Tullio uglasbil 12 sklad.

»Sedaj iscemo sponzorja, ki bi nam omogočili, da bi te skladbe izdali na kaseti. Vemo, da bi imela uspeh, saj nasi ljudje to glasbo radi poslušajo.«

Neva Lukes

OPČINE / ŽUPNIJSKI PRAZNIK

Orgelski koncert v openski cerkvi, jutri pa slovesna maša in procesija

Jutri ob 9. uri bo v openski župnijski cerkvi slovesna maša, po kateri se bo odvila procesija v čast sv. Jerneja, zavetnika openske župnije. Ze v četrtek zvečer je bila v openski cerkvi slovesna maša, zatem pa koncert udeležencev orgelskega seminarja, ki ga je v organizaciji ZCPZ v Trstu na Dobrni vodil prof. Hubert Bergant.

Na četrtem orgelskem koncertu udeležencev seminarja so nasto-

pili David Lenisa in Vinko Skerlavaj iz openske župnije, iz drugih župnij pa Michela Peccia, Kristina Martelanc, Marija Sturman-Kocijancic, Davorin Starec, Iztok Cergol, Adam Selj in David Puntel (na sliki: foto Balbi/KROMA). Stevilna publika je v polni cerkvi lahko prisluhnila skladbam Bacha, Gasperinija, Smetane, Kerlla, Osterca, Mozarta, Pachelbela, Pergolesija, Podbielskega in drugih.

PRAZNOVANJE VAŠKEGA ZAVETNIKA

Nastop obeh vaških pevskih zborov na jemejevo v Mačkoljah

Jutri bo v Mačkoljah praznično ob godu zavetnika vaške župnije sv. Jerneja: ob 11. uri bo maša, popoldne ob 18. uri pa bo prvič procesija s kipom sv. Jerneja. Procesija bo spremljala godba na pihala od sv. Antona, govoril pa bo bodoči tržaški novomašnik Maks Suard. Praznovanje se bo zaključilo s tradicionalnim blagoslovom vozil oz. voznikov in s prijateljskim srečanjem pred cerkvijo.

Prejšnji večer, na dan godu sv. Jerneja, je bila v mačkoljski cerkvi maša, pri kateri je pel cerkveni zbor, zatem pa je v cerkvi prvič nastopil mešani zbor Primorsko s koncertom umetniške slovenske in latinske cerkvene glasbe (na sliki: foto Balbi/KLROMA). Zatem je bila družabnost na trgu pred cerkvijo, kjer je spet nastopil zbor Primorsko, tokrat z narodnimi pesmimi.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
26. avgusta
RUFIN

Sonce vzide ob 6.17 in
zatone ob 19.57 - Dolžina
dneva 13.40 - Luna vzide
ob 5.31 in zatone ob
19.14.

Jutri, NEDELJA,
27. avgusta
MONIKA

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 25,1 stopinje, zrač-
ni tlak 1009,3 mb
ustaljen, brezvetrije, vlaga
71-odstotna, nebo spre-
menljivo oblačno, morje
rahlo razgibano, tempera-
tura morja 24,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI
IN OKLICI

RODILI SO SE: Erik
Placer, Michele Bettoso,
Marinka Devetak.

UMRLI SO: 83-letni
Gino Moro, 70-letni Luigi
Zalaschi, 87-letna Anna
Carboni, 72-letna Maria
Norina Rocco, 80-letni
Vladimiro Moze, 89-letna
Lidia Delise, 86-letni
Francesco Skabar, 73-let-
na Rismonda Delise, 65-
letni Renato Balbi, 80-let-
na Francesca Milocco,
75-letni Francesco Calzi.

OKLICI: finančni
straznik Carmine Vitale
in fotografinja Maria Fio-
rentino, trgovec Alessan-
dro Bossi in prodajalka
Daniela Cola, uradnik
Darco Kodarin in uradni-
ca Monica Bacherotti,
uradnik Paolo Serli in
uradnica Luisa Zuanelli,
uradnik Massimo Carratù
in v pričakovanju zapo-
silitve Anna Perissutti, tr-
govec Dario Basso in go-
spodinja Julija Kravets,
uradnik Igor De Bastiani
in solnica Elena Maffei,
uradnik Luca Valacchi in
uradnica Paola Monte-
sion, turistični podjetnik
Fabiano Zollija in pro-
dajalka Barbara De Falco,
državni uslužbenec Anto-
nio Morelli in trgovka
Ambra D'Iorio, univerzi-
tetni tehnik Franco Ber-
san in naravovarstvena
konzulentka Nicoletta Pi-
razzoli, pek Massimiliano
Palmolungo Furlan in go-
spodinja Janja Hribovsek,
elektricar Massimiliano
Kerro in strežnica Barba-
ra Pobega, podcastnik fi-
nančne straže Leonardo
Maggio in prodajalka v
lekarni Paola Di Ponzio.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 21.,
do NEDELJE, 27. avgusta
1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Baiaumonti 50 (tel.
612325), Trg Gioberti 8 -
Sv. Ivan (tel. 64393),
Milje - Mazzinijev drevo-
red 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068)
- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Ul. Baiaumonti 50, Trg
Gioberti 8 - Sv. Ivan, Trg
Oberdan 2, Milje - Mazzi-
njev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068)
- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2 (tel.
864928).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 - TE-
LEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od pone-
deljka do petka od 8. do
13. ure. - tel. 573012.

**Zdravstvena dežurna
služba**

Nočna služba od 20.
do 8. ure, tel. 118, pred-
praznična od 14. do 20.
ure in praznična od 8. do
20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.00 »In-
tervista con il vampiro«,
r. Neil Jordan, i. Tom
Cruise, Brad Pitt, Anto-
nio Banderas.

EXCELSIOR - 17.30,
19.05, 20.40, 22.15 »L'ul-
timo fuorilegge«, i.
Mickey Rourke.

**EXCELSIOR AZZUR-
RA** - 17.30, 19.00, 20.30,
22.00 »Butterfly Kiss«,
prepovedan mladini pod
14. letom.

AMBASCIATORI -
16.15, 18.15, 20.15, 22.15
»Free Willy II«.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »L'in-
cantesimo del lago«, risa-
ni film.

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15
»Tommy Boy«, i. Chris
Farley, Bo Derek.

NAZIONALE 3 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Mr.
Destiny«, r. Quentin Ta-
rantino, i. James Belushi.

NAZIONALE 4 - 16.30,
18.40, 20.20, 22.10 »La
machine«, i. Gerard De-
pardieu, prepovedan
mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Erezioni«, prepo-
vedan mladini pod 18. le-
tom.

CAPITOL - 17.00,
18.40, 20.20, 22.10
»Eclisse letale«, porepo-
vedn mladini pod 18. le-
tom.

ALCIONE - Zaprto za-
radi pocitnic.

LUMIERE - Zaprto za-
radi pocitnic.

Ob rojstvu male

Ajlin

se z družino Vizintin

veseli

moski in ženski
pevski zbor
I. Gruden

PRIREDITVE

**ZUPNIJSKA SKUPNO-
ST** iz Mackolj vabi na
praznovanje sv. Jerneja
jutri, 27. t.m., ob 11. uri
slovesna maša z ofrom za
cerkev; ob 18. uri litanije
Mater božje, procesija
po vasi s kipom sv. Jer-
neja in z godbo od sv.
Antona, govor bodočega
novomasnika g. Maksa

Suard, ter blagoslov voz-
nikov in vozil. Sledi brat-
sko srečanje za vse.

Ob prazniku župnij-
skega zavetnika sv. Jer-
neja bo jutri, 27. t. m.
JERNEJEVA NEDELJA.
Ob 9. uri bo slovesna
maša s procesijo okrog
cerkve.

**SEKCIJA STRANKE
KOMUNISTICNE PRE-
NOVE** dolinske občine
toplo vabi na PRAZNIK
KOMUNISTICNEGA TI-
SKA, ki bo do 28. t. m.
na Krmenci. Danes, 26.
in jutri, 27. t. m. bo igral
ansambel Long Slunk ter
v ponedeljek, 28. t. m.
Happy day. Jutri, 27. t. m.
bosta ob 19. uri spregovo-
rila sekcijski tajnik Dario
Brajin in pokrajinski taj-
nik Giorgio Canciani. Kioski s
specialitatem na zaru in
pristno domačo
kapljico bodo delovali
vsak dan od 10. do 0.1
ure.

**MLADINSKI ODBOR
SLOVENSKE PROSVETE**
vabi na 5. DRAGO MLA-
DIH, ki bo v parku Marja-
nišča na Opcinah, Narod-
na ul. 89 od 31. t. m. do
2. septembra. V certek,
31. t. m. bo ob 16. uri ca-
snikarka Manca Kosir
predavala o medijski se-
danosti. V petek, 1. sep-
tembra bo ob 10. uri so-
ciolog Franc Trcek govo-
ril o medijskih bodocno-
sti. V soboto, 2. septem-
bra ob 10. uri okrogla mi-
za na temo MEDIJI- POLI-
TIKA - PLURALIZEM -
ETIKA. Sodelovali bodo
Danilo Slivnik, Vida Pe-
trovič in Drago Legisa.

**MLADINSKI ODBOR
SLOVENSKE PROSVETE**
vabi v okviru 5. DRAGE
MLADIH na ogled kome-
dije SUMLJIVA OSEBA v
izvedbi KD I. Gruden iz
Nabrežine in v režiji M.
Lapornik. Predstava bo v
cetrtek, 31. t. m., ob 20.30
v dvorani Finzarjevega
doma na Opcinah (Na-
rodna ul. 89).

**MLADINSKI ODBOR
SLOVENSKE PROSVETE**
vabi v okviru 5. DRAGE
MLADIH na PLES in
DRUŽABNOST ob
zvokih ansambla "Krasni
ovčarji", ki bo v petek, 1.
septembra, ob 21. uri v
parku Marjanišča na
Opcinah (Narodna ul.
89).

PD KOLONKOVEC
prireja v soboto, 2. sep-
tembra od 15.30 dalje na
vrtnariji Alojza Debelisa
PRAZNIK SOLATE s sle-
decim programom: raz-
stava slik iz prejšnjih
praznikov, razstava ze-
lenjave, tekmovanje v
sajenju solate ter nagraje-
vanje ob kozarčku do-
mačega vina.

ARS NOVA v sodelo-
vanju s SK Brdina organi-
zira PRAZNIK HAPPY
DAY v Bazovici od 1. do
4. septembra. Zabavali
Vas bodo v petek Elvis
Presley, v soboto in ne-
deljo Happy day in v po-
nedeljek Agropop.

**SKUPINA SONCNI
ZAREK** pri Zadrznem
centru za socialno dejav-
nost obvesča starše, da je
odhod avtobusa za poletni
center v Brojnici v pone-
deljek, 28. t. m., ob 8.30
izpred deželne palače na
trgu Oberdan s sledecim
urnikom: trg Oberdan
8.30, Opcine 8.45, Prosek
8.50, Kriz 8.55, Nabrezina
postaja 9.05, Sesljan 9.10.
Avtobus se vrača po isti
poti s prihodom na trg
Oberdan ob 17.30.

FOTO KROŽEK TRST
80 vabi lastnike zanimi-
vih fotografij, crno bele
in barvne (osebnosti, raz-
ni dogodki) v naših
krajih od leta 1839 do da-
nes, da nam posodijo ali
da jih preslikamo in
vključimo v fotografsko
razstavo, ki bo 15. okto-
bra istocasno po vseh ita-
lijanskih mestih. Razsta-
va je v sklopu FIAF (Fe-
derazione italiana asso-
ciazioni fotografiche), ka-
tere je tudi edini sloven-
ski član Foto Trst 80.
Vljudno pričakujemo Vas
odziv na tel. st. 827256
med 13. in 15. uro. Vna-

**Kmetijska zadruga v
Trstu in Kmečka zveza**
obvesčajo vse udeležence
izleta v Avstrijo in
Gornjo Radgono ter okoli-
co, da so odhodi avtobu-
sa sledenci: ob 5.10 Lako-
tišce pred spomenikom,
ob 5.20 Dolina pred obci-
no, ob 5.30 Boljunec na
Gorici, ob 5.40 Zatrežec
na cesti, ob 5.45 Borst av-
tobusna postaja, ob 6.05
Padrice pri baru na cesti,
ob 6.15 Opcine pri stari
banki HPO, ob 6.30 Pro-
sek pri društveni gostilni
in ob 6.45 Sesljan veliko
parkirišče.

**KRISKA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

**KLASNA ZVEZA
UPOKOJENCEV SPI-
CGIL** prireja v nedeljo,
17. septembra izlet v "Vo"
ob priliki praznika
grozdja. Vpisovanje v
Krizu na tel. st. 220266
ali 200710, v Nabrezini
200007.

V Prosvetnem domu na Opcinah bo od danes do ponedeljka
POLETOVA ŠAGRA
Danes, sobota, ob 16. uri sahovski turnir, ob 17. uri od-
prtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom **HAPPY DAY**
Jutri, nedelja, ob 16. uri odprtje kioskov, ob 19. uri nastop
kotalkarjev, ob 20. uri ples z ansamblom **ZVEZDE**
V ponedeljek, ob 18.30 odprtje kioskov, ob 19.30 ples z
ansamblom **KEYDEA**

Danes, 26.
in jutri 27. t. m.

v Ljudskem domu
v Križu

PRAZNIK
BRINA

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA -
Trst - Sola Marij Kogoj
sprejme prijave za solsko
leto 95/96. Urnik tajništ-
va: od 9. ure do 12. vsak
dan razen sobote, ul. R.
Manna 29, tel. 418-605.

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - tajništvo Trst
obvesča člane, da so v taj-
nistvu na razpolago izvo-
di delovne pogodbe, sluz-
bene listine in pokojnin-
ske reforme. Vsi solniki,
ki jih zgoraj omenjeni tek-
sti zanimajo naj se zglasijo
v uradu SSS, Ul. Carducci
8, tel. 370301.

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - tajništvo Trst
obvesča profesorje nižjih
in višjih srednjih sol, da
so bile 22.t. m. razobešene
na oglasni deski solskega
skrbništva v Trstu
dokončne lestvice za
opravljanje suplenc. Vsi
nestalni profesorji imajo
do 11.9 možnost za vloži-
tev prošelj, za opravljanje
suplenc na ravnateljstva
posameznih sol. Za tovrst-
ne supplence lahko prosijo
tako tisti, ki so vključeni v
pokrajinske lesvice, kot ti-
sti, ki niso vključeni. Vse
informacije in obrazce nu-
di tajništvo SSS ob urah
poslovanja.

OBVESTILA

**KD V. VODNIK, Majen-
ca, Mladinski krozek, Za-
druga Dolga Krona, Za-
druga Dolina, dolinska
Srenja in uprava občine
Dolina** vabijo vse vaščane
na sestanek, ki bo v pone-
deljek, 28. t. m., ob 20.30 v
Mladinskem krožku v Do-
lini, da se domenimo za
cisčenje vasi, da se kot
vaska skupnost dostojno
predstavimo ob proslavi
50-letnice ZSKD ki bo pri-
nas 8., 9. in 10. septembra.

ZPPZ I. GRBEC iz
Skednja obvesča vse
pevke, da bo prva vaja v
ponedeljek, 28. t. m., ob
20.30 in hkrati srčno vabi
nove pevke, da se nam
pridružijo.

**SKUPINA SONCNI
ZAREK** pri Zadrznem
centru za socialno dejav-
nost obvesča starše, da je
odhod avtobusa za poletni
center v Brojnici v pone-
deljek, 28. t. m., ob 8.30
izpred deželne palače na
trgu Oberdan s sledecim
urnikom: trg Oberdan
8.30, Opcine 8.45, Prosek
8.50, Kriz 8.55, Nabrezina
postaja 9.05, Sesljan 9.10.
Avtobus se vrača po isti
poti s prihodom na trg
Oberdan ob 17.30.

FOTO KROŽEK TRST
80 vabi lastnike zanimi-
vih fotografij, crno bele
in barvne (osebnosti, raz-
ni dogodki) v naših
krajih od leta 1839 do da-
nes, da nam posodijo ali
da jih preslikamo in
vključimo v fotografsko
razstavo, ki bo 15. okto-
bra istocasno po vseh ita-
lijanskih mestih. Razsta-
va je v sklopu FIAF (Fe-
derazione italiana asso-
ciazioni fotografiche), ka-
tere je tudi edini sloven-
ski član Foto Trst 80.
Vljudno pričakujemo Vas
odziv na tel. st. 827256
med 13. in 15. uro. Vna-

prej iskrena havala.

KRUT prireja
zdravljenje v Smarjeskih
toplicah v dveh izmenah
od 27.9. do 6.10. in od
6.10 do 16.10. Vpiso-
vanje in informacije na
sedežu krožka v Ul. Cice-
rone 8, tel. st. 3720062
vsak dan, razen sobot od
9. do 13. ure in od 14.30
do 17.30.

**GLASBENA SOLA
GODBE NA PIHALA IZ
RICMANJ** vpisuje nove
gojence za solsko leto
95/96 od ponedeljka, 28.
t. m. do petka 1. septem-
bra od 17. ure do 21. ure
na sedežu godbe (Babna
hisa, Ricmanje 64). Sola
nudi tečaje za predolske
otroke in individualni
pouk trobil, pihal, tolkal
in klavirja za otroke od 7.
leta dalje.

SKLAD MITJA CUK
obvesča, da deluje polet-
no središče se od pone-

deljka, 31. t. m. do petka
1. septembra od 8. do 13.
ure. Informacije in vpiso-
vanje v uradih na Narodni
ul. 126.

SKLAD MITJA CUK
obvesča, da je od 29. av-
gusta dalje vsak torek na
razpolago svetovalnica za
vzgojo in razvoj. Informa-
cije od ponedeljka do
petka na tel. st. 212209 v
dopoldanskem casu.

SKLAD MITJA CUK
obvesča, da se že odvijajo
individualne lekcije iz
vseh predmetov kot pri-
prava na solsko leto
1995/96. Informacije od
ponedeljka do petka na
tel. st. 212289 v dopol-
danskem casu.

MALI OGLASI

**POHISTVO KORSIC -
TRST** - Ul. S. Cilino 38
ima na razpolago po to-
varniških cenah orehovo
vogalno kuhinjo vogalni
divan, knjižne police in
se marsikaj! (dokler so v
teku obnovitvena dela -
pohititel!). Tel. st.
040/54390.

PRODAM majhno hiso
z vrtno v občini Dolina.
Tel. 228390.

JESTVINE MEZGEC
Specializirane v kuhanem in surovem pršutu
ugodno ponujajo ves avgust v trgovini "El Botegher" na
trgu Vico - vogal Ul. Risorta 1 (tel. 040/308878)
● surov pršut Galbani: 20 dkg 5.000 lir
● kuhan pršut: 20 dkg 2.500 lir
● mortadela Galbani: 10 dkg 990 lir
● sir "latteria Fontanafredda": 10 dkg 990 lir

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

**Tečaj za tehnika
informatike v podjetju**
(600 ur)

s finančno podporo Evropskega socialnega sklada

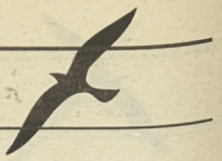
- namenjen brezposelnim absolventom višjih srednjih sol
- obiskovanje tečaja brezplačno
- predvidene stipendije

Vpisovanje in informacije najkasneje do 15. septembra 1995
na sedežu Zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72, tel. 566360.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
TRST - GORICA

prireja v solskem letu 1995/96 v Trstu naslednje tečaje:

- dve

NOVICE

Po dvajsetih letih spet našla izgubljeni briljant

Dogodek, ki se je te dni pripetil v Trziču res zasluži nekaj pozornosti. Pred dvajsetimi leti je I.M. na vrtu hise kjer stanuje izgubila dragocen kamen, vgravljen v prstan. Kljub temu, da je takrat in naslednje dni preiskala vsak kotiček vrta, je dragoceni kamen izginil. Do izgubljene dragocenosti pa je zenska spet prišla te dni, po več kakor dvajsetih letih. I.M. je sedela na vrtu, pri tem pa jo je v oči zbodel zarez svetlikajoče svetlobe: bil je odsev luči, ki ga je odbijal v travi ležeci briljant.

Nekaj naredi tudi občinski odbor, pojasnjuje Valenti

Prevelika aktivnost občinskega svetovalca Sergia Cosme (MSI - fiamma tricolore) moti župana Valentija. V krajšem sporočilu za tisk župan ugotavlja, da se občinski svetovalec ki zdaj sodi k manjšini v občinskem svetu, v javnosti predstavlja kot tisti, ki občinski odbor spodbuja in opozarja na razreševanje različnih vprašanj. Dejansko se dogaja obratno, navaja župan. Svetovalec nastopa potem, ko je odbor že uredil zadeve, vendar primer "proda" na svoj način. V bodoče bomo omenjenemu svetovalcu pošiljali dnevni red sej občinskega odbora in mu bomo tako prihranili precej truda in skrbi, pa se natančno bo seznanjen.

Večnamenski kulturni center začasno v Štarancanu

JV usklajeni akciji med gorisko kvesturo in komisarjatom iz Trziča so v Cervinjanu v sredo ponoči priprli 23-letnega Luco Fucillija proti njegovi mla-doletni prijateljici pa vložili prijavo. Fucilli se je ravnokar vrnil iz Maroka in prinesel s sabo zalogo novega, oziroma redkega mamila. Mamilo je zato da bi ga skril pred cariniki in policijo, spravil v posebne plastične kroglice in jih zauzil. Prevara ni uspela, kajti pred stanovanjem, ob povratku s potovanja, ga je čakala policija.

V ponedeljek bodo objavili prednostno lestvico suplenc

Solsko skrbništvo sporoča, da bodo 28. t.m. objavili prednostno lestvico za enoletne suplence na srednjih in višjih solah. Istega dne pa bodo objavili dokončno lestvico za suplence v otroških vrtcih in osnovnih solah.

Dejavnost rajonskih svetov

Z županstva smo te dni prejeli dodatne informacije o sejah rajonskih svetov. Poleg že objavljenih sporočil, naj povemo, da bo v ponedeljek, 28. seja rajonskega sveta za mestno središče, v torek pa se bosta sestala rajonska sveta v Strazicah in Rojcah.

Zagorelo je v shrambi

Goriške gasilce so včeraj, nekaj pred 9. uro, poklicali v ulico Consortiva, kjer je v shrambi družine Scooco, ki stanuje v hiši st. 24, prislo do kratkega stika v električni napeljavi. Plameni so poškodovali zmrzovalno skrinjo, hladilnik in nekaj druge opreme. Skoda je tudi na zidovih, ki jih je prepočil gost dim.

PRVI NASTOPI SKUPIN, DANES SIMPOZIJ O RAZLIČNIH ASPEKTIH NARODNOSTI

Folklor most ki v prijateljstvu povezuje ljudi in narode

Mednarodna prireditelja se bo sklenila jutri popoldne s tradicionalnim prevodom vseh nastopajočih

S prizigom Ognja prijateljstva, pozdravnimi nagovori in tudi že prvimi nastopi se je v četrtek zvečer pridel 25. mednarodni folklori festival. Vreme je bilo

prirediteljem se kar naklonjeno, odziv občinstva je bil množicen, kakor je sicer v tradiciji te prireditve. Nastopajoče skupine in občinstvo so pozdravili, v imenu

prireditlji, Sergio Piemonti, goriski župan Valenti in podtajnik v vladi, dr. Mario Prestamburgo, ki se je prirediteljem in Gorici nasploh zahvalil za dragoceno po-

slanstvo spodbujanja sodelovanja in prijateljstva med narodi.

V četrtek zvečer so nastopile prve tri skupine: plesalci in plesalke z daljnega

BOLNIŠNICA / ZDRAVNIKI POJASNILI STALIŠČE

Bitka za prenovo ni izgubljena

V dveh tednih bodo strokovnjaki Edilsa ocenili stabilnost objekta v ul. V. Veneto

Zdravniki zaposleni v goriski splošni bolnišnici so včeraj na srečanju z novinarji opredelili svoje stališče do zadnjega zapleta/razpleta glede preureditve javne zdravstvene službe in posebej glede vprašanja gradnje oziroma dograditve bolnišnice v Gorici. Računajo, da bodo strokovnjaki družbe Edilsa, ki preverjajo stabilnost in nosilnost objekta v ulici Vittorio Veneto v napovedanem roku dveh tednov opravili nalogo in da bo odgovor pozitiven, kar bo omogočilo takojšnjo pripravo in pravocasnno predložitev načrta za financiranje in da bo tudi mogoče čimprej zaceti s potrebno prenovo. Prepričani pa so tudi, da bo Zdravstvena ustanova znala ohraniti polno avtonomijo glede odlaganja, tako kar zadeva izgradnjo bolnišnic, se bolj pa kar zadeva izvajanje srednjeročnega načrta reorganizacije zdravstva. Srečanja z novinarji so se udeležili predstavniki poklicnega združenja zdravnikov ANAO in CIMO ter zdravnikov včlanjenih v konfederalni sindikat CGIL. Srečanje

je vodil dr. Maurizio Pecorari, ki je, poleg prepričanja, da smo vendarle zdaj pred pozitivnim razpletom, izrazil tudi vrsto dvomov in pomislekov, o tem, kako je bilo vprašanje gradnje bolnišnic (in posebej tiste v Gorici) doslej reširano.

"Tistim, ki so dejansko odgovorni, da je danes stanje slabše kakor leta 1989, svetujemo, naj se umaknejo in molčijo in naj ne povzročajo dodatnih težav in ovir". Politično in moralno so odgovorni za nastalo stanje, je se dodal Pecorari. Ob tem je imel v mislih nekdane župane, ki s pozivom, ki smo ga prav te dni lahko prebrali v časopisih dokazujejo predvsem to, da niso dosledni. Čeprav polemike glede zdravstva in bolnišnic trajajo že leta, pa bralci le niso tako kratkega spomina, da se ne bi spomnili, kako in kolikokrat smo slisali od občinskih in deželnihih upraviteljev izjave, da se glede bolnišnice ne da nič več narediti, da so načrti izdelani, odobreni in financirani in da se bo že v nekaj mesecih začela gradnja. Ker so družbene

spremembe zelo zapleten in predvsem počasen proces, kar precej vidnih predstavnikov "prve republike" pa je se pravocasnno zamenjalo zastavo, bi kazalo tudi v prihodnje ohraniti, ce ze ne povecati previdnost, kljub takim ali drugačnim obljubam. Zato, da se ne bi celotna skupnost že spet znašla opeharjena.

Teško je namreč razumeti, kako so prav zdaj in s kakšnimi nameni v arhivu nekdane KZE (današnje Zdravstvene ustanove) odkrili sklep, ki gorisko bolnišnico obsoja na rušenje, iz tega pa sledi logična posledica, da se mora zgraditi nova. Če je sklep veljaven, (nihče ga do zdaj še ni prekal), potem ostajata le dve možnosti: da se res zgradi nova bolnišnica, za kar pa ni denarja, oziroma, da se bolnišnica preseli v objekt Usmiljenih bratov. Naenkrat pa so vsi vendarle padli na trdna tla: edina stvarna rešitev je cimprejsnja prenova obstoječega objekta z izgradnjo novega kraka, kot prve faze. Župan Valenti je na srečanju v Trziču opozoril na vprašanje, zakaj so v vseh teh letih vlagali težke denarje v obnovo in sanacijo objekta, ki je bil namenjen rušenju. Ob tem pa je treba postaviti se drugo vprašanje, ob spoštovanju načela prosojnosti in demokratične kontrole. Koliko denarja je bilo zapravljenega za načrtovanje, za objekt, ki ga nikoli ne bodo gradili? Slisati je govorice, da naj bi samo za jalo-vo načrtovanje porabili nad poldrugo milijardo javnega denarja. Povedati velja se, da je izredni upravitelj Zdravstvene ustanove že v četrtek povabil zdravnike na srečanje in jih seznanil z namerami.

Kulturni dom že odpira vrata

Po poletnem premoru se bo v prvih dneh septembra v goriskem Kulturnem domu pričela nova sezona. Lanska se je zaključila s simbolično manifestacijo Sonca miru pred samim domom in nato pred Ljudskim vrtom. Ob odprtju nove sezone sta napovedani dve pomembni kulturni prireditvi. Od 8. do 17. septembra bo potekal mednarodni natečaj "Rodolfo Lipizer" za mlade violiniste, 19.septembra se bo v galeriji Kulturnega doma predstavil priznani slovenski umetnik Jona Gal Planinc.

LETOS POSEBEJ SLOVESNO

"Vino miru 1995" bodo proglasili 10. septembra

Gost bo pisatelj M. Stern

V Krmini bo 10. septembra slovesnost ob proglasitvi Vina miru 1995. Praznik bo letos tudi v znamenju petdesetletnice konca druge svetovne vojne in sprave med narodi. Izzvenela pa bo tudi kot poziv in opomin pred tragedijo nove vojne na tleh nekdanje Jugoslavije.

Praznik prirejajo Krminska občina, Trgovinska zbornica, Pokrajina in Krminska zadružna klet, ki je bila pobudnik odmevne manifestacije in ki tudi neguje vinograd, kjer je zasajenih preko stiri sto vrst trsov iz celega sveta.

Gost na letošnjem prazniku bo pisatelj Mario Rigoni Stern, medtem ko so pri oblikovanju posebnih nalepk

za steklenice Vina miru sodelovali Emilio Vedova, Walter Valentini in Sebastian Matta. Ob razglasitvi vina miru, ki ga bodo, tako kakor vsa leta doslej odposlali vsem poglavarjem držav na svetu (za dostavo skrbi Alitalia), bodo izročili tudi priznanja "Acino d'oro" (Zlata jagoda) članom Krminske zadružne kleti, ki so lani pridelali najbolj kvalitetno grozdje, oziroma, ki so se kako drugače uveljavili na področju vinogradništva. Priznanje bodo izročili tudi nekaterim gospodarstvenikom.

Slovesnost se bo odvijala v župnijskem kulturnem centru v ulici Pozzetto, s pricetkom ob 10. uri.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste, 22
IP - Ul. don Bosco, 108
AGIP - Ul. Aquileia, 60
FINA - Korzo Italia, 103
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Matteotti, 23
ESSO - Ul. 1. Maggio, 59
IP - Ul. Boito, 57
FINA - Ul. Cosulich, 21
KRMIN
MONTESHELL - na državni cesti stev. 56
GRADISČE
AGIP - na cesti proti Marjanu
RONKE
ERG - Ul. Aquileia
FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia
ROMANS
API - Trg Candussi
FOSSALON
MONTESHELL - Fossalón

OBVESTILA

UPRAVA DIJASKEGA DOMA namerava v novem solskem letu ojačiti vzgojitelski kader. Interesenti morajo biti italijanski državljani. Izobrazba: diploma učiteljsca oziroma dokončana fakulteta humanističnih ved, odlično znanje slovensčine in italijansčine. Podrobnjša pojasnila nudijo v upravi Dijškega doma, Svetogorska cesta - Ul. Montesanto 84.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORISKO vabi na piknik, ki bo v prostorih nekdane karavle na Sabotinski cesti v Solkanu v nedeljo, 17. septembra, od 16.30 dalje. Vpisovanje 30. avgusta na sedezu in pri poverjenikih. Za člane, ki nimajo lastnega prevoznega sredstva, bo društvo poskrbelo za avtobusni prevoz.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da se bo ob koncu meseca nadaljevalo vpisovanje gojencev za solsko leto 1995/96. Sprejemajo prijave za: klavir, harmoniko, violino, violončelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predolsko glasbeno vzgojo. Prijave bodo sprejemali od 28. avgusta do 1. septembra. Informacije in prijave na tajništvo sole v Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro.

IZLETI

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADRO iz Ronk prireja jutri, v nedeljo, 27. t.m., izlet v Idrijo na Cipkarski festival. Informacije in prijave pri gospe Pahor, tel. 776123.

SPD GORICA priredi 17. septembra družinski izlet z avtobusom v Belo Krajino. Prijave na sedežu društva, ulica Malta 2, v sredo, od 11. do 12. ure in v četrtek od 19. do 20. ure.

KINO

GORICA
VITTORIA 18.20-20.10-20.00-22.00 »Free Willy 2«.

CORSO 18.30-20.00-22.00 »Whore 2«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL GIARDINO (Baldini), C. Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

ALLA SALUTE (Fabris), Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

TEČAJNICE

Sobota, 26. avgusta 1995

9

MENJALNIŠKI TEČAJI

25. avgust 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	83,20	83,65	11,70	11,98	7,50	7,98
A banka Koper	83,00	83,60	11,48	11,90	7,30	7,94
A banka Nova Gorica	83,20	84,10	11,65	11,88	7,56	7,88
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	-	-	-	-	-	-
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	83,00	83,50	11,65	11,85	7,45	7,75
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	83,07	84,07	11,61	11,80	7,58	7,83
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	83,50	83,95	11,80	11,94	7,60	7,85
Creditanstalt d. d.	82,80	84,00	11,85	12,00	7,60	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	83,80	83,85	11,86	11,87	7,70	7,72
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	83,30	83,60	11,72	11,82	7,55	7,85
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	83,20	83,60	11,69	11,82	7,55	7,85
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	83,20	83,80	11,69	11,82	7,55	7,85
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	83,20	83,80	11,69	11,82	7,55	7,85
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	83,20	83,80	11,69	11,82	7,55	7,85
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	83,20	83,80	11,69	11,82	7,55	7,85
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	82,90	83,20	11,69	11,80	7,55	7,85
Nova kreditna banka Maribor d.d.	82,50	83,70	11,65	11,90	7,25	7,75
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	83,35	83,85	11,75	12,00	7,55	8,05
Poštna banka Slovenije	81,00	83,55	10,70	11,85	6,50	7,80
Publikum Ljubljana, t: 312-57	83,96	84,00	11,89	11,91	7,68	7,75
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	83,60	83,79	11,75	11,85	7,65	7,69
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	83,70	83,90	11,80	11,86	7,55	7,80
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	83,40	83,60	11,80	11,83	7,20	7,65
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	82,40	84,00	11,60	11,88	7,00	7,65
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	83,60	83,90	11,75	11,79	7,60	7,78
Publikum NM, t: 068/ 322-490	83,40	83,80	11,80	11,89	7,45	7,78
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	83,60	83,80	11,75	11,90	7,62	7,95
Publikum Portorož	83,60	83,75	11,75	11,85	7,65	7,69
SKB d.d., ***	82,90	84,25	11,75	12,00	7,50	7,95
SHP Kranj, t: 064/331-741	83,35	83,60	11,81	11,87	7,50	7,75
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	83,15	83,70	11,72	11,99	7,55	7,98
UBK Ljubljana, t:061/444-358	83,00	84,00	11,70	11,95	7,45	7,85
Upimo Ljubljana, t: 212-073	83,70	83,75	11,88	11,89	7,62	7,65

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica;
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan; tel. +39/40/411611
Agencija Domjo; tel. +39/40/831131

25. AVGUST 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1579,00	1644,00
nemška marka	1069,00	1113,00
francoski frank	312,00	324,00
holandski gulden	955,00	994,00
belgijski frank	52,00	54,20
funt sterling	2442,00	2541,00
irski sterling	2494,00	2596,00
danska krona	276,00	287,00
grška dramma	6,60	7,00
kanadski dolar	1174,00	1222,00
japonski jen	16,40	17,00
švicarski frank	1295,00	1348,00
avstrijski šiling	152,10	158,30
norveška krona	245,00	255,00
švedska krona	217,00	225,00
portugalski escudo	10,30	10,70
španska peseta	12,60	13,20
avstralski dolar	1176,00	1224,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,20	13,60
hrvaška kuna	290,00	310,00

KMEČKA BANKA - GORICA

25. AVGUST 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1588,00	1638,00
nemška marka	1080,00	1108,00
francoski frank	313,00	325,00
holandski gulden	960,00	988,00
belgijski frank	52,30	54,00
funt sterling	2451,00	2536,00
irski sterling	2504,00	2599,00
danska krona	277,00	287,00
grška dramma	6,70	7,30
kanadski dolar	1177,00	1217,00
švicarski frank	1309,00	1344,00
avstrijski šiling	152,70	157,70
slovenski tolar	13,00	13,80

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

16. AVGUST 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,30	9,20
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 28. 8. 95

Nakupni Prodajni

1. REDNI tečaj za DEM 82,72 83,02
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA
nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 163 z dne 25. 8. 1995 - Tečaji veljajo od 26. 8. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	89,2773	89,5459	89,8145
Avstrija	040	šiling	100	1157,4786	1160,9615	1164,4444
Belgija	056	frank	100	395,8625	397,0537	398,2449
Kanada	124	dolar	1	89,1226	89,3908	89,6590
Danska	208	krona	100	2099,4970	2105,8144	2112,1318
Finska	246	marka	100	2750,8432	2759,1206	2767,3980
Francija	250	frank	100	2369,7381	2376,8687	2383,9993
Nemčija	280	marka	100	8139,7936	8164,2865	8188,7794
Grčija	300	grd	100	—	50,9207	51,0735
Irski	372	funt	1	—	190,0238	190,5939
Italija	380	lira	100	7,4625	7,4850	7,5075
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2247,1790	—
Japonska	392	jen	100	124,4005	124,7748	125,1491
Nizozemska	528	gulden	100	7269,6497	7291,5243	7313,3989
Norveška	578	krona	100	1863,0360	1868,6419	1874,2478
Portugalska	620	escudo	100	78,5735	78,8099	79,0463
Švedska	752	krona	100	1648,7152	1653,6762	1658,6372
Švica	756	frank	100	9873,9766	9903,6877	9933,3988
Velika Britanija	826	funt sterling	1	185,3513	185,9090	186,4667
ZDA	840	dolar	1	120,1759	120,5375	120,8991
Evropska unija	955	ECU	1	152,8450	153,3049	153,7648
Španija	995	peseta	100	95,6426	95,9304	96,2182

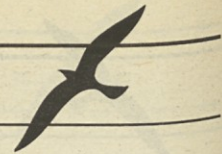
Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 26. 8. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI,		IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:			1,700,000	859,751	812,500	1,672,251
40	101.1472%	95.5882%	98,3677		170,000	85,975	81,250	167,225

Tečajnica borznega trga
št.: 160 Datum: 25. 8. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpna	ponudb	Max.	Min.	pro.v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK2	800	(11.5.95)	11.300		22.8.	11.310	11.800			
PRB	665	(13.6.95)	15.389	1,76-	25.8.	15.400	15.550	15.600	15.200	8.603
SAL	1700	(9.5.95)	19.808	,96-	25.8.	19.730	19.900	19.830	19.720	1.189
SKBR	1000	(24.2.95)	33.314	1,70-	25.8.	33.360	33.550	33.550	33.000	46.307
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RCE1	10,0	2(1.10.95)	100,6	,12	25.8.	100,6	101,5	100,6	100,6	171
RSO1	8,0	5(30.6.95)	100,7	,41	25.8.	100,3	100,7	100,7	100,7	194
RSO2	9,5	9(1.4.95)	107,4	,04	25.8.	107,4	107,5	107,4	107,4	51.514
RSO8	5,0	4(31.5.95)	88,5		24.8.	89,0	91,5			
RS11	7,0	5(15.7.95)	96,9		16.8.	95,5	96,8			
RS14	8,0	5(30.6.95)	99,8		24.8.	99,7	100,4			
RS12D	9,5	9(1.4.95)	106,6	,24	25.8.	106,4	107,3	106,6	106,6	90
SKB1	10,0	4(1.11.94)	101,0	,25	25.8.	100,9	101,1	101,1	100,8	1.912
SKR1	5,0	3(30.6.95)	72,1A		25.8.	66,0		72,1	72,1	179
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	(2(28.7.95)	12.350	,35	25.8.	12.350	12.800	12.350	12.350	62
DAD	10.000	(1.6.94)	115.266	1,47-	25.8.	116.600	117.500	117.850	112.900	59.016
FMD	1715	(24.5.95)	14.798	2,16-	25.8.	14.650	15.000	14.900	14.650	252
GPGR	(10)	(10)	20.877	3,30-	25.8.	20.010	21.980	21.880	19.450	3.904
HMER	(10)	(10)	15.700		8.8.	15.000	17.000			
MKZ	218	(30.3.93)	10.044	,402-	25.8.	10.040	10.200	10.050	10.040	6.187
NKR	200	(10(26.6.95)	3.978	1,66-	25.8.	3.980	3.990	4.000	3.985	2.351
UTCR	(5)	(5)	771,1	1,15-	25.8.	769,0	770,0	774,0	767,0	1.191
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTZ	2750	(22.6.95)	27.803	2,36-	25.8.	27.500	27.970	28.000	27.510	1.223
PPNP	(10)	(10)	28.835	4,12-	25.8.	28.740	29.530	30.150	28.000	4.066
UBKP	720	(25.5.95)	9.500		23.8.	9.000	9.500			
VIP	(10)	(10)	41.153		14.8.	40.050	42.000			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,3		18.8.	96,3				
OZG	11,0	4(1.1.95)	99,0		23.8.	98,8	101,0			
PCE	12,0	7(1.6.95)	100,0		23.8.	100,0	102,5			
POE	10,0	2(1.6.95)	100,2A	-10-	25.8.	100,1		100,2	100,2	61
SZB1	10,0	1(15.3.95)	100,0		28,7	98,7	101,5			

NOVICE

Folklomi jubilej

TOLMINSKÉ RAVNE - Mala vas v tolminskem hribovju je nekaj posebnega, vsaj kar zadeva zavest ljudi o svojih koreninah. Tu namreč že deset let deluje izvirna folklorna skupina, ki s pomočjo upokojenih zakoncev Dolenc iz Tolmina ohranja ljudske pesmi in ples z gornjesoske doline. Z njimi so se predstavili ne le v zgornjem Posočju, pač pa že po celi domovini in tudi zunaj nje. V soboto, 26. avgusta, ob 14. uri bodo v Tolminskih Ravnah pripravili jubilejni nastop. (V. C.)

Nevamosti požara ni več

LJUBLJANA - Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje na podlagi uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju preključuje veliko požarno ogroženost naravnega okolja na Primorskem. Tako nikjer v Sloveniji ni več velike požarne ogroženosti naravnega okolja. (D. H.)

Prekinjen železniški promet

JESENICE - Zaradi gradnje podvoza pod avtocesto in drugih obnovitvenih del bo na odseku proge Jesenice-Vintgar prekinjen železniški promet, in sicer 28. avgusta od 5.50 do 22. ure ter 30. avgusta in 1. septembra med 7.45 in 15.30. V času del bo za prevoz potnikov na relaciji Jesenice-Vintgar organiziran avtobusni prevoz. (D. H.)

Nedeljski letalski miting

AJDOVSCINA - Letosnji avgustovski letalski miting v Ajdovščini soorganizirata ajdovski klub Josip Krizaj in gost na ajdovskem letališču Aeroklub Edvard Rusjan iz Nove Gorice. Miting se bo začel jutri ob 15. uri z nastopom modelarjev in skupinskim skokom padalcev, nato se bo predstavilo alternativno letalstvo, jadralni in motorni znanj, motorna in jadralna padala ter ultralahka letala. Akrobatske sposobnosti športnih letal bodo predstavila Zlin in Jak, Ajdovščino bodo preletela manjša poslovna letala z vladnim Lear Jetom na čelu, pa tudi ajdovski veteran Aero 145. Ob koncu letalske prireditve se bodo predstavili jadralni letalci z zahtevnim akrobatskim programom, če omenimo le zračni let dveh letal Blanik in nastop trojke Elanovih DG. Svojevrsen bo nastop največjega enometernega letala na svetu, ruskega AN-2, ki bo nad Ajdovščino popeljal padalce. Vipavsko dolino si bo iz zraka mogoče ogledati z najrazličnejšimi zračnimi plovili, izzrebanega srečnega z glavno nagrado pa bodo letalci popeljali na Triglav. (A. L.)

Stoletnica gostilne in krajevni praznik

KAMNJE-POTOČE - Ta konec tedna bo v krajevni skupnosti Kamnje-Potoče zelo prijetno. Tu bo namreč danes ob 18. uri na parkirišču gostilne Sivi Caven kulturno-zabavni program ob krajevnem prazniku KS Kamnje-Potoče in ob praznovanju stoletnice delovanja znane gostilne Sivi Caven. Krajevna skupnost se je odločila, da bo združila več pomembnih datumov: obletnico poboja talcev med vojno, župnijski praznik sv. Mihaela in obletnico začetka delovanja gostilne, po kateri so Potoče prav tako znane. Naslednje leto bo krajevni praznik pestrejši, izdali bodo tudi knjigo o Kamnjah in slovar narečnih izrazov. (A. L.)

Kraški sejem

SEZANA - Konec tega tedna bo v Sezani potekal tradicionalni kraški sejem. Odprli ga bodo danes, otvoritev pa bodo popestrili z nastopom sezanske pihalne godbe in mazoret. Sejmariji prihajajo iz vseh koncev Slovenije, veliko pa bo na sejmišču tudi domačih obrtnikov in podjetnikov. V nedeljo dopoldne bo v okviru sejma otroška matineja in pogovor za okroglo mizo, na kateri bodo sodelovali občinski politiki, kulturniki in gospodarstveniki, popoldne pa bodo na sporedu razne igre. (V. C.)

Dirkališča na Prešnici ne bo

HRPELJE-KOZINA - Župan Vlado Krebelj je v pogovoru z novinarko Primorskih novic izjavil, da dirkališča na Prešnici ne bo, čes da se je ljubljansko podjetje Eurofeniks, ki ga zastopa Vojko Princič, zaradi negativnega mnenja, ki ga je dalo ministrstvo za okolje in prostor, gradnji odpovedalo. Kot smo že poročali, so krajin dali vsa potrebna soglasja za gradnjo, letos spomladi pa so jo podprli tudi občinski svetniki. Župan meni, da bi se morali vsi, ki so se zavzemali za dirkališče pri Prešnici, ljudem vsaj opravičiti. Podjetje Eurofeniks in ministrstvo pa bi lahko celo tožili, saj je šlo kar nekaj milijonov tolarjev v nič. Z njimi bi lahko napeljali vodovode, uredili trgovine in ljudem izboljšali življenje. »Tako pa ostajamo brez vsega,« je dejal Krebelj. (V. C.)

Z obiskom zadovoljni

TRENTA - Minil je mesec od odprtja Doma Trenta in v Triglavskem narodnem parku so kar zadovoljni z obiskom. Dom si je ogledalo nekaj nad šest tisoč ljudi, kar je po mnenju vodstva spodbudna stevilka. Te dni je zaradi slabega vremena nekaj manj obiska, več ga pa računajo jeseni, ko bodo dom obiskovale organizirane solske skupine. Po besedah direktorja Triglavskega narodnega parka, Janeza Bizjaka, pričakujejo naslednje leto dokončanje se nekaterih zbirk, kar bo obisk se povečalo. (V. C.)

PIVKA / OBČINSKI SVET

»... kot da bi se peljali s taksijem«

14 milijonov tolarjev za prevoze šolarjev

Najpomembnejše delo, ki so ga pivski svetniki opravili na prvi popocitniški seji, je bil sprejem osnutka proračuna. V njem je predvideno, da se bo v pivsko občinsko blagajno letos nabralo za dobrih 238 milijonov tolarjev prihodkov, odhodkov pa bo za dobrih 19 milijonov več, kar pomeni, da nova pivska občina predvideva tolikšen primanjkljaj. Če k temu dodamo se račun financiranja, ki znaša slabih 16 milijonov, bo dolg pivske občine ob koncu leta znašal 35 milijonov tolarjev.

Pivski svetniki so menili, da omenjeni primanjkljaj nikakor ne bo ogrozil obstoja občine, poleg tega pa je proračun naravnani bolj socialno kot razvojno, saj ne predvideva večjih naložb. Največ denarja - kar 115 milijonov tolarjev - bo nova občina porabila za družbene dejavnosti, in sicer bo največ sredstev namenjenih za izobraževanje in otroško varstvo, manj pa za kulturo in družbene dejavnosti, za katere je namenjenih le dobrih pet milijonov tolarjev.

Sicer pa bodo za vse načrtovane naložbe v pivski občini letos namenili približno 34 milijonov tolarjev, največ za urejanje komunalne infrastrukture in približno 9 milijonov za ureditev občinske hise. Kljub dokajšnjemu zadovoljstvu s programom prvih občinskih financ pa so svetnike močno zbudile v oči posamezne visoke postavke proračuna, kot na primer stroški za prevoz otrok v solo. Ti znašajo dobrih 14 milijonov tolarjev in predstavljajo dobro

tretjino vseh stroškov za izobraževanje v občini (38, 5 milijona). »Stroški so tako visoki, kot bi vsakega učenca posebej v solo peljali s taksijem,« je eden od svetnikov napol v sali komentiral drage prevoze šolarjev. Te v pivski občini prevaja trije prevozniki: avtobusni podjetji Avrigo iz Nove Gorice in koprski I an I ter zasebnik Janez Marincič. Samo slednji naj bi, kot smo slišali, za dve vožnji dnevno iz okoliskih vasi v Košano in nazaj dobil 13 tisočakov. Po vroči razpravi so svetniki sklenili, da bo to sporno postavko najprej pozorno preučila občinska služba. Pripomba, da bi to lahko storila že prej in se tako izognila morebitnim visokim izdatkom, je bila brzkone umestna.

Mateja Godejsa

Straniščni kontejner - od nikogar in za nikogar

V Ljubljani so javna stranišča na Kolodvoru, Kongresnem trgu na Tromostovju in pri Zmajskem mostu. Z njimi upravljajo in jih kar lepo vzdržujejo delavci javnega podjetja Snaga, pri Plavi laguni je se eno, ki je v zasebni lasti. Ze nekaj casa pa je povsem neuporabno stranišče oziroma kontejner na Slovenski cesti, katerega vrata bi se morala odpreti, če vanj vrže kovanec za pet tolarjev, a se žal to ne zgodi.

Stranišče je že pred nekaj leti postavila nekdanja občina Ljubljana-center, o njegovi okvari pa se je tudi že pisalo. Z ustanovitvijo mestne občine Ljubljana naj bi le-ta upravljala tudi s tem straniščem, dala pa naj bi pobudo se za dva ali tri straniščna kontejnerja, kot so nam povedali

na Upravni enoti Ljubljana - izpostava center. Po tavanju iz enega mestnega oddelka na drugega ni povsem jasno, kdo v resnici upravlja s tem javnim straniščem, na nekem oddelku so nam celo predlagali, naj damo pobudo Snagi, naj poleg drugih javnih skladšč prevzame v upravljanje se to. Javno podjetje Snaga se zaveda, da bi to zahtevalo izobraževanje kadrov, s katerimi trenutno ne razpolagajo, po znanje za upravljanje takega stranišča bi namreč morali celo v Italijo. Iz finančnih razlogov - čeprav del stroškov upravljanja krije mesto - si tega ne morejo privoščiti. Izgleda, da bo torej to stranišče se nekaj casa zgolj »okras« v samem središču mesta, ne pa njemu v korist.

Dragica Heric (Foto: B. Plavevski)

JESENICE / DEPONIJA

Jeseni sanacija Male Mežaklje

Za prvo fazo sanacije deponije bi potrebovali 230 milijonov tolarjev

Jeseniska občina je iz ministrstva za okolje in prostor dobila obvestilo, v katerem jim sporočajo, da je občinska deponija komunalnih odpadkov Mala Mežaklja v izboru za pridobitev sredstev za njeno sanacijo.

Omenjena deponija sodi med ene najbolj nevarnih, saj sta v njeni neposredni bližini izvir pitne vode za radovljiško občino Radovna in reka Sava. Pogoj za začetek sanacije pa je bil, da do 31. avgusta najdejo izvajalca del in sklenejo izvajalske pogodbe. Na razpis za izva-

jalca del se je javilo 11 ponudnikov, najboljše pogoje pa imajo ponudniki, ki niso iz jeseniške občine. Za prvo stopnjo sanacije deponije bi potrebovali 230 milijonov tolarjev, od katerih naj bi bilo 30 odstotkov republiških sredstev. S tem denarjem bi se ze na začetku jeseni lotili

gradnje jarka za meteorne vode okoli skled deponije, s cimer bi preprečili otekanje izvirov vode v deponijo. Na polovici deponije nacrjujejo tudi tesnjenje tal, kar bodo izvedli tako, da bodo smeti iz ene polovice deponije z buldožerjem preložili na drugi del deponije in izvedli potrebna dela. Računajo, da bodo skupaj s temi deli po drenažnih cevih izcedne vode speljali v bližnjo čistilno napravo. (M. F.)

IDRIJA / ČIPKARSKI FESTIVAL

Čipkarski praznik

Tekmovanja se bo udeležilo okrog sto slovenskih klekljaric

Nase najstarejše rudarsko mesto je v teh dneh ozivel, saj je vse pripravljeno za osrednjo nedeljsko prireditev ob letosnjem 14. Čipkarskem festivalu. Pokrovitelj letosnjega festivala, na katerem se bo jutri v znanju klekljanja pomerilo cez sto mojstric te ročne spretnosti iz vse Slovenije, je slovenski predsednik Milan Kučan.

Prireditelji so tekmovalne razdelili na več zahtevnostnih kategorij, največ obiskovalcev pa vsako leto privabi tekmovalstvo odraslih, ki je popestrjeno s spremlje-

larne predstavnik na gradu Gewerkenegg. Jutrišnje prireditve se bodo začele že v dopoldanskih urah s tekmovaljem za najmlajše na gradu Gewerkenegg, popoldanski del tekmovanja pa se bo na Ahacijevem trgu začel ob 15. uri. V tem času bo v filmskem gledališču zbor združenja slovenskih klekljaric, v kulturnem programu pa bodo nastopili pihalni orkester idrijskih rudarjev, folklorna skupina Rozmarin in druge skupine. Poleg bogate kulturne ponudbe idrijskih specialitet, med katerimi prednjacijo zna-

Za nedeljski tekmovalni del čipkarskega festivala je prispelo že preko 80 prijav iz vseh koncev Slovenije. Mlajši se bodo pomerili v treh kategorijah, in sicer ob 10. in 11. uri dopoldne na gradu Gewerkenegg tekmovalci do enajstega leta v tehniki »rogljički«, starejši pa v tehniki »sline«. Skupina najboljših mlajših tekmovalcev in odrasli pa se bodo ob 15. uri pomerili na Ahacijevem trgu v zahtevnejši klekljarski tehniki. Svojo udeležbo so doslej prijavili tekmovalci iz Tolmina, Sempetra pri Novi Gorici, Zirov, Zeleznikov, Gorenje vasi, Ljubljane, Sentjerneja in krajev iz okolice Idrije.

valnimi prireditvami na Ahacijevem trgu v Idriji. Ze danes so idrijske mestne ulice, kjer so domače klekljarice s prikazom klekljanja in izdelkov iz čipk poskrbele za pristno vzdušje, preplavile množice obiskovalcev, saj je tamkajšnje Društvo upokojencev gostitelj letnega srečanja primorskih upokojencev. Sinoci pa so idrijski zupan, Samo Bevk in občinsko vodstvo pripravili sprejem za častne goste in konzul-

meniti zlinkrofi, bodo mnogi obiskovalci obisk v Idriji lahko izkoristili za ogled številnih tamkajšnjih zanimivosti. Med te vsekakor sodijo najstarejši vhod v idrijski rudnik - Antonijev rov, bogate muzejske zbirke na gradu Gewerkenegg, razstava idrijske in goriške čipke v mestni galeriji ter posebna razstava čipk iz Zeleznikov, Zirov in Lepoglave v tamkajšnji čipkarski soli.

Roman Bric

PIVKA / POBUDE IN VPRAŠANJA

O spremembi imena bodo krajin odločali jeseni

Pivski svetniki so na zadnji seji precej casa namenili pobudam in vprašanjem. Med številnimi je največ pozornosti, pa tudi nekaj pomislekov, vzbudila pobuda za vrnitev nekdanjega imena kraju Pivka (sedežu nove občine), ki jo je sprožil klub svetnikov SKD. O tem, da Pivka spet postane Sempeter ali St. Peter - to ime je bilo leta 1952 spremenjeno - se bodo krajin sami odločali na referendumu oziroma ob jesenskih volitvah v trsko skupnost.

V pobudi za vrnitev prvotnega imena kraju Pivka so svetniki SKD opozorili na splošno znano dejstvo, da je povojna oblast z administrativnim odlokom mimo volje ljudi v letu 1952 vzela kraju prvotno ime St. Peter na Krasu. Po besedah pobudnikov prebivalci Pivke od leta 1991 pogosto vprašujejo, kdaj bo kraju vrnjeno prvotno ime. »Novo« ime pa naj ne bi bilo St. Peter na Krasu, temveč St. Peter na Pivki, pri čemer se predlagatelji opirajo na zanesljiv zgodovinski vir, knjigo Slavina (izdana leta 1910), v kateri je zabeleženo takšno prvotno ime kraja. Avtorji pobude si želijo, da bi bil to skupen projekt in ne le ene same stranke.

Kot je bilo mogoče pričakovati, je bilo v razpravi največ očitkov slisati na račun stroškov, ki bi nastali s spremembo imena, svetnik Silvo Cantarutti pa je bil proti pobudi predvsem zaradi načina, s katerim so pivski kršćanski demokrati opisali pobudo. Menil je, da bi sprememba vnesla razdor med njimi in krajin, ki so, zlasti mlajši, ime Pivka vzeli za svoje. »Dejstvo je, da so nekateri ljudje odvzeto ime kraju obcutili kot krivico,« je dejal Iztok Kokosar. Ker je velika večina svetnikov prav tako menila, da je ljudem treba omogočiti svobodno odločitev, je občinski svet na koncu razprave sprejel pobudo in zadolžil občinsko upravo, da pripravi strokovne osnove za oblikovanje referendumskega vprašanja.

Mateja Faletić

FINANČNA KRIZA RTV SLOVENIJA

Nedomišljene poteze vodstva televizije

Italijanska manjšina zahteva ponoven vklop Belega križa

Na slovenski televiziji si požvižguje samo še ta fantek (Foto: B. V.)

KOPER - Finančna kriza, v katero je letos zapadla RTV Slovenija, je posredno pripeljala tudi do zapletov, ki daleč presegajo osnovni problem finančnega stanja v neki ustanovi. Ukinitev srednjevalovnega oddajnika na Belem križu je neizogibno dobila tudi politično razsežnost, saj je vse doslej prek tega oddajnika tukajsna italijanska manjšina obveščala o svojem življenju tudi javnost v Italiji.

Varčevalni ukrepi na RTVS so seveda nujni. Po finančno zelo uspešnem lanskem letu jim je letosnje prvo polletje prineslo 200 milijonov tolarjev izgube. Ta je nastala predvsem zato, ker višina RTV naročnine ni sledila inflaciji, poleg tega pa imajo tudi probleme s 550 milijoni neizterjanih dolgov. Med ukrepi, ki jih je uvedel generalni direktor RTVS Zarko Petan, so bili znižanje honorarjev, upokojitev petih odstotkov delavcev, ki so imeli pogoje za to ter se vrsta drugih sprememb v delu in obnašanju v RTV hiši. Med ukrepi je bila tudi izključitev srednjevalovnih oddajnikov pri Murski Soboti, v Domžalah in na Belem križu. Ti oddajniki so energetsko dokaj potratni, in ker večina poslušalcev lovi radijske programe na kanalu UKV, so načrtovalci varčevalnih ukrepov menili, da ta izklop ne bo povzročil problemov. Niso pa upoštevali, da prav ti oddajniki nosijo radijske programe obeh manjšin do njihovih sonarodnjakov čez mejo in osrednji slovenski radijski program Slovincem po svetu. Razumljivo je, da so bile reakcije burne in ostre. Manjšinske pravice so pač zelo občutljivo področje in vsakršno poseganje v to prinaša daljnosežne posledice, celo mednarodne, saj se je na izklop belokriškega oddajnika odzval tudi italijanski veleposlanik v Lju-

bljani. Cinično sprenevanje predstavnikov RTVS, da jih je po izklopu poklicalo le kakih 30 poslušalcev, ki ne morejo več poslušati programa, je ob tem prav neresno. In navsezadnje, tudi če bi res slo le za 30 poslušalcev, jim je RTV dolžna zagotoviti sprejem programa. Mimogrede velja omeniti še, da je izklop belokriškega oddajnika vendarle nekatere tudi razveselil. Prebivalci neposredne in sirske okolice antene na Belem križu so se ze leta pritoževali, da jim oddajnik povzroča razne motnje, navajali pa so tudi nekatere strokovne ugotovitve o škodljivih vplivih močnih radijskih valov.

Splošna reakcija v tukajšnji javnosti pa je bila vendarle negativna. Protestom so se pridružili tudi delavci in vodstvi

koprskke radijske in televizijske hiše. Morda je tudi to eden od vzrokov, da jim je direktor RTVS Petan poslal posebnega pooblaščenca Janeza Cadeža, ki naj bi uredil razmere v obeh hišah in pripravil program nove organizacije koprškega RTV centra kot enote RTVS. Poskusi urejanja razmer v Kopru, kakor se jih lotevajo v Ljubljani, so v zadnjih letih praviloma precej ponesrečeni. Tako je bilo ob stankah delavcev italijanskega programa in kasneje ob stanki delavcev slovenskega programa Televizije Koper - Capodistria. Tudi imenovanje Cadeža za - kot pravijo tukaj - komisarja, je naletelo na odpor. Prvo srečanje med Cadežem in Koprčani je bilo v četrtek. Izmenjali so poglede na položaj, pri

cemer sta obe strani ostali pri svojih stališčih. Na koprski TV pravijo, da so izgube posledice tega, da so jim delez naročnine zmanjšali za 1, 5 odstotka. Radio Koper - Capodistria pa je že tako med poslovno najuspešnejšimi enotami RTVSD. Cadež bo v Kopru spet v tork, tukajsna zahteva po vnovični vključitvi oddajnika pa bo tedaj še enako aktualna.

Generalni direktor RTVS Zarko Petan, ki je povlekel že nekaj nerodnih potez v zvezi s Koprom, zeli, da bi se zadeve umirile. Gotovo je res, da si ne zeli sporov s Koprčani, temu pa se morebiti lahko izogne, če bo bolj kritično poslušal nasvete nekaterih prisepetovalcev v Ljubljani.

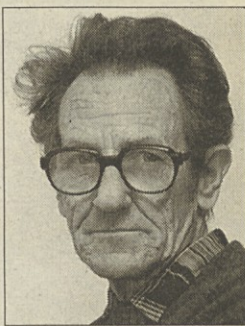
V vsakem primeru pa bo treba poskrbeti za finančno sa-

nacijo naše osrednje medijske hiše - RTV Slovenija. V anketi, ki jo je izvedla agencija Nina-media v sredo, 23. avgusta, so poskusali od 600 naključno izbranih telefonskih naročnikov izvesti njihovo mnenje, kako naj bi to izpeljali. Dobili so 376 odgovorov, predlogi pa so naslednji: v zmanjšanju stavila zaposlenih vidi rešitev 30 odstotkov anketiranih, 27, 5 odstotka pa je za povečanje proračunskih dotacij. Za zamenjavo glavnega direktorja RTVS se je izreklo le 16, 6 odstotka vprašanih, 6, 7 odstotka pa je bilo takih, ki so pripravljeni plačevati povečano naročnino. Vsekakor pa ne bi kazalo krciti obsega televizijskih in radijskih programov, za to možnost je bilo samo 3,6 odstotka vprašanih. **Boris Vuk**

Norcev kolikor hočeš

PETER BOZIC

Anton: Kaj misliš, kaj bo po svobodi?
Berk: Norcev, kolikor hočeš.
(Vitomil Zupan: Menuet za kitaro)

Ne Anton ne Berk nista imela priložnosti, da bi se udeležila tabora slovenskih socialdemokratov v Lepeni in se prepričala, da sta imela prav, tako v primeru prvega kot trudi drugega izbruha svobode. Ko so na televiziji vprašali Iva Hvalico, kam bo sel na dopust, je z obzalovanjem, ki ga je zaman skušal skriti, dejal, da bo sel na strankin tabor v Trento in ne tja, kamor je prvotno nameraval. Če te ni na tako pomembni strankini »orgiji«, se ti to lahko hudo maščuje, to Hvalica dobro ve. Odsotnost je seveda možna, vendar ni »zaželjena«. Taksno dresuro zelo dobro poznamo tisti iz prvega socialističnega esalona, na primer midva z Jožetom Pucnikom. Ze kot srednjeolci smo morali v brigado na Barje trgat zdravilno kislico. Pucnik se je sicer izmazal, čes da ima delo na kmetih, toda načelo »taborne dresure« ti zleze pod kožo za vse življenje. (S Pucnikom pa sva vendarle bila enkrat skupaj v taboru, in sicer v Ankaranu, v casih Revije 57. Kaksno disciplino smo imeli, je razvidno iz tega, da sem jaz kot del poveljniškega kadra Jožetu Hudecku, ki je skritiziral prvo številko revije - ta je izšla prav tisti dan - ukazal, naj takoj zapusti diskusijsko omizje in gre pripravit kroznike in pribor za kosilo.)

Ta vzorec je bilo mogoče videti tudi v Janševem taboru. Na sredini so imeli poveljniški sotor, tam je bila tudi jedilnica, okrog pa športna igrišča. Ali veste, kako so igrali nogomet? Nogomet se pač igra tako, da nasprotnika skusas porivati s telesom in komolci, da ga suvas in spotikaš, brez tega nogometa sploh ni. Tudi na taboru v Lepeni je bilo tako, a z eno izjemo: J. J. je tekal po igrišču, ne da bi se ga kdorkoli drznil dotakniti. Niti dotakniti, kaj sele spotakniti. Pa saj je Igor Bavčar povedal, da J. J. nekoč en teden ni govoril z njim samo zato, ker mu je Bavčar na tekmi vzel zogo.

V Smoletovi Antigoni pravi stražnik: »Vojne je konec, zdaj se za stražnike spet začena.« S stražniki pa je tako. Preveč strastno so vdani in zvesti, zato jih na Kreonov ukaz zmeraj pobije kakšen paz. Toda svoje stražniško delo neumorno opravljajo vse do svoje »zabodene« smrti. Vsi ti tabori so namenjeni temu, da pripravijo delo za stražnike in tako stražnike za delo.

Ptič Feliks se je že izlegel. Nekoč smo v brigadnih kulturnih komisijah pripravljali »stencase«, zdaj pa je Kulturni forum SDSS pripravil vse potrebne idejno-politične zasnove za film o osamosvojitveni vojni, pri čemer ima glavno besedo scenaristični team stražnikov, kot so Goran in Malina Schmid, Joze Snoj in Aleksander Zorn. Zorn in Schmid sta te stvari delala že prej, zato sta v taboru kot instruktorja.

Njihov film bo nadomestil ideološko in ekološko povsem zgrešeni film Feliks. Zakaj ekološko? Zaradi tega, ker so ekologi ugotovili, da po scenariju politično neprimernege filma lačni vojaki TO pečejo človeške ribice. A to ni tako pomembno kot tisto, da je Sprajc v starih ateljejih Viba filma kar sam začel balkansko vojno. Samo pomislite, brez NJEGA! V tem je problem. In tukaj bo največ sprememb in novih zamisli. Ne bo se zgodilo tako kot takrat, ko so iz filmov o Jajcu iztrgali Kocbekovo glavo. Nasprotno. NJEGOVA glava se bo pojavljala od prvega do zadnjega kadra, pa ne samo to, sploh ne bo nobene druge glave, tako da je tudi nikoli ne bo mogoče iztrgati iz osamosvojitvenega zgodovinskega traku.

Devet dni kmetijstva na stičišču štirih držav

GORNJA RADGONA - Danes dopoldne bo predsednik Slovenije Milan Kučan odprl 33. Mednarodni kmetijsko-zivilski sejem, ki bo potekal do 3. septembra na 62 tisoč kvadratnih metrih razstavnega prostora na Pomurskem sejmišču v Gornji Radgoni.

Letošnji tradicionalni sejem - 33. po vrsti - je presegel vse dosedanje rekorde po številu držav, iz katerih podjetja predstavljajo svoje izdelke in storitve. Tako bo letos v devetih dneh najnovejše dosežke s področja kmetijstva in živilsko-predelovalne industrije predstavilo kar 1300 razstavalcev iz 30 držav. Po besedah Janeza Erjavca, direktorja Pomurskega sejma d.d., letošnji sejem ni le praznik kmetijske stroke in znanja temveč je priložnost za še dodatno približevanje visokim evropskim sejemskim in kmetijskim standardom. Temu bo veliko doprinesel tudi obisk Komisarja EU za kmetijstvo dr. Franza Fischlerja, ki bo predaval na temo kmetijstva v Evropski uniji in možnosti za slovensko kmetijstvo. (O. B.)

STANOVANJSKA STISKA V MARIBORU

Več vlog kot stanovanj

Ta naj bi neupravičeno dobili tudi nekateri znani Mariborčani

Stanovanj je premalo povsod po Sloveniji, še posebej neprofitnih (Foto: B. V.)

MARIBOR - Da stanovanjska stiska v Mariboru se dolgo ne bo rešena, kaže podatek, da se je na objavljeni razpis Stanovanjskega sklada Maribor za dodelitev neprofitnih stanovanj prijavilo kar 560 prosilcev. Pri finančni preverbi vlog je bilo zaradi previsokih prejemkov zavrnjenih 248 vlog, preostalih 312 prosilcev pa se je potegovalo za dodelitev 90 neprofitnih stanovanj.

Po končanem roku za oddajo vlog in opravljeni oceni po točkovnem sistemu občinskega stanovanjskega sklada ter po členih 154, 155, 156 in 157 stanovanjskega zakona je bil prejsnji ponedeljek pripravljen prednostni seznam prosilcev, ki je bil izobešen v prostorih stanovanjskega sklada. Kmalu so se pojavile različne govorice o nepravilnostih in o tem, da obstajata dva seznama in da so mnogi znani Mariborčani nezakonito uvrščeni na prednostni seznam, o čemer so poročali tudi nekateri mediji.

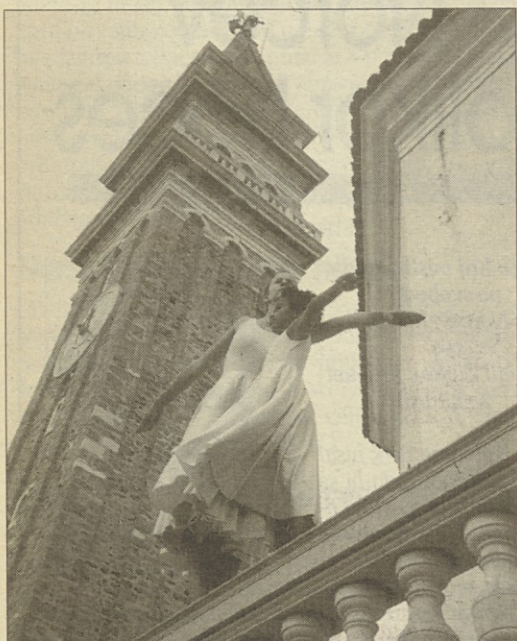
Da bi te govorice zanikali,

so na stanovanjskem skladu včeraj sklicali tiskovno konferenco, kjer so zatrdili, da obstaja le en seznam in da je bilo točkovanje opravljeno po veljavnih zakonskih predpisih. Do četrta je prispelo 44 pritožb na razvrstitev, ki jih bodo temeljito preverili. Ob ugotovitvi kakršnekoli napake ali nepravilnosti pa se lahko spremeni tudi že objavljeni prednostni seznam. Gradnja objekta s stordvema neprofitnima stanovanjema je že končana, 90 stanovanjcev pa naj bi se vanj vselilo v sredini septembra.

Martina Pavšic

NA KRATKO

Piranska plesna kolonija

LJUBLJANA - Od 21. do 29. avgusta poteka v Piranu 7. plesna kolonija, ki jo organizirata Studio za ples Celje in Plesni teater IGEN Celje, pod umetniškim vodstvom Igorja Jelena. Letos se kolonije udeležuje več kot petdeset plesalcev iz Slovenije, ki se vsakodnevno seznanjajo z baletom in letos prvič z art dance popom, zvrstjo, ki jo je po končanem studiju v Amsterdamu k nam prinesla pedagoginja Mateja Puhar. Sodobno plesno tehniko in balet poučuje gostujoča pedagoginja Tanja Skok. Igor Jelen bo v okviru kolonije vodil delavnice, ki bodo delna avdicija za nastajajoči projekt »Vidkova srajčica«. Obnovili bodo tudi predstave Smesko med crkami ali plesna abeceda, Spomin na lepo Vido, Sepet in Pobegnimo v svetlejšo prihodnost, saj se v prvih dneh septembra vnovič odpravljajo na evropski festival. V okviru kolonije bo v organizaciji KUD Karol Piran predstava Igorja Jelena Smesko med crkami ali plesna abeceda. Predstava bo kot vsa leta doslej na Tartinijevem trgu. (A. Z.)

Umetniška kolonija v Brdih

LJUBLJANA - Od 20. do 30. avgusta poteka v Medani in Smartnem v Goriskih brdih umetniška kolonija, ki je namenjena plesalcem in koreografom sodobnega plesa ter likovnim umetnikom. Skupaj s Klubom goriskih studentov projekt prireja Spingo-Zavod za organizacijo in izvedbo plesnih in drugih kulturnih projektov, ki ga vodita Klavdija Figelj in Natasa Kos. Kolonija je namenjena tako amaterjem kot tudi profesionalcem. Plesno kolonijo vodita Natasa Kos in Karine Ponties in Belgije, obe sta profesionalni plesalki in koreografki. Na koncu kolonije bodo slikarji predstavili nastala dela, plesalci pa se bodo predstavili s plesno produkcijo. V prihodnje si želijo kolonijo razširiti se na glasbeno in se na druga področja, denimo gledališče, seminarje umetnostne zgodovine, etnologije. (K. Z.)

ŠOU razpisal glasbeni natečaj za CD

LJUBLJANA - Enota za kulturo Studentske organizacije v Ljubljani v sodelovanju s FV razpisuje glasbeni natečaj za izdajo CD plošče za studentske glasbene skupine ali posameznike, ki se nimajo izdane svoje CD plošče na področju popularne glasbe (rock, pop, jazz, techno...). Prijava za sodelovanje mora vsebovati potrdilo o statusu studenta (pri skupinah mora biti vsaj polovica studentov), posnetke z vsaj 30 minutami glasbe, besedila in kratko biografijo. Prijave lahko vsi zainteresirani pošljejo do 15. septembra na naslov: SOU v Ljubljani - enota za kulturo, za glasbeni natečaj, Kersnikova 4. Kandidati bodo o izboru pisno obveščeni v petnajstih dneh po izteku roka za prijavo. (A. Z.)

Slovenski študentje oblikovanja na ICSID v Tajvanu

LJUBLJANA - Na mednarodni razstavi studentov oblikovanja Majhno in posebno (Small and Special), ki bo na ogled med 19. svetovnim kongresom industrijskih oblikovalcev ICSID na Tajvanu, bodo svoje izdelke predstavili tudi študenti oblikovalskega oddelka Akademije za likovno umetnost v Ljubljani.

Tema letošnje razstave (razstavo Majhno in posebno, ki izpostavlja posebnosti majhnih držav, bodo ob svetovnem kongresu ICSID letos pripravili drugic) je sedenje, ob Sloveniji pa bodo na njej sodelovale se Danska, Finska, Norveška, Slovaška, Svica in Izrael. Slovenske izdelke bosta zastopali dve skupini stolov, opremljeni s plakati. V prvi, ki izpostavlja kreativnost, so zastopani trije stoli (izbrani med izdelki 15 studentov), ki so nastali v okviru oblikovalske delavnice pod vodstvom norveškega profesorja Sveina Gusruda, v drugi, usmerjeni v realnost, pa prav tako trije stoli, ki so nastali v okviru pouka na ALU. Slovenija je na razstavi majhno in posebno sodelovala že ob prejšnjem kongresu v Glasgowu. Na kongresu ICSID bo kot predavatelj nastopil tudi profesor na ljubljanskem Oddelku za oblikovanje ALU Sasa J. Maechtig. (V. U.)

PLES / PLESALKA IN KOREOGRAFINJA JASNA KNEZ

Orientalški ples po slovensko

LJUBLJANA - Val zanimanja za orientalske ples, ki je že pred tremi desetletji zajel Ameriko in Evropo, je prišel tudi k nam. Čedalje več zensk različnih generacij, poklicev in postav se odloča za to zvrst rekreacije, ki nudi obilo užitka, ustvarja notranjo harmonijo in zdravje. V Ljubljani v okviru plesnoizobraževalnih programov Zveze kulturnih organizacij Slovenije vpljuje zenske v skrivnosti orientalnega plesa priznana svobodna umetnica in ustvarjalka sodobnega plesa Jasna Knez.

Orient je že od nekdaj buril Evropo, saj je s svojo drugačnostjo relativiziral in tudi nastavljal zrcalo predstavniemu svetu Evropejcev. Ena od osrednjih značilnosti, ki jo je Evropa povezovala z Orientom, je čutnost, ki se odraža tudi v večinah orientalskih plesalk. O njih so že v 18. stoletju slikovito pisali evropski popotniki, ki jih je vznemirjalo zlasti haremsko življenje, katerega sestavni del so bili trebušni plesi zena. Korenine orientalskega plesa izvirajo iz prastarega samanskega rituala obredij plodnosti (njegov namen je bil pripraviti dekleta na spolno življenje) in iz tisočletnih navad ter običajev zlasti nomadskega življa, ki jih je pozneje močno obarvala prefinjenost perzijsko-arabske islamske kulture. Zgodovinsko in etnično trebušni ples uvrščamo v zemljepisna območja, ki se raztezajo od severne Indije do severne Afrike. Danes z izrazom orientalski ples navadno označujemo umetelni, zabavi namenjen ples, ki je zrasel iz ljudskih obrednih plesov ljudstev Bližnjega in Srednjega vzhoda. V vzhodnih deželah ga ženske plešejo skrite pred moškimi pogledi (razen na skupnih slovesnostih, kjer so povsem zakrite z obleko in feredzo), drugače pa so ga povsod pregnali v nočne lokale in kabarete, kjer na pol gole in v tancico odete plesalke razkrivajo zlasti njegove erotične prvine.

Iniciacije v orientalski ples vodi Jasna Knez

V Sloveniji ni lokalov s pravimi trebušnimi plesalkami (če izvajamo »trebušni« showe barskih plesalk), po zaslugi

plesalke in koreografinje Jasne Knez pa imamo tečaje orientalskega plesa, ki so dostopni vsem ženskam. Na plesni oder je Jasna stopila že kot osemletna punčka leta 1958, in sicer kot učenka Žive Kraigher, ki je svoje delo gradila na izročilu Mete Vidmar (lastnice prve zasebne plesne sole v nekdanji Jugoslaviji) in znamenite predstavnice nemškega plesnega ekspresionizma Mary Wigman. Jasno je arabski svet pritegnil že v osnovni soli, ko jo je prijateljica, katere oče je bil diplomat na Orientu, učila računati z arabskimi številskami. V sedemdesetih letih se je nato intenzivno srečala z arabsko glasbo, poezijo in kulturo iz Sudana, od koder je bil njen fant. V 80. letih se je prvič udeležila tečaja orientalskih plesov na plesni poletni soli v Ljubljani, ki ga je vodila soproga tedanjega direktorja Ameriškega kulturnega centra Kate McGowan - z umetniškim imenom Sejla. Leta 1990 se je v Taskentu v Uzbekistanu seznanila z uzbekskimi plesi. Zadnja leta tako pleše predvsem orientalski ples, ker ga čuti kot del sebe. Ob tem moramo poudariti, da ne poučuje orientalskega ljudskega plesa ene pokrajine ali države, ampak posreduje izbor vsega, kar se je naučila, torej združuje različne zvrsti v rekreativne namene in vanje vpleta tudi masazo, elemente joge in dihalne vaje.

Slovenske Miklove Zale

Zaradi izredne elementarnosti in organskosti, ki jo vsaka ženska nosi v sebi, ne glede na kraj, raso, jezik ali tradi-

cijo, postaja orientalski ples čedalje bolj priljubljen tudi pri nas. Tecajev se udeležujejo zenske različnih poklicev, generacij in postav, pri čemer ne gre le za učenje določenih orientalskih motivov, gibov in koreografij, ampak je pomembnejša preobrazba, ki jo zacutijo v odnosu do sebe in svojega telesa. Tecajnice naučeno znanje po svoje obarvajo in z manjšimi variacijami spreminjajo po svojem lastnem notranjem izrazu in potrebi. Udeleženke na ta način bolj zacutijo sebe, se zavedo svojih atributov ženskosti in postanejo samozavednejše. Po Jasninih besedah so pri intenzivnejšem uporabljanju bokov in prsnega kosa tecajnice imele težave, ki izhajajo iz privzgojenega dojemanja telesa, po katerem so nekateri deli telesa manj vredni od drugih. Če ženska že od malega živi v takem razcepljenem dojemanju svojega telesa, se v njej sproži konflikt, zaprtost, zavrtost in krčovitost. Jasna ima pri posredovanju orientalske glasbe otrokom drugačne izkušnje, saj se ti zaradi neobremenjenosti odzivajo bolj spontano, poleg tega pa jim pri-

Jasna Knez, samosvoja iskalka plesnega izraza (Foto: A. G.)

bliza orientalski ples skozi njihov svet (denimo vijuganje primerja z valovanjem morja, z letom ptice, metulja...)

Plesala je tudi že z ženskami v Sudanu in Uzbekistanu, kjer vlada, kot pravi Jasna, »neka radost nad tem, da ima ženska telo, da pleše, radost poigravanja posameznih delov telesa, radost, da živijo, medtem ko pri nas že v izrazu cutiš, da je vedno navzoče neko hrepenenje, otoknost. Vsi ti plesi so na koncu postali kot plesi zalostnih Miklovih Zal, zaprtih v kaksnem haremu, kjer so se sicer prilagodile, ampak se vedno

hrepenijo po alpskem plesu, po Mirku, Janezu. V tem se izraza slovenskost. Srečujemo pa tudi taksne učenke, ki so že prej plesale na ta način in imajo občutek za telo. Denimo, Natasa že nastopa s svojim lastnim plesom. Vendar tudi tecajnice, ki so zavrtle in zaprte, najdejo nekaj zase in vse po vrsti trdijo, da jim je ta tecaj veliko dal globoko v njih se je namreč nekaj premaknilo in rodilo sadove. Ker so bili ti tecaji tako uspešni, se bodo oktobra še naprej nadaljevali v okviru Zveze kulturnih organizacij in Intakta.

Andreja Paljevčec

Tečajnice orientalskega plesa na zaključni vaji (Foto: N. F.)

Windolandija v KUD

LJUBLJANA - Predvčerajšnjim se je začela svetovna prodaja operacijskega sistema Windows 95. Začetek prodaje so po satelitskih predvajalci po vsem svetu in tudi preko Interneta. Slovenska promocija Windowsov 95 je bila tudi predvčerajšnjim v trnovskem Kudu. Promocijo ob objavi novih oken Windows 95, so v kulturno-zabavnem krogu pripravili člani gledališča Ana Monro in improvizirali v stilu Impro lige, večinoma na računalniške teme.

Start Windowsov 95 so vključili v program Kudovskega Trnfa. Že ob 18. uri so v prostorih Kuda odprli Cyber cafe, v katerem so se na računalnikih srečevali in poigravali z novimi okni tako mladi kot stari. Ob 19. uri je bila zonglerska predstava zonglerja Santosa z naslovom Jaz in moj svet v zraku. Ob 21. uri pa se je začel program za starejše navdušence novih oken.

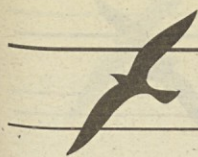
Množici navdušencev, ki je zasedla dvori-

sce - tokrat oblecena tudi v kravate - se je najprej predstavil kvintet godbe na pihala monrojevskih gledališčnikov, ki se je sprehodil med množico, navzočo ob tem zgodovinskemu dogodku. Na odru, spremenjenem v Microsoftovo okno, nas je pozdravil sef slovenskega Microsofta Aron Marko. Nato pa je gledališče Ane Monro začelo z obljubljenim improvizirano predstavo, seveda na aktualno računalniško temo. Improvizacije so dobro uspevale in zabavale navzoče ter tako napovedovale slovesni trenutek, ki je začel novo obdobje Start Windowsov 95. Začelo se je z gorečimi efekti, ki so jih ljubitelji navdušeno pozdravili. Za konec so se mikrosofotovci izkazali se s trinadstropno torto in nas povabili v novi operacijski sistem, ki je poleg večje funkcionalnosti in uporabnosti tudi prvi operacijski sistem v slovenskem jeziku. Slovenska verzija bo v Sloveniji čez tri mesece, in sicer 24. novembra.

Karla Zeleznik

Lokalni Microsoft improvizira izbris z virusom (Foto: B. Reya)

ARGENTINA / ZADNJE PRIEBKEJEVE IZJAVE

Bil sem samo mlad stotnik

Izgon v Nemčijo ga ne skrbi

BUENOS AIRES - »Bil sem samo mlad stotnik kot na tisoče drugih, v Italiji pa me prikazujejo kot nekakšnega drugega Hitlerja: to je prava krutost,« je izjavil nacistični zločinec Erich Priebke v letoviškem mestu Barilocheju, kjer živi že dolgo let, takoj ko je izvedel, da je svoboden. Argentinsko sodstvo je v sredo namreč sklenilo, da ga ne bo izročilo Italiji, kjer bi mu sodili zaradi sodelovanja pri poboju v Ardeatinskih jamah.

Nekdanji stotnik je napovedal, da bo prvi prost večer po petnajstih mesecih hišnega pripora preživel v restavraciji z ženo, sinom in odvetnikom Pedrom Bianchijem.

Odvetnik Bianchi je v zvezi s Priebkejevim izgonom, ki ga je zahtevala nemška vlada zaradi zločinov, ki jih je zagrešil v Nemčiji proti židovski skupnosti, dejal, da ima popolno zaupanje v nemško sodstvo in se ne boji, da bi argentinske oblasti zahtevale sprejete. Dodal je tudi, da italijanskemu sodstvu ne zaupa, ker je sko-

rumpirano, spolitizirano in se odziva preveč čustveno. Priebkejev sin Jorge je sporočil, da je imel njegov oče pred nekaj dnevi lažje zdravstvene težave s pritiskom, vendar si je že opomogel in je povsem pripravljen znova normalno zaziveti po več kot letu hišnega pripora.

Izid Priebkejevih pravnih pustolovščin je v Argentini povzročil val ogorčenja in polemik, vendar je predsednik Carlos Menem med živahno sejo ministrskega sveta naposled pozval javnost, naj sklep sodnikov spoštuje, čeprav ji ni posebno pogodu.

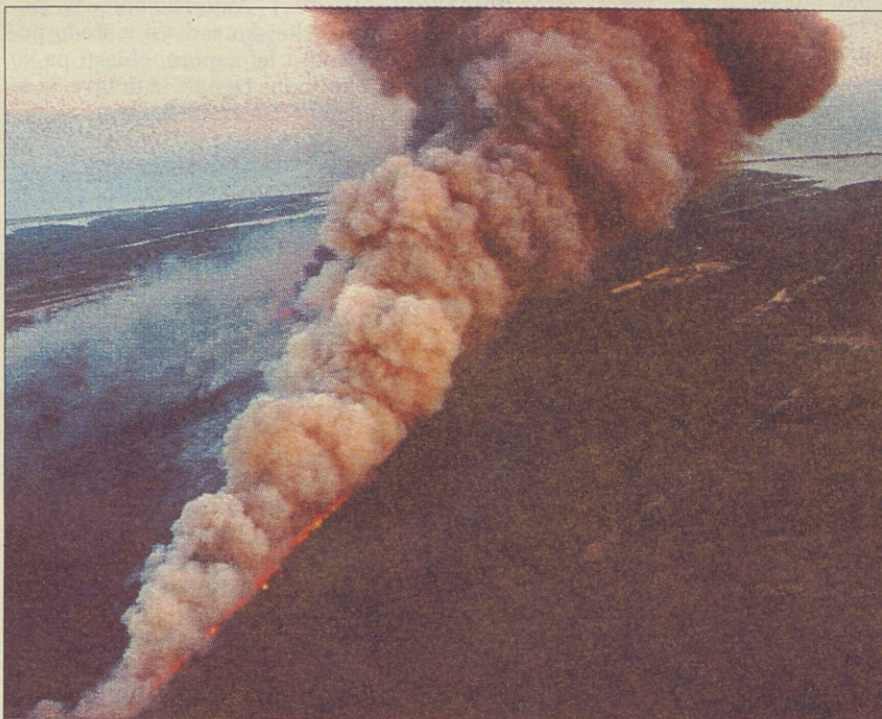
Primer bi se vsekakor moral zaključiti čez približno tri mesece, ko bo argentinsko vrhovno sodišče dokončno razsodilo, ali bodo Priebkeja izročili italijanskim oblastem ali ne.

Odvetnik Bianchi je dejal, da bo Priebke v tem času ostal v Argentini, ker cuti moralno dolžnost počakati na sklep vrhovnega sodišča, čeprav je zdaj popolnoma prost in bi lahko sel, kamor bi želel.

ZDA / NAJHUJŠA SUŠA V ZADNJIH ŠTIRINAJSTIH LETIH

Požar pokvaril dopust ameriških zvezdnikov

Plameni ogrožajo ekskluzivni letovišči pri New Yorku

WASHINGTON - Velik požar je slavna Hamptona, letoviški mesteci v okolici New Yorka, kamor hodijo na oddih najbogatejši ameriški podjetniki, glasbeniki in igralci, spremenil v pravi pekel. V hamptonskih gozdovih se na primer pogosto sprehajata režiser Steven Spielberg in igralka Kim Basinger. Požar je povzročila najhujša suša v zadnjih 14 letih, zaradi precej močnega vetra pa se je ogenj razširil razmeroma hitro. Plameni so ogrozili promet in razkošne vile, tako da so morali prebivalce evakuirati. Na delu je več kot sto gasilskih ekip, saj je požar že dosegel naravni rezervat Pine Barrens, ki meji na ekskluzivna Southampton in Westhampton.

VELIKA BRITANIJA / TRDITVE IZ ZADNJE KNJIGE DVEH ANGLEŠKIH POLICISTOV

Jack Razparač je bil ugledni ameriški zdravnik

Skrivnost morilca iz prejšnjega stoletja še danes razburja domišljijo Britancev - Doslej kar 73 »kandidatov«

LONDON - Morda se je tokrat le razjasnila več kot sto let stara neznanka o pravi identiteti Jacka Razparača, grozljivega morilca, ki je v viktorijanskem Londonu rezal goltance in razkosal vsaj sedem prostitutk. Razparač naj bi bil ameriški zdravnik Francis Tumblety-spostovani doktor Jekyll, ki se je nenadoma prelevil v posastnega g. Hyda.

Tumblety je bil kirurg, ki se je ukvarjal s homeopatijo. Nekoc je zasacil svojo ženo, da »dela« v nekem bordelju, zato je po hudem soku zasovražil vse ženske.

Da bi bil lahko prav Tumblety pravi Razparač, pojasnjuje knjiga »The Lodger«, ki je

nedavno izšla v Veliki Britaniji. Knjigo sta napisala dva policista, ki sta se oprla na pismo, ki ga je napisal John Littlechild, tedanji vodja posebnega oddelka pri Scotland Yardu.

V pismu, ki ga je Littlechild poslal nekemu novinarju (in do danes ni bilo objavljeno), piše, da je bil leta 1888 neki ameriški zdravnik osumljen umora starih prostitutk iz East Enda. Zdravnika so oblasti tudi za krajši čas pridržale, ker je imel pri sebi srajco, poskropljeno s krvjo, vendar jim ga ni uspelo obsoditi.

Zdravnik je namreč pobegnil v domovino in za seboj izbrisal vsakršno sled. Pisca knjige se dodajata, da je bil Tumblety na

moč ustrezal opisu Jacka Razparača. Po zdravnikovem begu preko oceana so se brutalni umori prostitutk ustavili. Podobni umori so se nato dogajali v Nikaragvi in na Jamajki, kamor se je Tumblety odpravil na počitnice. Doktor je imel tudi obsežno zbirko maternic, shranjenih v alkoholu, ki jih je prinesel s svojih potovanj.

Po mnenju avtorjev knjige se se nihce ni tako približal resnici o pravi identiteti Jacka Razparača. Vsekakor pa je Francis Tumblety najnovejše ime v zbirki 73 osumlencev.

Leta 1908, dvajset let po »operacijah« Jacka Razparača, ki so zelo razvnele domišljijo ljudi, je izšla prva knjiga o

»posastnem Razparaču«, ki naj bi bil Avstrijec Alois Szemeredy.

Da se je serijski morilec dobro spoznal na človeško anatomijo, kaže dejstvo, da so bila vsa razkosanja izvedena zelo spretno.

Primer naj bi bil pravzaprav rešen že leta 1993, ko so »odkrili« dnevnik Jamesa Maybricka, trgovca z bombazem iz Liverpoola, v katerem ta priznava, da je bil Razparač, in tudi podrobno opisuje grozne zločine, ki jih je zakrivil.

Lanskega julija pa se je izkazalo, da je dnevnik navaden ponaredek, ki so ga naredili v nekem antikvarijatu in upanju na lahek zaslužek.

NOVICE

Prehitro z vozičkom za prizadete

WASHINGTON - Katrina Laurent je telesno prizadeta in priklenjena na električni voziček, ki pa ga očitno vozi dokaj hitro in skorajda nevarno. Vodstvo Disneylanda, ki ji je nedavno dalo trajno brezplačno vstopnico, ker je invalidka, ji je to odvzelo, potem ko je Katrina na glavni ulici zabavišča povozila kar tri ljudi. »Ne gre za prvo nesrečo, ki jo je povzročila,« pravi predstavnik Disneylanda John McClintock, ki dodaja, da so ji morali odvzeti dovolilnico iz varnostnih razlogov. Katrina trdi, da se sploh ne spominja, da bi koga povozila, priznala pa je, da se včasih kdo res pojavi pred njenim vozičkom. Odvzem brezplačne vstopnice pa zaradi njene prizadetosti ne bo trajen.

Poginila zaradi oslovskega mesa

KAIRO - Najedla se je oslovskega mesa in tri ure pozneje umrla zaradi preobilice hrane. To se je zgodilo levinji iz aleksandrijskega cirkusa, ki je pojedla kar 40 kilogramov oslovskega mesa. Tarek, levji samec, ki je z njo nastopal v cirkusu, iz žalosti ni hotel ubogati svojega krotilca, ki ga je le s težavo prepričal, da se je predstavljal občinstvu.

Na otoku Montserrat še napeto

MONTSERRAT - Potem ko so polovico prebivalcev tega majhnega karibskega otoka izselili, ker se je vulkan Montserrat prebudil in začel bruhati pepel, zdaj prebivalstvu grozi tudi polna nevihta, ki se bliža otoku. »Ta konec tedna se lahko marsikaj zgodi,« je rekel predstavnik krajevnih oblasti in dodal, da se prebivalci se nekaj časa ne bodo mogli vrniti na svoje domove, čeprav jim ne grozi velika nevarnost. Njihova usoda bo znana čez deset dni, pravijo znanstveniki, saj se bo do takrat položaj razjasnil.

Dež poškodoval brazilski muzej

RIO DE JANEIRO - Neurje, ki je pred dnevi prizadelo brazilsko vele mesto, je poplavlilo tudi kletne prostore brazilskega narodnega muzeja ter poškodovalo tri tisoč let stare egipčanske mumije in okostja nekaterih prazgodovinskih zivali. Skoda je neprecenljiva. Dež je poškodoval mumiji duhovnika Horija in osemletnega otroka. Ker ravnatelj muzeja ni vedel, kako ukrepati, je najprej vprašal za nasvet neki francoski laboratorij, nato je obe mumiji kratkoma globoko zamrznil, z njuno usodo pa se bodo ukvarjali, ko bo znanstvenikom jasno, kako bi kazalo ravnati z razmočenimi mumijami. Okostja tiranozavra, ki se je prav tako zmocilo, pa očitno ne bodo mogli rešiti, saj se je prepereli okostnjak zacer kar topiti...

Pobegnili nevarna kriminalca

MOSKVA - Iz sibirskega zapora sta pobegnili nevarna kriminalca, ki sta vzela za talko čistilko. Moza sta oborožena, oblasti pa opozarjajo na možnost, da se skušata polastiti javnega prevoznega sredstva.

Pomagal mu bo psihiater

Desetletni Brandon Roses iz Oregona se bo moral vsaj mesec dni zdraviti pri psihiatru daleč od družine, potem ko je junija namerno ustrelil petletno sestro Charolle.

LONDON / PREMIEROVI UKREPI

Slabe šole bo Major kar zaprl

LONDON - »Zapreti šole, iz katerih izhajajo osli, in nagraditi tiste, ki pripravijo posameznike za življenje in delo.« To je geslo britanskega premiera Johna Majorja, ki hoče, da bi državna šola napravila iz dijakov »najbolje pripravljeno delovno silo v Evropi«.

V ta namen je predstavil program reform za šole druge stopnje, torej za mlade od 12. do 16. leta. Reforme naj bi temeljile na učinkovitejših disciplinskih normah ter na boljših in sodobnejših solskih programih.

Razprava se je začela julija, ko je Major združil ministrstvi za šole in delo. Cilj nacrta je, da bi državne šole tekmovala med seboj za sredstva, ki jih deli centralna vlada na temelju uspehov. Doslej je ta sredstva dobivalo le tisoč od dvajset tisoč državnih sol, za druge pa so

poskrbele krajevne uprave ne glede na uspeh. Major hoče tako delovanje odpraviti.

Po njegovem mnenju namreč lahko šole le tako postane prava učiteljica za življenje in tudi prepreči kritike javnosti o »povprečnosti« Velike Britanije.

Laburisti ostro obsojajo Majorjev klasični konservativizem, ki sloni na zmanjševanju stroškov, ne na okrepitvi in izboljšanju šole. Major je izjavil, da bodo sredstva zagotovljena tudi zasebnim solam, ki so jih doslej financirali starsi dijakov. Tudi ta odlok so laburisti ocenili za nepravilnega.

Predsednik britanske vlade Major je medtem že naročil ministru za šolstvo in delo Shepardu, naj pregleda nacrt z odgovornimi za šolstvo v vladi in s profesor-skim kadrom.

NOVICE

Odstopil francoski minister Madelin

PARIZ (AFP) - Francoski minister za gospodarstvo in finance Alain Madelin je včeraj ponudil odstop; iz vladnega kabineta so sporočili, da je premier Alain Juppé ministrov odstop sprejel. Madelin je član Zveze za francosko demokracijo in je slovel kot eden najbolj liberalnih članov francoske vlade.

Severnoirski gverilci bliže pomilostitvi

BELFAST (Reuters) - Patrick Mayhew, britanski minister za Severno Irsko, je napovedal omilitev pogojev za izpustitev gverilcev, ki se nahajajo v severnoirskih zaporih. S tem želi vlada v Londonu viliti novih moči opešanemu mirovnemu procesu in zagotoviti trajnost premirja, ki ga je pred letom dni razglasila Ira, nato pa se probritanske militantne organizacije. Mayhew je predstavil ukrepe, ki predvidevajo vnovično preučitev zakonov o protidržavnem delovanju, lažje izpolnjive pogoje za pomilostitev in morebitno nadaljnje zmanjševanje navzočnosti britanske vojske na Severnem Irskem. Hkrati pa je poudaril, da britanska vlada ne namerava odstopiti od zahteve, da se morajo gverilske organizacije razorožiti, preden se lahko začnejo resna pogajanja o politični prihodnosti pokrajine. Sinn Féin se je na Mayhewov govor že odzval z nezadovoljstvom, saj Ira zahteva popolno amnestijo za zapornike in takojšen začetek pogovorov.

Jelcin znova v javnosti

MOSKVA (Reuters) - Po desetih dneh odsotnosti se je ruski predsednik Jelcin pojavil v javnosti in tako naredil konec ugibanjem o njegovem zdravstvenem stanju. Televizija je prenašala predsednikov govor predstavnikom notranjega ministrstva, v katerem je napovedal nove odločne ukrepe za zaježitev kriminala, ki »ogroža nacionalno varnost«. Hkrati je poudaril, da je treba korenito reorganizirati notranje ministrstvo, saj so tudi policisti pogosto med kršilci zakonov. Notranji minister Kulikov je soglasal, da se je korupcija v policiji res razpasla do skrajnosti. Povedal je, da so se njegovi agenti pred dnevi s tovarnjakom, polnim steklenic vodke, odpravili na 700 kilometrov dolgo »poskusno« voznjo po jugu države. Policisti so jih ustavili 24-krat in le dvakrat niso zahtevali primerne »provizije«. »Grozno; ampak tako pač je,« je potožil minister.

ZDA / VRNITEV HARRYJA WUJA

Bela hiša je zadovoljna s Pekingom

SAN FRANCISCO (Reuters) - Ameriški borec za človekove pravice, ki ga je kitajsko sodišče v sredo popoldne obsodilo na petnajst let zapore, oblasti pa so ga že nekaj ur po izreku sodbe izgnale iz države, je se isti večer z letalom odletel v Združene države.

Doma, v mestu Milpitas, približno osemdeset kilometrov od San Francisca, ga je pričakala množica novinarjev, zeljnih pripovedi, kaj vse se je z njim dogajalo v kitajskih zaporih. Zaradi hudih bolečin v hrbtu - menda na sodišču sploh ni mogel vstati - je Wu povedal samo, da so ga Kitajci nenehno držali v popolni osami in brez informacij. »Dva meseca nisem prebral niti enega časopisa, pa tudi radia nisem imel. Edine novice, ki sem jih slisal vsak dan večkrat, so bile pripovedi zaporniskih paznikov, ki so mi nenehno zagotavljali, da je Amerikanom popolnoma vseeno, kaj se bo zgodilo z menoj,« je povedal vidno izčrpani Wu. »Clo-

veka ni težko uniciti, težje ga je poraziti.«

Wujev izgon se je izkazal kot izredno modra politična poteza uradnega Pekinga, saj odločitev kitajskih oblasti odobrava celotna mednarodna javnost, predvsem pa Washington, kar pomeni, da se bodo verjetno že kmalu izboljšali skrhani ameriško-kitajski diplomatski odnosi, ki so bili zaradi Wujeve aretacije se slabši.

Politični analitiki trdijo, da na odločitev kitajskega vodstva ni vplivala samo želja po izboljšanju meddržavnih odnosov z Združenimi državami, ampak v veliki meri tudi dejstvo, da so se Kitajci prestrašili, kaj bo, ko bo v Peking na svetovno konferenco o

Wuja je na letaliču v San Franciscu pričakala soproga (Telefoto: AP)

zenskah pripotovalo 35 tisoč žena, ki si prizadevajo, da bi v svetu spostovali temeljne človekove pravice. »Peking se je verjetno zbal, da bi Trg nebeskega miru preplavile skupine demonstrantov, s katerimi ne bi bilo lahko pomesti, zlasti ker bi demonstrirale verjetno predvsem žen-

ske, ki bi bile povrh vsega se tujke. Si predstavljate, kakšna mednarodna sramota bi bila za Kitajsko, če bi skusala na silo razgnati demonstrantke,« pojasnjuje poznavalec kitajskega kulturno-političnega življenja Orville Schell.

Včeraj popoldne je odločitev kitajske vlade

pozdravila tudi ameriška veleposlanica pri Združenih narodih Madeleine Albright, ki je novinarjem na tiskovni konferenci povedala, da se bo konference ZN o ženskah zaradi odločitve kitajske vlade najverjetneje udeležila tudi ameriška prva dama Hillary Clinton.

RUSKO-ČEČENSKI SPOR

Dudajevi borci zasedli stavbo v Gudermesu

Jelcin je Olega Lobova imenoval za svojega namestnika v tej kavkaški republiki

MOSKVA (dpa) - Le nekaj dni po zasedbi policijske postaje v mestu Argun so čečenski borci vdrl v drugo največje čečensko mesto Gudermes, ki leži 30 kilometrov vzhodno od Groznega, in tam prav tako zasedli neko stavbo. Poveljnik čečenskih sil v Gudermesu Sultan Galisanov se je nato oklical za komandanta mesta.

Cečenski predsednik Dzohar Dudajev naj bi celo napovedal, da bodo čečenske sile podobne akcije izvedle tudi v vasi Sali in celo v glavnem mestu Grozni. Čečenski borci, ki so zasedli stavbo v Gudermesu,

so verjetno tamkajšnji prebivalci, ki želijo preprečiti napovedano razorožitev.

Ruski predsednik Jelcin je včeraj sekretarja ruskega sveta za nacionalno varnost Olega Lobova imenoval za

svojega namestnika v tej kavkaški republiki. Imenovanje namestnika predsednika Jelcina je predvideno v vojaškem sporazumu, ki sta ga sperti strani podpisali 30. julija, v njem pa sta predvidena tudi razorožitev čečenskih sil in postopni umik ruskih vojakov. Oleg Lobov velja za zagovornika vojaške rešitve čečenskega vprašanja. Vodja čečenskih pogajalcev Jarihanov je izrazil nezadovoljstvo z imeno-

vanjem Lobova: »Morali bi izbrati osebo, ki je bolj miroljubna in se tudi bolj spozna na Kavkaz.«

Ruska tiskovna agencija Itar-Tass je včeraj poročala tudi o srditih spopadih med ruskimi in cečenskimi silami na meji med Cecenijo in Dagestanom, v katerih naj bi bilo ubitih osem ruskih vojakov. Ceceni naj bi po ruskih navedbah poskusali prethotapiti orožje, ki je prišlo iz Azerbajdžana.

BLIŽNJI VZHOD / POGAJANJA MED PLO IN IZRAELOM

Vse bližje končnemu sporazumu

Za židovskega generala Birana vojna s Palestinci še ni končana

JERUZALEM (Reuters) - Pogajalci PLO in Izraela so včeraj uspešno končali pogovore o razširitvi palestinske avtonomije na Zahodnem bregu. Čeprav se še niso sporazumeli o podrobnostih premestitve židovskih enot in datumu palestinskih volitev, je končni sporazum po tednu pogajanj veliko bližje.

»Delovne skupine so dosegle pomemben napredek pri reševanju varnostnih vprašanj, tako da smo se povsem približali uravnoteženemu sporazumu in se dogovorili o mehanizmi njegovega uveljavljanja,« so pogajalci zapisali v skupni izjavi. Dodali so, da se bodo o nekaterih podrobnostih 260 strani dolgega memoranduma pogovarjali že prihodnji teden.

Sporna sta predvsem status mesta Hebron in način prenosa civilne oblasti, čeprav so pogajalci nakazali, da bi lahko sporazum o osmih ključnih področjih, ki bodo presla v roke Palestincev, podpisali že v nedeljo v Kairu. Sem sodijo trgovina, industrija, nafta, zavarovanje, delo, kmetijstvo in lokalna oblast.

Skupno izjavo so pogajalci podali prav v trenutku, ko so izraelski vojaki v Hebronu ubili dva islamska skrajneza iz gibanja Hamas. Židovski general Ilan

Biran je ob tem izjavil: »Rad bi poudaril, da vojna se ni končala. To je totalna vojna.« Tiskovni predstavnik PLO Marwan Kanafani je napovedal, da bodo od Izraela zahtevali pojasnilo. »Palestinska oblast ne sprejema

načela fizične likvidacije in uporabe nasilja, preden se ne razsceje dejstva,« je povedal.

Kljub temu palestinski pogajalci ostajajo optimistični. »Najpomembnejše je, da smo se dogovorili o vodi,« je izjavil vodja delegacije PLO Abu Alaa, ki je pri volil v izraelske zahteve, da se bodo o končnem statusu Zahodnega brega pogovarjali sele prihodnje leto. Tudi izraelski pogajalci niso skrivali zadovoljstva.

Demonstracije židovskih desničarjev (Telefoto: AP)

ZAIRE / VRAČANJE RUANSKIH BEGUNCEV

Mladi Hutuji nočejo domov

Ruandske oblasti bodo preverile preteklost vsakega povratnika

BEGUNSKO TABORIŠČE KIBUMBA - Visoki komisar za begunce ZN je včeraj vnovič organiziral vračanje ruandskih beguncev, vendar taborišča Kibumbe na vzhodu Zaira, v katerem živi več kot 200 tisoč beguncev, večina ne želi zapustiti. Po izjavi predstavnika UNHCR Ivana Sturma se je za vrnitev v Ruando odločilo le 87 beguncev, večinoma zensk in otrok.

Mladi moski, pripadniki plemena Hutu, so ostali, ker se zaradi pokola skoraj milijona Tutsijev in zmernih Hutujev bojijo masčevanja ruandskih oblasti. Potem ko so zairske oblasti ta teden nasilno izselile že približno 15 tisoč ruandskih in burundskih beguncev, so v četrtek sprejele predlog UNHCR, naj se begunci prostovoljno odločijo za vrnitev

s tovarnjaki ZN, s katerimi lahko na dan prepeljejo okrog pet tisoč ljudi. Begunci bodo v Ruandi nameščeni v prehodnih taboriščih, ker bodo oblasti preverile preteklost vsakega povratnika. Odločile so se, da bodo kaznovale vse, ki so lani sodelovali v množičnih pokolih. V zairskem begunskem taborišču Kite se je včeraj za vrnitev pod okriljem

UNHCR odločilo približno sto ljudi. Vozila ZN se bodo na poti v Ruando ustavila tudi v taboriščih Mugunga in Lac Vert na severovzhodu Gome. Predstavniki ZN poudarjajo, da begunci ne zaupajo novi ruandski vladi, ki prek državnega radia poziva ljudi k vrnitvi. Po izjavi Jeana-Baptista Sibomana, vodje taborišča Kibumba, naj bi o vrnitvi v Ruando razmisljalo približno 50 tisoč beguncev, vendar večina moskih želi počakati na dokončno razdelitev moči v sedanji vladi in oblikovanje nove vojske.

Elif Kaban / Reuters
Telefoto: AP

VOJNA NA OBMOČJU NEKDANJE JUGOSLAVIJE

Holbrooke dvomi v uspeh mirove pobude

Evropski upravitelj Mostarja Koschnik grozi Hrvatom

ZAGREB, SARAJEVO (Reuter, dpa) - Vodja obnovljene ameriske mirovne delegacije Richard Holbrooke je včeraj priznal, da je zelo malo možnosti, da bi njihov mirovni nacrt ustavil 40 mesecev trajajočo vojno na ozemlju nekdanje Jugoslavije. »Ne bom napovedal uspeha, saj je zanj le malo možnosti. V Bosni se ponavadi uresniči najslabši scenarij,« je izjavil za televizijsko postajo ABC.

Holbrooke bo v Sarajevu vnovič odpotoval že v nedeljo. Skušal bo obnoviti mirovni proces, ki ga je prekinila smrt treh njegovih kolegov. Že v ponedeljek naj bi se srečal z bo-

sanskim predsednikom Izetbegovićem in mu predstavil nove mirovne predloge, ki naj bi ustavili vojno tudi v drugih delih Jugoslavije. »Menim, da naše možnosti niso enake

ničili, saj vse sprte strani dobro vedo, da smo na pragu se hujše katastrofe,« je povedal in dodal, da bo največja težava spraviti Srbe za pogajalsko mizo.

Nacrt sicer predvideva delitev Bosne po etničnih mejah, ki so nastale po etničnem čiščenju. Srbi bi tako dobili avtonomno območje, Muslimani in Hrvati pa ločen in neodvisen preostanek Bosne. Holbrooke je pograbil bo-

sansko vlado, ki je od mednarodne skupnosti zahtevala dve milijardi dolarjev v zameno za privolitve v mirovni nacrt. »Temeljito se bomo posvetili temu vprašanju, ki pa zagotovo ne bo blokiral mirovnega sporazuma.« Bosanski zunanji minister Muhamed Šaćirbegović je že v četrtek izjavil, da ne bo privolil v sporazum, ki njegovim rojakom ne bo zagotavljal gospodarske samostojnosti.

Usoda skupne muslimansko-hrvaske države pa ostaja negotova tudi zaradi političnih razlogov. Evropski upravitelj Mostarja Hans Koschnik je včeraj zagrozil, da bo poslal mednarodne policiste domov, če Hrvati ne bodo odpravili blokade proti muslimanskim sosedom. Koschnik je Hrvate obdolžil, da Muslimanom preprečujejo dostop do zahodnega dela mesta, tako da se jih večje število se vedno ne more vrniti na svoje domove. Hrvški policisti tudi zavračajo sodelovanje muslimanskih sosedov v svojih enotah in nadzorujejo le svoj del mesta. »Če ne bomo kmalu našli rešitve, bo morala mednarodna policija domov,« je pojasnil Koschnik. »Večkrat sem že zavrnil zahteve evropskih vlad, ki so želele odpoklicati svoje policiste. Če v šestih tednih ne bo prišlo do sprememb, tega ne bom več storil.« Poudaril je tudi, da mu hrvški predsednik nudi

Bosanski Srbi z Majevice obstreljujejo begunska taborišča v Tuzli (Telefoto: AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Muslimani napadli Unprofor v Gorazdu

Pribivalci enklave od mirovnih sil zahtevajo najemnino in nadomestilo za škodo

Francoska pripadnika mirovnih sil opazujeta položaje sprtnih strani v BiH (Telefoto: AP)

SARAJEVO - Le nekaj ur po tem, ko so pripadniki bosanske vojske napadli oporišče mirovnih sil Združenih narodov v Gorazdu, so zacele britanske modre celade svoj dolgo načrtovan umik in postavile usodo muslimanske enklave na kocko.

»V napadu sicer ni izgubil življenja nobeden od pripadnikov mirovnih sil - padla sta namreč le dva od napadalcev - kljub temu pa bo verjetno težko najti dvajset prostovoljcev, ki bodo pripravljene tvegati življenje in ostati v Gorazdu, kot predvideva nacrt Združenih narodov,« je povedal tiskovni predstavnik ZN Chris Vernon in dodal, da predvidevajo, da so se hoteli napadalci polastiti predvsem orožja in prevornih sredstev britanskih mirovnih sil. Povedal je tudi, da britanski poveljnik John Riley meni, da so napadalci napadli na lastno pest, torej brez privolitve sarajevskega vrha.

Za varnost približno 65 tisoč Muslimanov, ki trenutno živijo v Gorazdu, je se do nedavnega skrbelo 170 Britancev, 90 Ukrajincev in deset Norvežanov, danes pa je ostalo v enklavi le še nekaj pripadnikov mirovnih sil, ki »morajo urediti nekatere administrativne zadeve«. Odhajajoče modre celade so na poti pospremile tudi neprijetne govorice in pogajanja o nadomestilu za škodo, ki so jo povzročile med bivanjem v Gorazdu, in obupane prošnje prebivalcev, naj se jih vendarle usmili in ostanejo, saj jih

bodo srbski vojaki, ki prežijo na obrobju mesta, napadli takoj, ko bo mesto zapustil zadnji oboroženi pripadnik mirovnih sil. Predstavniki Združenih narodov so sporočili, da so pripadniki bosanske vojske od Ukrajincev zahtevali 20 tisoč nemških mark, podobno vsoto pa so kot nadomestilo za najemnino in povzročeno škodo zahtevali tudi od Britancev. Nevarnosti, ki grozi Gorazdu, se dobro zavedajo tudi predstavniki Združenih narodov, saj so Srbi pokazali svojo predrznost že pri napadu na Srebrenico in Zepo, ki veljata - tako kot Gorazde - za varnostno območje, na kar pa se srbska vojska ni ozirala. Združeni narodi so se nedavno zatrjevali, da bodo varovali Gorazde, po padcu Zepe in Srebrenice ter odločitvi Velike Britanije, da bo umaknila svoje modre celade, pa bodo morali nekoliko spremeniti taktiko. »Varnost prebivalcev Gorazda bomo odslej zagotavljali z letali zveze Nato, s katerimi ne nameravamo samo strasiti po nebu in izvajati opozorilnih napadov, ampak bomo v primeru spopada naredili red na bojišču,« je povedal Vernon.

Za tak način obrambe ZN potrebujejo dvajset voja-

skih opazovalcev, opremljenih s posebnimi oddajniki, s katerimi lahko nemudoma pokličejo letalsko pomoč. Oprema je menda že v Gorazdu, z opazovalci pa bo večji problem. Do zdaj je namreč ZN uspelo dobiti le štiri opazovalce, ki so se že nastanili v Gorazdu, preostalih šestnajst pa je treba se poiskati.

Prebivalce Gorazda so razburile tudi nepreverjene govorice, da naj bi se Američani pogovarjali o izročitvi zadnje muslimanske enklave Srbom, v zameno pa naj bi dobili ozemlje v okolici Sarajeva. Sarajevo in Washington te govorice sicer odločno zanikata, analitiki pa opozarjajo na kruto resnico, da ima muslimanska oaza sredi srbskega ozemlja zelo malo možnosti za preživetje, zato je ni smiselno umetno vzdrževati pri življenju. »Gorazde bi bilo treba nemudoma zamenjati za drug kos bosanskega ozemlja. Zdaj je namreč se nekaj vredno, že jutri pa bo njegova vrednost verjetno precej nižja. Danes bi na primer lahko izsilili tudi varen umik prebivalcev enklave, že jutri pa bodo Srbi prepričani, da se jim ne more zgoditi nič hudega, in bodo lahko spet postavili svoje pogoje za umik muslimanskega prebivalstva,« je povedal eden od vojaških analitikov, ki zaradi neposrednosti svoje izjave ni želel biti imenovan.

Kurt Schork / Reuter

ZVEZNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA

Mednarodni rdeči križ išče izginule begunce iz Knina

BEOGRAD (AFP) - Na včerajšnji novinarski konferenci je tiskovni predstavnik Mednarodnega rdečega križa v Beogradu Josué Anselmo izjavil, da se je v četrtek na območju Spačve na vzhodu Hrvaske mudila delegacija te humanitarne organizacije, ker naj bi se tam zadrževala skupina približno deset tisoč srbskih beguncev, ki so v začetku meseca pred napredovanjem hrvaskih sil zapustili svoje domove v tako imenovani Srbski republiki Krajini.

Že v torek je o izginotju sledi za krajinskimi begunci poročala tudi evropska komisarka za humanitarne zadeve Emma Bonino. Ker naj bi se begunci zatekli v neki motel v bližini Lipovca, kraja na meji med Hrvasko in Srbijo, je delegacija Mednarodnega rdečega križa natančno pregledala gozdnato območje in tudi motel, vendar ni odkrila sledi o beguncih. Anselmo je poudaril, da delegacija se vedno išče izginule begunce.

Predsednik jugoslovanske komisije za humanitarne zadeve Milam Milutović je ZN poslal pismo s prošnjo, naj svetovna organizacija skuša ugotoviti, kaj se je zgodilo s pogresanimi. Srbsko republiko Krajino je zapustilo 200 tisoč ljudi, 165 tisoč pa jih je pribežalo v Srbijo.

zapravilo od 35 do 45 tisoč krajinskih Srbov. Po Unproforjevem poročanju so begunci potovali proti ozemlju Zveze republik Jugoslavije, in sicer po avtomobilski cesti Zagreb-Beograd. Mejo je doslej prestopilo približno 25 tisoč ljudi, pogrešajo pa jih vsaj se 15 tisoč. Po izjavah predstavnika neke neodvisne humanitarne organizacije so se begunci razdelili na dve skupini, ena pa naj bi se namenila proti Bosni.

Jugoslovanski minister za zunanje zadeve Milam Milutović je ZN poslal pismo s prošnjo, naj svetovna organizacija skuša ugotoviti, kaj se je zgodilo s pogresanimi. Srbsko republiko Krajino je zapustilo 200 tisoč ljudi, 165 tisoč pa jih je pribežalo v Srbijo.

NOVICE

Na »vlaklu svobode« Zagreb-Split tudi Tudman

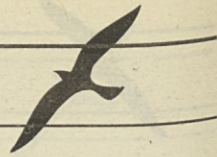
ZAGREB - Danes zjutraj so Zagrebčani z glavne železniške postaje slovesno pospremili »vlak svobode«, ki bo prvič po starih letih v Split peljal prek Knina. Gostitelj posebnega vlaka je hrvški predsednik Franjo Tudman. Z »vlakom svobode« se bo v Split pripeljalo približno 500 potnikov, predstavnikov državnega vodstva, pregnancev, vojni invalidov ter diplomatskega zbora, med njimi tudi odpravnik poslov slovenskega veleposlanstva v Zagrebu Andrej Zlebnik. Potniki so za prvo vožnjo od Zagreba do Splita placali nekaj manj kot 300 nemških mark. Denar od vozovnic pa je namenjen otrokom ubitih hrvaskih vojakov. Pomen »vlaka svobode« ni samo v tem, da bo spet peljal prek Like, temveč zaradi dveh obljub. Tudman je namreč Splitčanom lansko poletje obljubil, da se bo vlak od 1700-letnici mesta v Split pripeljal prek osvobojenega Knina, hrvški železničarji pa so po koncu vojaške operacije Nevitha obljubili, da bodo do konca tega meseca usposobili progo Zagreb-Knin. Obljubo so tudi držali. (G. G.)

Odstopil predsednik hrvaske gospodarske zbornice Vedriš

ZAGREB - Mladen Vedriš, predsednik hrvaske gospodarske zbornice, je v četrtek ponudil svoj odstop in s tem koncal skoraj polletni javni spor s hrvasko vladajočo stranko HDZ. Vedrišev odstop so zahtevali predvsem tisti člani HDZ, ki mu niso mogli odpustiti, da je zapustil Tudmanovo stranko skupaj s Stipetom Mesićem in Josipom Manolićem. Čeprav Vedriš ni pristopil k nobeni drugi stranki, so se pritiski nanj stopnjevali, saj se je zavzemal za to, da bi moral zbornico kot nestrankarsko institucijo voditi neodvisni strokovnjak. Vedriš je v odstopni izjavi zapisal, da odhaja zaradi grobeга pritiska politične oblasti na vsa področja življenja in vse institucije, ki imajo drugačna stališča. Izjavil je tudi, da vlada z odloki in zakoni nenehno krči pooblastila zbornice, kar je nesprejemljivo. Vedriš je v odstopni izjavi zapisal, da ne sprejema monetarističnega modela vodenja gospodarske politike in da se javno ograjuje od protinflacijskega programa vlade premiera Nikice Valentića (svojega botra in prijatelja). (G. G.)

Kosovo razmišlja o konfederaciji z Albanijo

PRISTINA - Ibrahim Rugova je včeraj izjavil, da bodo tudi kosovski Albanci v primeru, če bo Srbom iz BiH omogočeno konfederalno povezovanje z ZRJ, zahtevali pravico do vzpostavitve konfederacije z Albanijo. Ocenjujoč najnovejše razmere na Kosovu - prihod približno šest tisoč srbskih beguncev iz kninske Krajine - je Rugova poudaril, da se Zahod zaveda, da bi spopad na Kosovu pomenil uvod v novo balkansko vojno. Rugova je tudi prepričan, da bodo ZDA proti ZRJ uporabile vojaško silo, če bodo Srbi poskušali s silo spremeniti etnično strukturo Kosova. (B. S.)

NOVICE

Kitajska končala vojaške vaje v bližini Tajvana

PEKING (Reuter) - Včeraj je kitajski vladni urad za informiranje sporočil, da so se končale enajstodnevne vojaške vaje ter preizkusi novih raketnih sistemov in topništva v Vzhodnem Kitajskem morju severno od Tajvana. Tuji diplomati napovedujejo, da bo Kitajska verjetno še izvajala vojaške vaje, dokler prihodnjega marca ne bodo končane predsedniške volitve na Tajvanu. Tako bo uporni kitajski otok opozarjala, kaj sme in česa ne. Politični opazovalci menijo, da je Kitajska izvedla zadnje vojaške vaje zaradi neuradnega obiska tajvanskega predsednika Lija v ZDA, v četrtek pa je začela že novo kampanjo proti Liju, ko je Peking sporočil, da bi bilo najbolje, če bi 72-letnega predsednika odvrgli v smetnjak zgodovine. Peking ocitno močno nasprotuje Lijevi odločitvi, da bo se drugič kandidiral za predsednika. Kljub temu diplomati ne pričakujejo večjih zaostrovanj, saj je Tajvan četrti največji zunanjetrgovinski partner Kitajske.

Švedska bo izročila osumljenega Alžirca, komu pa ni znano

STOCKHOLM (dpa) - Švedska pravosodna ministrica Laila Freivalds je potrdila namero svoje vlade, da izroči 39-letnega Alžirca, ki ga sumijo, da je vpleten v bombni napad 25. julija v Parizu. Ni pa povedala, ali ga bo švedska vlada izročila Franciji ali Alžiriji. V napadu na postajo pariske podzemne železnice je umrlo sedem ljudi, 84 pa je bilo ranjenih. Čeprav je osumljeni Alžirec dokazal, da je bil v času bombnega napada na Švedskem, ga švedska policija ni izpustila. Sumi namreč, da je vpleten v nekatere druge teroristične napade. Francoska policija je za njim razpisala mednarodno tiralo.

Mavrični bojovnik II želi vpluti v Mururoino laguno

PAPEETE, PARIZ (dpa, telefoto: AP) - Dvaindvajset aktivistov Greenpeacea je z ladjo Mavrični bojovnik II s Tahitija odplulo proti atolu Mururoa v južnem Pacifiku. Francija jih je opozorila, da ne bo dovolila kršitev prepovedi plovbe v dvanajst milij širokem območju. Minister za prekomorske države Jean-Jacques de Peretti je na francoski televiziji včeraj izjavil, da bodo vse protestne ladje protijedrski mirovniške flote v primeru prestopa meje prepovedanega območja »zelo vljudno« pozvali, naj se mirno umaknejo. Predstavniki aktivistov, ki so odpluli z Mavričnim bojovnikom II, je pred odhodom dejal, da so člani organizacije pripravljeni na vse, saj nameravajo vdreti tudi v atolovo laguno. Podrobnosti o načrtovanih akcijah so zamočali. V laguni, ki jo je francoska mornarica zaprla z jeklenimi vrvmi, je izvrtana luknja, kjer je v globini spravljeno jedrsko razstrelivo za prvga od sedmih ali osmih francoskih jedrskih poskusov. Mavrični bojovnik II naj bi na atol Mururoa prispel v nedeljo, kjer načrtuje srečanje z mirovniško floto. Po Greenpeaceovih podatkih je na poti 28 ladij iz več držav.

EVROPA

Preveč razlik med spoloma

Britanci so naredili korak nazaj

LONDON - Ko je Helen Kennedy, nadarjena škotska pravnica, leta 1990 postala kraljicina svetovalka, je imenovanje zenske na eno od najbolj prestižnih funkcij v Veliki Britaniji postalo osrednja tema otoskih časopisov. Ta ugledna Britanka bo igrala pomembno vlogo na konferenci o vlogi zensk, ki bo v Pekingu naslednji mesec. »Britanke ne moremo preprosto odpotovati v Peking in se pretvarjati, da je v Britaniji vse v najlepšem redu,« je že napovedala Kennedyjeva.

Toda vrsta raziskav, opravljenih v Evropi, kaže, da zenske se nikoli niso bile deležne tako dobre izobrazbe in da se jih se nikoli ni izobraževalo tako veliko. Zenske se danes poročajo pozneje in se bolj posvečajo karieri kot materinstvu. Evropske delegatke bodo namreč na konferenci v Pekingu zastopale stališče, da bolj izobražena zenska, ki ima manj otrok, lahko veliko več prispeva k blaginji družbe.

V Britaniji in tudi drugje po Evropi zenske se vedno obravnavajo predvsem kot matere. Več kot polovica zensk v Evropi je polno zaposlena, vendar slabše plačana kot moški kolegi. V številnih primerih zenske ne napredujejo tako hitro kot moški in imajo poleg službe še veliko več obve-

znosti v gospodinjstvu.

V Britaniji se več kot 50 odstotkov prebivalcev ne strinja, da bi zenske delale, če imajo majhne otroke. Poleg tega 63 odstotkov Britancev meni, da bi morale zenske delati samo priložnostna dela, in sicer takrat, ko so njihovi otroci že v soli.

Tudi Margaret Thatcher kot zenska na najvišjem položaju za izboljšanje družbenih razmer za povprečno Britanko ni naredila veliko.

»Danasnja predstava o družini je pravzaprav korak nazaj,« je razočarano poudarila Kennedyjeva, mati treh otrok. Namesto da bi opozarjali na to, da je najboljša pot za promocijo družine ustvarjanje takšnih delovnih razmer, v katerih bi zenska in moški lažje usklajevala delo doma in na delovnem mestu,

Kaj si bodo Moskovčani raje ogledali na salonu, hostese ali jeklene konjičke? (Telefoto: AP)

se je družba spet vrnila na zacetek, ko je zenskam namenjena vloga gospodinj.

V prvem primerjalnem poročilu o življenju in delu zensk v Veliki Britaniji je Britanski statistični zavod ugotovil, da mora številne zenske, ki so zaposlene, doma se pripraviti večerjo, pomiti posodo, likati in pocistiti stanovanje. Na statisti-

čnem zavodu so ugotovili, da bodo britanske zenske potrebovale še vsaj 55 let, da bodo dobile za enako delo enako plačilo kot njihovi moški kolegi.

V juliju je britanska vladna komisija za enakopravnost izdala provokativno poročilo o družbenem položaju zensk »od zibelke do groba«, v katerem ugotavlja, da se

poklicno zapostavljanje zensk nadaljuje. Zenske so se vedno zaposlene na delovnih mestih, kjer služijo do 27 odstotkov manj kot moški. Zadnje raziskave kažejo, da je stanje podobno po vsej zahodni Evropi.

Ceprav zenske v nordijskih državah veljajo za najbolj emancipirane, je neka raziskava, ki jo je nedavno financirala EU, pokazala, da se tudi Skandinavke soočajo z diskriminacijo na delovnem mestu. »Analize so pokazale, da so plače v poklicih, ki so jih v celoti prevzele zenske, precej manjše kot v poklicih, v katerih prevladujejo moški,« so zapisali v evropskem poročilu.

Zenske v Britaniji zasedajo samo 7,4 odstotka parlamentarnih mest, medtem ko svetovno povprečje znaša deset odstotkov. Na primer v Bangladešu, ki je sicer pod udarom ostrih kritik zaradi grobega kršenja ženskih pravic, pa 10,4 odstotka predstavniških mest v parlamentu zasedajo zenske.

Maggie Fox / Reuter

V OZADJU

4. svetovna konferenca žensk

Nežnejši spol v nobeni državi na svetu ni povsem enakopraven

NEW YORK (dpa) - Od 4. do 15. septembra bo v Pekingu potekala svetovna konferenca žensk, ki bo verjetno največji tovrsten dogodek v zgodovini. Po mnenju Združenih narodov se bo konference udeležilo od 50 do 60 tisoč zensk in moskih, od tega bo deset tisoč članov vladnih delegacij in odposlancev OZN.

Med uradnimi povablenci je po besedah organizatorjev velik delež moskih. Med predstavniki nevladnih organizacij, ki se bodo sestali v kitajskem mestu Huairou, pa bo kar 95 odstotkov

zensk. Na dosedanjih svetovnih konferencah žensk (leta 1975 v Ciudadu de Mexico, leta 1980 v Københavnu in leta 1985 v Nairobiju) so udeleženci vedno soglasno sprejemali odločitve o tem, kako bi našli pot k enakopravnosti žensk.

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1979 sprejela »konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk«, ki jo je doslej podpisalo 139 držav. V Pekingu bodo razpravljali o 149 strani dolgem načrtu, ki je med drugim usmerjen proti nasilju

nad ženskami in spolnemu nadlegovanju. V primerih, ko se postavlja vprašanje pravic žensk, so se doslej kot »največja zavora« izkazali katoliška cerkev, islamski skrajneži in avtoritarne vlade.

V nobeni državi na svetu zenske nimajo enakih možnosti kot moški. Program Združenih narodov za razvoj (UNDP) je letos izvedel raziskavo enakopravnosti moskih in žensk po svetu. Pri tem se je najbolje odrezala Švedska, ki ji sledijo Finska, Norveška in Danska, položaj žensk pa je najslabši v Afganistanu.

P i s m o i z š v i c e

Piše:
Zvone
Petek

Cerkev in kanton se ločujeta

ZÜRICH - Ko bodo volilci najbolj naseljenega in najbogatejšega švicarskega kantona Zürich 24. septembra odšli na volišča, da bi odločali o ločitvi cerkve od države (v tem primeru kantona), bo ostalih 25 kantonov napeto pričakovalo rezultat referendum. Če bo uspešen, utegne pobuda kot iskra preskočiti kantonalne meje in položaj cerkve se utegne bistveno poslabšati.

Pobuda za »privatizacijo« cerkve ni nova, saj so podobne ideje volilci zavrnili že na dveh referendumi - leta 1977 na kantonalni in sedem let pozneje na zvezni ra-

vni. Novo je dejstvo, da prihaja predlog tokrat iz vrst meščanskih strank, ljudske in svobodnjaške, ki ju podpirajo celo desno usmerjeni švicarski demokrati. Spremeniti hočejo 64. člen kantonalne ustave, tako da bosta cerkev in država v prihodnje radikalno ločeni in bodo poslej za vse verske skupnosti veljala določila civilnega prava. Tako bodo odpravili privilegije nekaterih verskih skupnosti (predvsem katoliške in protestantske), kar po domače pomeni, da bodo v prihodnje morale shajati, kakor vedo in znajo, brez cerkvenega davka, državnih subvencij in obdavčevanja pravnih oseb.

To bo hud udarec zlasti za katoliško cerkev: če bo referendum uspešen, bo izgubila velik del sedanje ekonomske in z njo politične moci. Religija je v današnjem pluralističnem svetu pač zasebna zadeva, zato naj se tudi zasebno financira, podobno kot se dogaja s privatizacijo gospodar-

stva. Zapra država pipka bo seveda krepko nacela finančni potencial cerkve, ki naj se, tako pravijo pobudniki ločitvenega procesa, omeji na dusebrizništvo. Zasebna cerkev bo morala živeti od prostovoljnih prispevkov vernikov, zato bo tako kot zasebno gospodarstvo morala postati konkurenca in se bo morala dokazati v svobodnem tekmovanju.

Nasprotniki ločitve cerkve od države in njene »privatizacije« opozarjajo, da finančno osiromašena cerkev ne bo mogla več opravljati svojega socialnega in humanitarnega poslanstva. To deloma drži, vendar lahko veliko humanitarnega dela prevzamejo nevtralne, laične dobrodelne organizacije. Zanimivo je, da so med nasprotniki privatizacije cerkvene dejavnosti in njene ločitve od države predvsem stranke levega političnega spektra, na čelu s socialdemokratskim predsednikom mesta Zürich

Estermannom. Zelo dejavni so tudi zenski »odbori«, ki se bojijo, da bo z osamitvijo cerkve ogroženo reševanje nekaterih specifičnih ženskih vprašanj. Evangelistična reformirana in rimskokatoliška cerkev se s parolo »partnerstvo namesto ločitve« druzno borita proti pretečemu osiromašenju.

Predvsem v kantonu Zürich privatizacija cerkve ne bi pomenila le odstranitve od ekonomske baze ter okrnitve njene socialne in kulturne vloge, od katere ima koristi tudi mesto, temveč tudi izgubo cerkvenih demokratičnih struktur, kar bo zlasti na katoliški strani okrepilo cerkveno hierarhijo. Mogočnih in marsikdaj samovoljnih skofov namreč ne bodo več motili državni cerkveni nadzorni organi. Zato ni nenavadno, da konservativni katoliški krogi okoli časopisa Katholische Wochenzeitung celo podpirajo pobudo za ločitev cerkve od države, saj v tem vidijo priložnost, da si tesneje po-

dredijo in disciplinirajo preveč »levo« usmerjene župnike, ki se danes politično angažirajo za podeljevanje političnega zatačista za begunce in žrtve vojne ter se marsikdaj vedejo neposlušno.

Pocakajmo torej na 24. september. Dolej pa samo se informacija, ki bo zanimala tudi cerkvene kroge v Sloveniji. Novi baselski skof je izvoljen, njegovo ime pa bo po stari skrivnostni navadi znano šele čez nekaj tednov. Prejsnji skof Vogel, ki je pred dvema mesecema odstopil, ker bo kmalu postal srečni očka, pa se je končno oglašil iz prostovoljnega izgnanstva v Nemčiji. Švicarskim medijem je poslal pismo, v katerem pravi, da se vedno intenzivno razmišlja in da se vedno ne ve, kaj storiti z ljubico, ki bo kmalu postala mati njegovega otroka. Tezko je pač živeti v prepričanju, da je celibat pravi način življenja, in hkrati delati otroke.

PLAVANJE / EVROPSKO PRVENSTVO NA DUNAJU

Druga zlata kolajna za Danko Jacobsenovo

Jure Bučar le za 65 stotink zaostal z A finalom, v malem finalu pa je bil prvi - Majcen enajsti, Drezgičeva štirinajsta

DUNAJ - Danka Mette Jacobsen si je včeraj na evropskem prvenstvu v plavanju priborila drugo zlato kolajno, Steffen Zesner pa je Nemčiji prinesel deseti naslov na tem tekmovanju. Slovenska plavalca Jure Bučar in Nace Majcen sta se izkazala z devetim oziroma enajstim mestom, Tanja Drezgič pa je v najdaljši ženski disciplini osvojila končno 14. mesto.

Jacobsenova si je zlato odličje na 100 metrov delfin priplavalna na drugih 50 metrih, saj je bila na polovici proge sele peta za vodilno Nemko Julio Voitowitsch. Toda 22-letna Danko je nato zbrala vse moči in ugnala tekmičce. Srebro je osvojila 28-letna Italijanka Ilaria Tocchini, bron pa Francozinja Cecile Jeanson. Irka Michelle Smith, ki je bila v dopoldanskih kvalifikacijah najhitrejša s časom 1:00.59, je bila sele peta, s svojim časom iz kvalifikacij pa bi zanesljivo zmaga-

la. Zesner je na 400 m metrov kravl zmagal v razburljivem finišu. Sedemindvajsetletni Nemec, ki je resda vodil skoraj celo tekmo, je na koncu za samo 8 stotink ugnal Britanica Paula Palmerja, z bronom pa se je moral zadovoljiti Sved Anders Holmertz. Finec Antti Kasvio, evropski prvak na prejšnjem EP, je zaradi velikega razočaranja po finalu na 200 metrov kravl, ko je osvojil »samo« tretje mesto, odpovedal nastop na dvakrat daljši razdalji.

Na 200 metrov prsno je bil najhitrejši Rus Andrej Kornejev. Do polovice proge je plaval bolje tudi

Jeanson, Jacobsen in Tocchini, najboljške na 100 m delfin (AP)

od svetovnega rekorda, vendar pa je na koncu vendarle zaostal za rekordno znamko Američana Mika Barrowmana 2:10.16. Do srebra je prišel Madžar Karolj Güttler, do bron pa Belgijec Deburghgraeve. Dvakratni svetovni prvak z lanskega prvenstva v Rimu Madžar Norbert Rozsa je znova razočaral, saj je spet zasedel četrto mesto, za Belgijcem pa je zaostal za 8 stotink. Pri ženskah si je na 100 metrov v prsnem slogu zlato kolajno znova priplavalna Belgijka Brigitte Becue pred Ukrajinko Svetlano Bondarenko in Madžarko Agnes Kovacs. V moski stafeti 4 x 100 metrov kravl so Rusi ubranili naslov pred Nemci in Svedi, čeprav je zadnji nemški plavalec Björn Zikarsky močno ogrožal Aleksandra Popova.

V kvalifikacijskih nastopih se je trem slovenskim predstavnikom uspelo uvrstiti v finale B. Najbližje finalu A je bil Jure Bučar, ki je s časom 3:57.99 dosegel deseti čas kvalifikacij na 400 metrov kravl, osmo mesto pa se mu je izmaknilo le za 65

stotink sekunde. Nace Majcen je v isti disciplini zasedel 14. mesto, njegov čas pa je bil 4:01.00. Popoldne sta Bučar in Majcen plavala še bolje. Jure je v malem finalu zmagal s časom 3:58.20 in zasedel končno deveto mesto, Nace pa je bil tretji s časom 3:95.75 in skupno enajsti. Slovenija ima v tej disciplini svojega predstavnika v finalnih nastopih vse od leta 1966.

Drezgičeva je dosegla 14. čas kvalifikacij, toda njen čas 8:59.12 ni bil niti blizu velikemu finalu, saj bi za kaj takega morala plavati najmanj 8:50.71.

Prizorišče evropskega prvenstva leta 1997 bo Sevilla, kandidati za to tekmo pa so bili se Budimpešta, Atene in znova Dunaj. Dvaindvajsetčlanski odbor evropske zveze LEN je z glasovanjem odločil, da bo prireditelj spansko mesto, razmerje glasov med Sevillo in najhujšim tekmečem Budimpešto pa je bilo 11:1.

Izidi: moski - 400 m kravl: 1. Zesner (Nem) 3:50.35, 2. Palmer (VB) 3:50.43, 3. Holmertz (Sve) 3:51.01, 4. Siciliano (Ita)

3:52.70, 7. Berti (Ita) 3:57.86; 200 m prsno: 1. Kornejev (Rus) 2:12.62, 2. Güttler (Ungarn) 2:12, 95, 3. Deburghgraeve (Belgien) 2:14.01; 4 x 100 m kravl: 1. Rusija 3:18.84, 2. Nem 3:19.76, 3. Svedska 3:21.07; ženske - 100 m prsno: 1. Becue (Bel) 1:09.30, 2. Bondarenko (Ukr) 1:09.73, 3. Kovacs (Madž) 1:10.77; 100 m delfin: 1. Jacobsen (Dan) 1:00.64, 2. Tocchini (Ita) 1:01.13, 3. Jeanson (Fra)

Današnji spored: 200 m delfin (m), 200 m mesano (ž) - Alenka in Nataša Kejzar, 50 m kravl (m), 800 m kravl (ž), 100 m hrbtno (m), 4 x 100 m mesano (ž), 1500 m kravl (m, kvalifikacije) - Igor Majcen.

Ursula Majcen

Na vaterpolskem turnirju v finalu za zlato dvakrat Italija proti Madžarski

DUNAJ - Italijanski vaterpolisti in vaterpolistke bodo igrali v finalu evropskega prvenstva. Močno pomlajena vrsta »azzurrov«, ki jo vodi Ratko Rudić, je po hudem boju v polfinalu premagala reprezentanco Nemčije z 10:9 (1:1, 4:3, 3:3, 2:2). Nasprotnik Italijanov, ki branijo evropski naslov, bo Madžarska, ki je v drugem polfinalu po pričakovanju premagala Hrvaske z 11:8 (4:3, 2:2, 3:1, 2:2).

Srečanje med Italijani in Nemci je bilo izredno izenačeno, odločilna za končni uspeh

pa je bila večja učinkovitost »azzurrov«, ko so imeli igralca več. Italijani so bili v številni prednosti devetkrat in sedemkrat to prednost izkoristili, Nemci pa so bili v številni prednosti kar trinajstkrat, toda mrežo »azzurrov« so zatresli samo šestkrat.

Isti reprezentanci se bosta za zlato pomerili tudi pri ženskah. Italijanke so z 8:4 (2:0, 2:1, 1:2, 3:1) jpremagale Grkinje, v drugem polfinalu pa so bile uspešne Madžarke, ki so po zelo izenačenem boju s 6:5 premagale reprezentanco Nizozemske.

ATLETIKA / MITING V BRUSLJU

Svetovni rekord Marie Mutulo

Mozambiška atletinja ga je dosegla v teku na 1000m - V boju za 20 kg zlata še 5 atletov

BRUSELJ - Mozambiška tekacica Maria Mutola je izpolnila napovedi in postavila nov svetovni rekord v teku na 1000 m za ženske. S časom 2 minuti 29 sekund in 34 stotink je za sekundo in 33 stotink popravila rekord Nemke Wachtel iz leta 1990. Mutola si je tako prislužila ček za 25.000 dolarjev in ravno toliko vredno mazdo MX5. Zelo blizu svetovnemu rekordu je bil tudi Kenijec Moses Kiptanui, ki je v teku na 3000 z ovirami samo za 35 stotink sekunde zaostal za svojim svetovnim rekordom.

Po atletskem mitingu v Bruslju ostajajo v boju za 20 kilogramov zlata, ki si jih bodo razdelili tisti atleti, ki bodo zmagali na vseh starih mitingih »Golden Four«, se irska dolgo-progasica Sonia O'Sullivan (5000 m), britanski sprinter Linford Christie (100 m), American Michael Johnson (400 m), Američanka Gwen Torrence (200m) in beloruska metalka kopja Natalija Sikolenko, ki so se tretjič letos zmagali. Četrty miting bo na sporedu prihodnji teden v Berlinu.

Boljši izidi - moski: 400m ovire: 1. Matete (Zam) 47, 52; 2. Harris (ZDA) 47, 56; 3. Adkins (ZDA) 47, 78; 100 m: 1. Christie (VB) 10, 08; 2. Adeniken (Nig) 10, 11; 3.

Drummond (ZDA) 10, 13; 800m: 1. Kipketer (Dan) 1:44, 39; 2. Gray (ZDA) 1:44, 79; 3. Koech (Ken) 1:45, 03; 200m: 1. Fredericks 20, 13; 2. Marsh 20, 14; 3. Williams (vsi ZDA) 20, 40; 400m: Johnson (ZDA) 44, 63; 2. Mills (ZDA) 44, 82; 3. Haughton (Jam) 44, 85; 3000m: 1. Morceli (Alž) 7:27, 50; 2. Boulami (Mar) 7:38, 58; 3. Sghir (Mar) 7:39, 19; 3000m ovire: 1. Kiptanui 7:59, 52; 2. Kipkoech 8:09, 54; 3. Barngetuny (vsi Ken) 8:09, 66; kopje: Zelezny (ces) 90, 50m; 2. Hecht (Nem) 86, 32; 3. Backley (VB) 84, 78; troskok: Edwards (VB) 17, 60; višina: 1. Sotomayor (Kuba) 2, 33

Ženske: 5000 m: 1. O' Sullivan (Irl) 14:50, 69; 2. Tulu (Eti) 14:57, 97; 3. Cheromei (Ken) 14:58, 10; troskok: 1. Kravec (Ukr) 14, 65 m; 2. Cistjakova (Rus) 14, 56; 3. Hansen (VB) 14, 45; 4. Lasovskaja (Rus) 14, 45; kopje: 1. Sikolenko (Blr) 68, 42 m; 2. Damaske (Nem) 63, 74; 3. Stone (Avs) 63, 62; 400 m ovire: 1. Batten (ZDA) 54, 03; 2. Hemmings (Jam) 54, 21; 3. Buford (ZDA) 54, 60; 200 m: Torrence (ZDA) 21, 86; 2. Ottey (Jam) 21, 93; 3. Malcugina (Rus) 22, 36; 1000m: 1. Mutola (Moz) 2:29, 34 (svetovni rekord); 2. Djate (Fra) 2:31, 94; 3. Holmes (VB) 2:33, 18.

NOVICE

Kafelnikov brez težav v četrtfinale

COMMACK (STA/AP) - Prvi nosilec Rus Jevgenij Kafelnikov je v osmini finala teniskega turnirja v Commacku (328.000 dolarjev nagradnega sklada) premagal rojaka Aleksandra Volkova s 6:1, 6:2 in se brez težav uvrstil v četrtfinale turnirja, na katerem brani lansko zmago. Italijan Renzo Furlan je po 59 minutah ugnal četrtega nosilca Ukrajince Andreja Medvedjeva s 6:4 in 6:0.

Izidi osmine finala: Jevgenij Kafelnikov (Rus/1) - Aleksander Volkov (Rus) 6:1, 6:2; Renzo Furlan (Ita) - Andrej Medvedjev (Ukr/4) 6:4, 6:0. Shuzo Matsuoka (Jap) - Andrej Česnokov (Rus) 6:2, 6:3, MaliVai Washington (ZDA) - Marcelo Rios (Cil) 6:1, 7:5.

Japonka Sugiyama uspešna tudi v osmini finala

MAHWAH (STA/AP) - Devetnajstletna Japonka Ai Sugiyama, ki je 62. igralca na WTA, je v tretjem krogu teniskega turnirja v Mahwahu, New Jersey (430.000 dolarjev nagradnega sklada) premagala Avstralko Nicole Provis Bradtke s 4:6, 6:4, 7:6 (3) in se uvrstila v četrtfinale. Japonka je nov uspeh dosegla slabih 24 ur potem, ko je presenetljivo izločila prvo nosilko Spanko Conchito Martinez.

Izidi - osmina finala: Ai Sugiyama (Jap) - Nicole Provis Bradtke (Avs) 4:6, 6:4, 7:6 (3), Chada Rubin (ZDA/6) - Tatjana Jecmenica (ZJR) 6:3, 2:6, 6:4, Judith Wiesner (Avt) - Lisa Raymond (ZDA/7) 6:2, 5:7, 7:5.

Muster na poti do zmage

UMAG (STA/Hina) - Avstrijec Thomas Muster, prvi nosilec teniskega turnirja z nagradnim skladom 400.000 dolarjev v Umagu, si je z zmago nas Spancem Arresejem že priigral nastop v polfinalu. Izidi - četrtfinale: Thomas Muster (Avt) - Jordi Arrese (Spa) 6:1, 6:3; Francisco Clavet (Spa) - Magnus Gustafsson (Sve) 6:2, 6:3; Andrea Gaudenzi (Ita) - Javier Sanchez (Spa) 6:2, 6:4.

Olajuwon in O'Neal na ena

ATLANTIC CITY (STA/AP) - Za popularnost kosarke in za denar so v ZDA pripravljene narediti vse mogoče. Tokrat so se spomnili, da bodo na kosarkarsko igrišče pripeljali dva najboljša centra NBA lige Hakeema Olajuwona in Shaquilla O'Neala, ki se bosta v igri ena na ena na en kos pomerila za nagrado v vrednosti milijon dolarjev. Ta edinstveni spektakel, od katerega se liga NBA distancira, bodo gledalci imeli priložnost videti 30. septembra v Atlantic Cityu. Kosarkarja bosta igrala po »boksarskem« sistemu. V 10-tih rundah, od katerih bo vsaka trajala po dve minuti, se bosta potegovala za 100.000 dolarjev, kolikor jih dobi zmagovalc vsake runde. V primeru, da bo po dveh minutah izid izenačen, se vsota prenese v naslednjo rundo. Tako lahko igralec, ki bi dobil vseh deset rund, zaslužil okrogel »milijonec« ameriških zelencev. Največji dohodek si obetajo lastniki zasebnih televizijskih postaj, saj si bodo tekmo prek ekranov lahko ogledali samo tisti gledalci, ki bodo predhodno plačali ustrezno vsoto denarja.

Madridski Real visoko izgubil

LA CORUNA (STA/AFP) - V prvi tekmi španskega nogometnega superpokala je v La Coruni domaći Deportivo premagal prvaka Realu iz Madrida s 3:0 (0:0). Zadetke so dosegli Donato (53.), Fran (61.) in Beбето (65.). Povratna tekma bo v nedeljo v Madridu.

FORMULA 1 / TRENING ZA VN BELGIJE

V dežju se je najbolje znašel Gerhard Berger

SPA - FRANCOR-CHAMPS - Zaradi dežja, ki je že kar tradicionalni spremljevalec dirke formule 1 za VN Belgije, bodo rezultati večerašnjega prvega uradnega treninga za jutrišnjo dirko pomembni le, če bo steza tudi na današnjem treningu mokra. V težkih pogojih se je najbolje znašel voznik Ferrarija Gerhard Berger. V prvih petnajstih minutah je proga samevala, nato pa so nanjo najprej zapeljali dirkaci iz slabih mostev. Ker je medtem prenehalo deževati, se je del proge vendarle nekoliko posušil, kar je omogočalo vedno boljše dosežke. Kot že tolikokrat doslej je Berger svoj zadnji kvalifikacijski krog začel le nekaj sekund pred koncem treninga in tako izkoristil nekoliko boljše pogoje. S tretjim časom se je izkazal tudi drugi član Ferrarija Jean Alesi.

Michael Schumacher je izmed vseh najdlje sedel v boksih, a se mu taktika ni povsem izšla. Dosegel je drugi čas, dobri dve desetinki sekunde slabši od Bergerja. Schumacherjev kolega v mostvu Johnny Herbert je že na dopoldanskem treningu razbil svoj avto, zato na uradnem treningu ni nastopil. Damon Hill, ki je bil dolgo časa v vodstvu, je na koncu pristal na četrtem mestu.

Izidi: 1. Berger (Avt, ferrari) 2:14.744, 2. Schumacher (Nem, benetton) 2:14.962, 3. Alesi (Fra, ferrari) 2:15.077, 4. Hill (VB, williams) 2:15.143, 5. Coulthard (VB, williams) 2:15.232, 6. Frentzen (Nem, sauber) 2:15.533, 7. Häkkinen (Fin, mclaren) 2:15.848, 8. Irvine (VB, jordan) 2:16.540, 9. Barrichello (Bra, jordan) 2:17.144, 10. Brundle (VB, ligier) 2:17.207. (S. D.)

VESLANJE / SVETOVNO PRVENSTVO V TAMPEREJU

Štirje naslovi v ZDA, dva v Italijo

Danes Iztok Čop za kolajno, četverec pa za uvrstitev na Ol

TAMPERE (STA) - Prvi dan finalnih tekmoval na svetovnem veslaškem prvenstvu v Tampereju je minil v zmagoslavju ameriških posadk v neolimpijskih disciplinah. V moskem četvercu s krmarjem in ženskem četvercu brez krmarke so osvojili zlato kolajno, medtem ko sta v moskem dvojcu brez krmarja slavila Italijana.

Pri ženskah so v lahkem dvojcu brez krmarke slavile Americanke, v lahkem enojcu Avstralka Rebecca Joyce, v lahkem četvercu pa Americanke. Pri moskih je naslov v lahkem dvojcu brez krmarja odšel v Italijo, v lahkem enojcu je slavil Britanec Peter Haining, v lahkem četvercu so slavili Avstrijci, v lahkem osmercu pa Danci.

Haining je po tistem, ko je prevozil ciljno crto in tretjič zapored osvojil zlato na SP, od velikega napora povsem izčrpan omahnil in so ga moral vzeti iz colna. Angleza, ki boleta za astmo, so odpeljali v ambulanto, kjer so mu dali kisik, kolajne pa so podelili brez njega.

Danes bosta nastopila tudi oba slovenska colna. Četverec se bo v malem finalu potegoval za uvrstitev med prve stiri, kar ga se neposredno pelje na olimpijske igre v Atlanti,

Iztok Čop pa se bo v enojcu v velikem finalu boril za eno izmed kolajn. Dobitnik bronaste odličja z zadnjega SP je dobro pripravljen, pozdravil pa si je tudi dihalne teza-

ve. Izidi - neolimpijski disciplini: moski - dvojec s krmarjem: 1. Italija 7:35.11, 2. Francija 7:37.97, 3. Belgija 7:41.21; četverec s krmarjem: 1. ZDA 6:37.50, 2. Nova Zelandija 6:38.65, 3. Italija 6:40.14; ženske - četverec brez krmarke: 1. ZDA 7:03.53, 2. Nemčija 7:05.13, 3. Belorusija 7:07.98; lahki veslaci - enojec: 1. Peter Haining (VB) 7:29.78, 2. Thomas Kacovsky (Ces) 7:31.60, 3. Anders Brehms (Dan) 7:33.24; dvojec brez krmarja: 1. Italija 7:08.64, 2. Francija 7:11.77, 3. Danska 7:13.96; dvojni četverec: 1. Avstrija 6:09.32, 2. Nemčija 6:11.07, 3. Italija 6:13.71; osmerec: 1. Danska 5:53.45, 2. Velika Britanija 5:55.70, 3. Italija 5:58.77; lahke veslalice - enojec: Rebecca Joyce (Avs) 8:14.66, 2. Catherine Muller (Fra) 8:16.31, 3. Annette Bogtstra (Niz) 8:18.61; dvojec brez krmarke: 1. ZDA 7:55.99, 2. Velika Britanija 7:59.17, 3. Danska 8:02.58; četverec brez krmarke: 1. ZDA 7:08.48, 2. Velika Britanija 7:09.74, 3. Nemčija 7:13.91.

NOVICE

Hrvaška čaka na odločitev Uefe

ZAGREB - Hrvaška nogometna zveza čaka na odločitev Uefe v zvezi s kvalifikacijsko tekmo za nastop na EP proti Italiji, ki bi morala biti 8. oktobra v Splitu. Kot je znano, je predsednik FIGC Matarrese izjavil, da Italija ne bo igrala na Hrvaškem, tudi za ceno, da tekmo izgubi brez boja. Generalni sekretar hrvaške zveze Ante Pavlović ni želel komentirati teh izjav, poudaril pa je, da ni nikakršnega razloga, da na Hrvaškem ne bi igrali nogometnih tekem. Priznal pa je, da je Uefa sama od sebe - brez zahteve Estonije - spremenila kraj igranja tekme med Hrvaško in Estonijo. To kvalifikacijsko srečanje bi morali 3. septembra igrati v Splitu, Uefa pa je odločila, da se bo tekma igrala v Zagrebu.

Zenga si je poškodoval koleno

GENOVA - Za Sampdorio se sezona res ne začena pod srečno zvezdo. Na včerajšnjem treningu si je namreč huje poškodoval levo koleno vratar Walter Zenga. Poškodoval se je sam. Nena doma se je zgrudil na tla, ko je bil v vratih. Kaže, da si je poškodoval kolenske vezi. Če je to res, se bo moral zdraviti najmanj štiri mesece. Proti Romi bo jutri debitiral 22-letni Angelo Pagotto, ki je v letošnjem prestopnem roku v Sampdrio prestopil iz Pistoieseja.

Schiattarella odhaja v formulo indy

SPA - Bivši dirkač propadlega moštva Simtek Domenico Schiattarella bo odslej nastopil na dirkah formule indy v ZDA. Vest je sporočil njegov menažer, 33-letni Andrea Prossliner. Z dirkalnikom hise Project Indy bo 3. septembra nastopil v Vancouveru, 10. pa v Laguni Seci.

»S Schiattarello odhajava, ker je formula ena predraga. V ZDA bova prinesla 200.000 dolarjev dotre, v Evropi pa moras za nastop v komaj solidnem moštvu z lastnimi sponzorji prispevati najmanj šest do sedem milijonov dolarjev,« je povedal Prossliner.

Trofejo »Scalatore« osvojil Oscar Pelliccioli

MONTOSO - Leonardo Piepoli je zmagovallec tretje in obenem zadnje etape 9. izvedbe trofeje »Scalatore« od Barge do Montose v dolžini 127 km. Piepoli je zmagal tudi v drugi etapi, toda zahvaljujoč današnjemu drugemu mestu si je trofejo, ki jo dodeljujejo po točkah, zagotovil Oscar Pelliccioli.

Vrstni red 3. etape Barge Montosa (127 km): 1. Leonardo Piepoli (Ita/Refin) 3 ure 9 minut in 6 sekund (poprečna hitrost 40, 304 km na uro); 2. Oscar Pelliccioli (Ita) + 31 sekund; 3. Stefano Della Santa (Ita) + 1:26; 4. Roberto Pistore (Ita) + 1:31; 5. Vladimir Belli (Ita) + 2:01; 6. Rosario Fina (Ita) + 2:23; 7. Stefano Cattai (Ita) + 2:30; 8. Michele Coppolillo (Ita) + 2:43; 9. Simone Borgheresi (Ita) + 2:54; 10. Vladislav Bobrik (Rus) + 3:07 itd. Končni skupni vrstni red: 1. Pelliccioli 68 točk; 2. Belli 55; 3. Stefano Colagè (Ita) 43; 4. Piepoli 51; 5. Pistore 48; 6. Roberto Caruso (Ita) 34; 7. Simone Borgheresi (Ita) 32; 8. Fina 25; 9. Coppolillo 25; 10. Felice Puttini (Svi) 20.

NOGOMET / ŽREB V EVROPSKIH POKALIH ZA ITALIJANSKA MOŠTVA

Juventus v neugodni družbi, za ostale bo 1. kolo formalnost

Olimpiji (nizozemska Roda) in Mariboru (grški Olympiakos) se želja ni izpolnila - Prvo tekmo v Ligi prvakov bo Juventus igral proti Borussia

ZENEVA - V svoji skupini osmine finala nogometne Lige prvakov Juventus ne bo imel lahkega dela. Včerajšnji žreb v Zürichu (na sliki AP) turinškemu moštvu res ni bil naklonjen. Postavil ga je v C skupino skupaj z nemskim, škotskim in romunskim prvakom, to je z Borussia iz Dortmunda, Rangersom iz Glasgowa in Steauro iz Bukareste.

Ce to skupino primerjamo z drugo, v kateri so poleg angleškega prvaka Blackburn Roversa, se moskovski Spartak, varšavska Legia in norveški Rosenborg, je jasno, da trener Lippi ne more biti pretirano zadovoljen. Prvak Ajax se bo v D skupini pomeril z Real Madridom, a švicarski Grashopper in madžarski Ferencvaros sta vsekakor manj neugodna od Skotov in Romunov.

Juventus bo prvo tekmo odigral v Dortmundu proti Borussia. Spored Juventusovih tekem, 1. kolo (13.9.): Borussia - Juventus; 2. kolo (27.9.): Juventus - Steauro; 3. kolo (18.10.): Juventus - Rangers; 4. kolo (1.11.): Rangers - Juventus; 5. kolo (22.11.): Juventus - Borussia; 6. kolo (6.12.): Steauro - Juventus.

»Naša skupina je najtežja. V formi moramo biti že 13. septembra,« je komentiral Juventusov pooblaščenec upravitelj Bettega.

Srečnejšo roko so imela ostala italijanska moštva. Lazio so v pokalu UEFA napovedovali težkega nasprotnika, ker ni bil med nosilci skupin, dobil pa je najlažjega, saj se bo pomeril s ciprsko Omonio. In-

Liga prvakov

Skupina A

Panathinaikos Atene (Grč), Nantes (Fra), Porto (Por), Dinamo Kijev (Ukr)

Skupina B

Spartak Moskva (Rus), Legija Varsava (Pol), Rosenborg (Nor), Blackburn Rovers (Vbr)

Skupina C

Glasgow Rangers (Sko), Borussia Dortmund (Nem), Juventus (Ita), Steauro Bukaresta (Rom)

Skupina D

Ferencvaros (Madž), Ajax (Niz), Real Madrid (Spa), Grasshopper Zürich (Svi)

Sest kol, od 13.9. do 6.12. Cetrfinale 6. in 20.3.

Pokal pokalnih zmagovalcev

Sestnajstina finala

Dag Liepaja (Lat) - Feyenoord Rotterdam (Niz)
Brügge (Bel) - Sahtjor Donetsk (Ukr)
Dinamo Batumi (Gru) - Celtic Glasgow (Sko)
Hradec Kralove (Čes) - København (Dan)
Lokomotiv Sofija (Bol) - Halmstads BK (sVe)
Reykjavik (Isl) - Everton (Vbr)
Inter Bratislava (Slk) - Real Zaragoza (Spa)
Rapid Dunaj (Avt) - Petrolul Ploiesti (Rom)
Molde (Nor) - Paris Saint Germaine (Fra)
Dinamo Moskva (Rus) - Ararat Erevan (Arm)
Aek Atene (Grč) - Sion (Svi)
Borussia Mönchengladbach (Nem) - Sileks (Mak)
Teuta (Alb) - Parma (Ita)
Zalgiris Vilna (Lit) - Trabzonspor (Tur)
Sporting Lizbona (Por) - Makabi Haifa (Izr)
Deportivo La Coruna (Spa) - Apoel Nikozija (Cip)

Tekme bodo 14. in 28. septembra

ter in Romo čakata švicarska tekmeča (a v Svi klubi niso na ravni reprezentance), Milan pa poljski Lubin.

Slovenskima predstavnikoma se želja, da bi z nastopom proti močnim nasprotnikom privabila v Ljubljano in Maribor čimveč gledalcev, v bistvu ni izpolnila. Nizozemska Roda in grški Olympiakos sta sicer verjetno (zal) dovolj dobra, da bosta izločila Olimpijo in

Branik, z mastnim zasluzkom in spektaklom pa brčkone ne bo nič. Milana, Eindhovna, Manchesterja in Barcelone v Sloveniji letos torej predvidoma ne bodo mogli obćudovati.

Blagajnik Parme si s Teuto ne bo kaj prida pomagal, Scalove igralce pa povrh caka nič kaj vabljiva turistična ekskurzija v Albanijo, kjer pa ima Parmin sponsor Parmalat k sreči svojo izpostavo.

Pokal UEFA

Dvaintridesetina finala

Olympiakos (Grč) - Maribor Branik (Slo)
Barcelona (Spa) - Hapoel Seva (Izr)
Lazio (Ita) - Omonia Nikozija (Cip)
Stasbourg (Fra) - Ujpest Egylet (Madž)
Milan (Ita) - Zaglebie Lubin (Pol)
Bordeaux (Fra) - Vardar (Mak)
Vitoria (Por) - Standard Liege (Bel)
Fenerbache (Tur) - Real Betis (Spa)
Rotor Volgograd (Rus) - Manchester United (Vbr)
Mypa 47 (Fin) - Eindhoven (Niz)
Lens (Fra) - Beggen (Luks)
Sparta Praga (Čes) - Silkeborg (Dan)
Lierse (Bel) - Benfica (Por)
Neuchatel Xamax (Svi) - Roma (Ita)
Botev Plovdiv (Bol) - Sevilla (Spa)
Roda Kerkrade (Niz) - Olimpija Ljubljana (Slo)
Bayern München (Nem) - Lokomotiv Moskva (Rus)
Austria Dunaj (Avt) - Dinamo Minsk (Blr)
Malmö (Sve) - Nottingham Forest (Vbr)
Cernomerec (Ukr) - Widzew Lodz (Pol)
Monaco (Fra) - Leeds United (Vbr)
Brondby (Dan) - Lilleström (Nor)
Raith Rovers (Sko) - Akranes (Isl)
Slavija Praga (Čes) - Freiburg (Svi)
Slovan Bratislava (Slk) - Kaiserslautern (Nem)
Inter (Ita) - Lugano (Svi)
Farense (Por) - Olympique Lyon (Fra)
Levski Sofija (Bol) - Alost (Bel)
Werder Bremen (Nem) - Glenavor (Eire)
Viking Stavanger (Nor) - Auxerre (Fra)
Spartak Vladikavkaz (Rus) - Liverpool (Vbr)
Kisinyov (Mol) - Raf Riga (Lat)

Tekme bodo 12. in 26. septembra

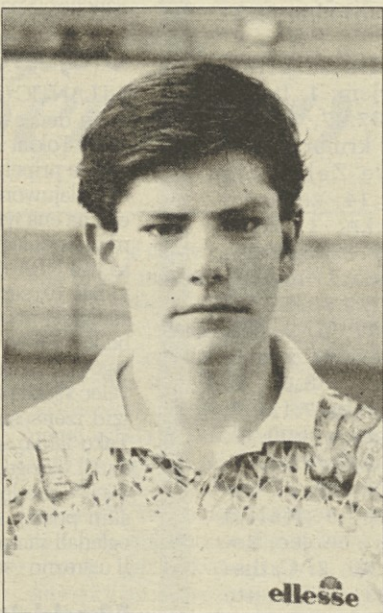
TENIS / JUTRI OB 10. URI NA PADRIČAH

Brata Plesničar v predkolu državne faze ekipnega prvenstva za mladince

Gajevca proti Canottieriju Padova - Eden od nasprotnikov s točko ATP

Gajina tenisača Borut in Ales Plesničar se bosta jutri zjutraj na igriščih Gajinega športnega centra potegovala za vstop v državno fazo ekipnega mladinskega prvenstva. Brata Plesničar (na sliki levo Borut, desno Ales) sta pred poletnim premorom vnovic osvojila naslov deželnih prvakov, za neposredno uvrstitev v državno fazo pa se morata zdaj v predkolu pomeriti se z drugouvrščenim moštvom iz Veneta, to je s Canottierijem iz Padove.

Naloga Gajinih igralcev ne bo lahka. Stevilka ena padovskega moštva Stefano Galvani je namreč drugokategorik (B4), drugi igralec, Di Meo pa ima oznako C3. Gajevca (oba C1) računata na prednost domačega igrišča in pa na možnost, da sama odločata, s kom se bo kdo pomeril. Najtrsega oreha, to je Galvanija, se bo verjetno lotil Borut. Ales pa bo igral proti Di Meu. Galvani je nedvomno dober igralec (na nekem satelitskem turnirju je tudi že osvojil eno točko zveze poklicnih teniskih igralcev ATP), vendar pa ni nepremagljiv, če vemo, da se je z njim že pomeril Ales in izgubil z razmeroma tesnim 6:4,

6:3. V Gajinem taboru predvidevajo, da bi lahko o zmagovalcu odločala igra dvojic.

Vsekakor se na Padričah od 10. ure dalje obeta zelo zanimiv boj, ki bo

verjetno privabil okrog igrišča lepo število ljubiteljev teniske igre.

V primeru zmage bi se brata Plesničar 17. septembra pomerila s prvakom Reggio Emilije.

KOŠARKA / DREVI V GRADEŽU

Illycaffè in Brescialat brčkone še ne bosta pokazala vsega

Trzaski Illycaffè in goriski Brescialat se bosta na turnirju v Gradežu, na katerem sodelujeta se cantujski Polti in veronski Mash (bivši Glaxo), prvič »uradno« predstavila svojim navijačem, vendar pa vse kaže, da se ne v najboljši luci.

Trzacani, ki se bodo drevi ob 20. uri pomerili s Cantujem, verjetno ne bodo mogli računati na svojo centra Fosterja, ki si je poškodoval glezenj na turnirju v Riminiju. Počival naj bi pet dni, ker pa zelo zaostaja v formi, si verjetno tega ne bo mogel privoščiti. Njegovi dosedanj nastopi niso bili najbolj prepričljivi, saj kaže, da se izogiba ostrim dvobojem v raketi, narobe pa Illy potrebuje »fighterja«, ki se ne boji grobe igre in jamci lepo število skokov. Z enimi samim tujcem bo igral tudi Cantù, ki se ni izbral svojega tujega centra.

Brescialat se bo ob 22. uri pomeril z veronskim A1-ligašem Mashem, ki je v tem srečanju nesporen favorit. Tujec goriskega kluba Mark Davis je v svojih dosedanjih nastopih z igro navdusil, na treningih pa je njegovo obnašanje vse prej kot zgledno, saj je veliko število treningov že zamudil. Brescialat Davisa verjetno preveč potrebuje, da bi si lahko privoščil karksenkoli ukrep, treba se bo pač privaditi, se zlasti, če bo American na vsaki tekmi dosegal po trideset in več točk.

Vstopnice za današnji tekmi veljajo 22 tisoč lir, spored pa je sledeč:

Danes, 20.00 Illycaffè - Polti; 22.00 Brescialat - Mash Verona. Jutri, 20.00 za 3. mesto 22.00 za 1. mesto.

Obvestila

SD POLET
- kotalkarska sekcija priredi v soboto, 2. in v nedeljo, 3. septembra v Prosvetnem domu na Opcinah kotalkarsko revijo. Vabljeni! Sekcija obenem sporoča, da so v teku vpisovanja za novo sezono in za začetniški tečaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkališču na Pikelcu od 17.00 do 20.00 ali po telefonu na št. 213420.

SZ JADRAN
obvesča, da so se priceli treningi za igralce letnikov 1983/84 vsaki dan od 9.30 do 11.00 in od 17.00 do 18.30 v Prosvetnem domu na Opcinah.

MOTO KLUB
PRIMOTOR
organizira v nedeljo, 3.9.1995 izlet v Dolomite (Tre Cime di Lavaredo). Zbirališče ob 8. uri pred gostilno Sancin v Boljunu. MK Primotor vabi vse klane in odbornike na sejo, ki bo v gostilni Petaros v Borstu v sredo, 6.9.1995 ob 21. uri.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

SNG DRAMA, LJUBLJANA

V sredo, 30. avgusta, ob 20.30 bo v drami predstava v okviru mednarodnega ljubljanskega festivala W. Shakespeare: **HAMLET**. Vstopnice so v prodaji pri blagajni Festivala (tel. 226-544).

Vpis abonmajev za sezono 1996/96

SNG Drama bo vpisovala abonmaje od 4. do 9. septembra v vpisni pisarni v drami, Erjavčeva 1. Studentske abonmaje bodo vpisovali od 2. do 7. oktobra. Vpisna dvorana bo odprta vsak delavnik med 9. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, v soboto pa med 9. in 12. uro.

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ivan Cankar: HLAPCI, režija Mile Korun;
- Anton P. Cehov: TRI SESTRE, režija Meta Hocevar;
- Sofokles: FILOKTET, režija Paolo Magelli;
- Heiner Müller: FILOKTET, režija Paolo Magelli;
- PETER HANDKE: URA, KO NISMO NICESAR VEDELI DRUG O DRUGEM, režija: Ernst M. Binder;

-izbirna predstava po želji abonenta.

TRNFEST 95
KUD FRANCETA PREŠERNA

Danes, 26. avgusta, ob 21. uri bo nastopil Duo Tornado - italijanski vokalno-kulinarni instrumentalni dvojec, ki pluje po kabarejskem medznanrovskem vakuumu.

Koproducenta Trnfesta '95 sta OSI-Slovenia in SOU Ljubljana, podprla pa ga je tudi

Mestna občina Ljubljana. Za vse prireditve je vstop prost.

FESTIVAL RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI
MKC, MARIBOR

Današnje prireditve na festivalu:

V galeriji Media Nox, Orožnova 2, bodo ob 21. uri otvorili razstavo računalniških grafik Andreja Trohe in predstavili program Marine Grzinić in Aine Smid.

V Hladilnici, Ob železnici 16, bo Odprta plesna scena.

TRŽIŠKE POLETNE PRIREDITVE

Danes, 26. avgusta, ob 19. uri bo na griču pri sv. Jožefu gledališka igra Josipa Jurčiča **Deseti brat** v izvedbi Sentjakeškega gledališča iz Ljubljane.

PIRAN

Danes, 26. avgusta, ob 20. uri bo na Tartinijevem trgu plesno-gledališka predstava za otroke **Smesko med crkami ali Plesna abeceda** v izvedbi Plesnega teatra IGEN Studia za ples iz Celja.

POLETNI LUTKOVNI PRISTAN, MARIBOR

Danes, 26. avgusta, ob 18.30 bo v atriju mariborskega gradu lutkovno gledališče Bavastel Puppentheater iz Gradca izvedlo predstavo **Gasperček in carovnik**. Predstava bo v nemščini, v primeru slabega vremena bo v Lutkovnem gledališču Maribor, Rotovski trg 2.

Jutri, 27. avgusta, ob 11. uri bo v atriju mariborskega gradu lutkovno gledališče Maribor izvedlo predstavo Pavla Poláka **Concerto grosso**.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcevich
Mednarodni festival opere 1995
Blagajna gledališča Verdi bo zaprta do 12. septembra. Od tega datuma dalje bodo na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

REPEN - Kraska ohcet

Danes, 26. t. m., ob 17. uri odprtje osmic in razstav; ob 20. do 24. ure ples z ansamblom Adria kvintet; ob 20.30 prevoz bale - odhod s Cola. Jutri, 27. t. m., ob 10. uri odprtje osmic in razstav; ob 9. uri odhod zenina s sprevedom iz Kraske hiše v Repnu; ob 9.30 zborna mesto svetov pred cerkvijo; ob 10. uri poroka; ob 13. uri predaja neveste v Kraski hiši; ob 17. uri ples z ansamblom Krti.

GORICA

Goriski grad - XXV. Mednarodni folklorni festival

Danes, 26. t. m., ob 18. uri sprejem gostom na prefekturi; ob 20. uri koncert godbe na pihala »Musikkapelle Villnös« iz Funesa (Bocen); ob 21. uri nastop folklornih skupin Caprivese, Udaberri Dantza Taldea (Baski), 8 Oktomuri (Makedonija), Yagrumas (Kuba), Klacara Prahovei (Romunija), Royal Rarotongans (Cook Islands), Dei due mari e del Pollino (Catanzaro), Jacchigua (Ekvador); sledilo bo nagrajevanje. Od 3. do 9. septembra bo na sporedu Alpe Adria Puppet festival.

VIDEM

Poletne prireditve

Trg Matteotti : jutri, 26. t.m., ob 21.30 - opera »Don Pasquale« in v torek, 29. t.m., ob 21.30 - Koncert ciganskih godb.

Giardino del Torsor: danes, 25. t.m. bo na sporedu film »Speed«.

venicum.

MARIJA NA ZILJI: v farni cerkvi bo danes, 26. t. m., ob 20.15 koncert donskih kozakov (sakralne pesmi rusko-pravoslavne cerkve). Koncert bodo ponovili jutri, 27. t. m., ob 20. uri v farni cerkvi v Sentjakobu v Rožu.

MILLSTATI:

jutri, 27. t. m., ob 20.30 bo v stolnici Filharmonični koncert.

KOROŠKA

CELOVEC:

V Mestnem gledališču bo danes, 26. t. m., ob 20. uri Musical Express. Koroski simfonični orkester bo izvajal priljubljene arije musicalov. Koncert bodo ponovili se v sredo, 30. in četrtek, 31. t. m.

OSOJE:

v Stolnici - Karantansko poletje: danes, 26. t. m., ob 19.30 koncert Komornega orkestra Slo-

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJANATECAJ ZA ENOSTRANSKI
CRNO-BELI STRIP

Zazeljena oziroma prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti ipd. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti sto nemških mark, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvode. Nacrtujejo tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, naj posljejo originale, ki jim jih bodo vrnili po razstavi. Rok za oddajo del je 1. oktober. Stripe posljite na naslov: Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom ZA ANTINAZI NATECAJ, vse informacije pa dobite vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure po telefonu 061/319 662.

SOU v Ljubljani vabi na vpis v literarno delavnico pesnika **UROŠA ZUPANA**, ki bo potekala od 9. oktobra do 16. oktobra. Mladi pesniki naj posljejo 10 pesmi in prijavo do 20. septembra na naslov SOU Ljubljana, Kersnikova 4, enota Kultura, Ljubljana. Informacije po tel. 1317010 int. 226. Vpis je brezplačen.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

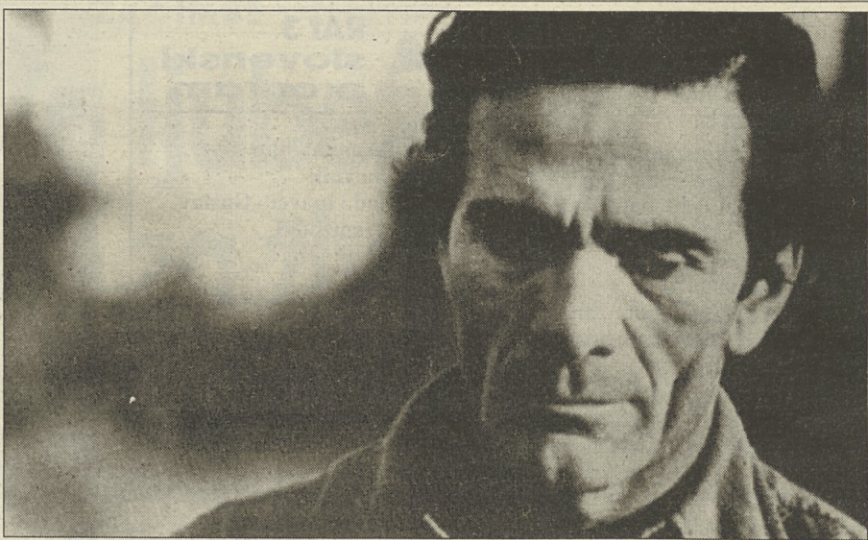
TRST

»Musei di sera« (Večer v muzejih): V torek, 29. t.m., ob 20.00 v mestnem muzeju Morpurgo (Ul. Imbriani 5) bo dr. Lorenza Resciniti predstavila kip Napoleona Bonaparteja Antonia Canove. Predvajali bodo tudi film »Maria Walewska« (ZDA 1937) in »La bella e

la bestia (ZDA 1992).

Grad sv. Justa:

»De occulta philosophia« - festival carovništva. Otvoritev v torek, 5.9., ob 20. uri; sledil bo nastop gledališke skupine Stregghissi, Gruppo Magico Triestino in Magic party.

V vili
Manin v
Passarianu

bodo danes odprli razstavo o življenju in delu Pier Paola Pasolinija. Odprta bo do 10. decembra.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

Danes, 26. avgusta, ob 20.30 bo v Krizankah nastopil Vlado Kreslin s prijatelji: Beltiška banda, Jonas, Mali bogovi, Prifarski muzikantje, Pumparda banda.

AVDITORIJ, PORTOROŽ

Danes, 26. avgusta, ob 20.30 bo v avditoriju Večer popularnih italijanskih opernih arij. Nastopajo: zbor, orkester in solisti SNG Maribor. Solisti: Natalija Vorobjova, Svetlana Cursina, Zorica Fatur, Renzo Zulfian, Miro Solman, Valentin Enceev, Emil Baronik, Dragica Kovacic, Ivica Saric, Lidija Kladnik. Dirigent: Boris Svava.

LJUBLJANA

Današnje prireditve v sklopu prireditve Noč v stari Ljubljani, ki jo prireja društvo Ljubljana in društvo za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra:

- v franciscanski cerkvi bo ob 20.15 orgelski koncert reneate Bauer

- v stolnici bo ob 20.15 orgelski koncert Barbare Pibernik

MARIBOR

Danes, 26. avgusta, ob 23. uri bo v AGD Gustaf, Ob železnici 16, koncert skupin Borghesia (na sliki desno), April nine in Boruta Kržišnika.

METLIKA

Danes, 26. avgusta, ob 20.30 bo v metliškem gradu nastopil Slovenski oktet.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL-SIMONČIČ z naslovom PITA MOJE MAME.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; Slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji; razstavi Arhitektura in Nastanek, ogrožanje in reševanje likovne dediščine.

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

V Kulturno-informacijskem centru Krizanke, Trg francoske revolucije 7, je na ogled razstava fotografij popotresne arhitekture Branke Lapajne - DETAJL IN CELOTA.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Na ogled je pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala.

LIKOVNI SALON, CELJE

V salonu je razstava Forma eterna, ki predstavlja osemnajst mladih slovenskih umetnikov Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane ob njeni petdesetletnici.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava slik Zige Okor-na. Temelji na umetnikovi navzočnosti v galeriji; obiskovalci so vabljeni k pogovoru z njim.

GALERIJA MEDUZA 2, PIRAN

Na ogled je razstava grafik makedonskega umetnika Dimitra Malidanova. Umetnik, ki je studiral grafiko in slikarstvo v Ljubljani, se predstavlja s tridesetimi grafičnimi listi.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist; v Muzeju je do 27. t.m. na ogled tudi razstava o zavarovalnici Generali »Od orla do leva«.

Muzej Revoltella-Galerija v 5.nadstr.

Na ogled je razstava Studia Tommaseo v organizaciji Glasbenega združenja Chromas, trzasko občine in odborništa za kulturo Muzeja Revoltelle.

Miramarski park- Konjušnica

Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin anticne Eble.

Občinska galerija: do 27. t. m. je na ogled fotografska razstava »Soba in zavest«.

Milje - Sedez letovišcarske ustanove: do 2.9. razstavlja Luisa Frausin Mineo in Michela Grassi.

Sesljan - Sedez letovišcarske ustanove: do 29. t. m. razstavlja Massimo Malipiero.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninjevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soče in v Brdih.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., po-

FESTIVAL RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI,

MARIBOR

V galeriji Hiša, Ob železnici 16, je na ogled razstava računalniških grafik Mitje Praznika.

V razstavnem salonu Rotovski trg, Rotovski trg 1, sta na ogled instalacija Kokon Darija Kreuha in razstava računalniških grafik Vojka Pogacarja.

V razstavnem salonu Rotovz, Trg Borisa Kraigherja 3, so na ogled razstava računalniških grafik Tjase Demsar, ter instalaciji Metoda Vidica in skupine Atanor.

V ZDIT Maribor, Vetrinjska 14, je na ogled razstava računalniških grafik Bogdana Sobana.

V univerzitetni knjižnici, Gospejna 10, je na ogled razstava računalniških grafik, izbor preoblikovanih matric Bojana Stoklja.

GRAFIČNI MUZEJ, ROGAŠKA SLATINA

Devetdeset grafičnih listov karikatur Williama Hogartha (1697-1764), londonskega slikarja in bakroreza, je na ogled do 9. septembra.

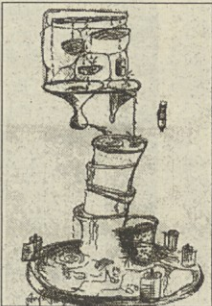
GALERIJA NA DVORNEM TRGU, Dvomi trg 2

V galeriji je na ogled razstava Darje Prelec Kraljestvo miru. Na ogled je cikel dvanajstih akvarelov.

GALERIJA ŠKUC, Stari trg 21

V galeriji bodo danes ob 20. uri odprli razstavo kiparke Anamarije Smajdek Komorni kalejdoskop.

(na sliki: Skica za fontano)

leg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroskem«.

Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: na ogled je retrospektiva beljaskih umetnikov 1945-1995.

SENTJANŽ V ROZU

K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj«.

TINJE

Galerija Tinje: Do 17.9. je na ogled stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

PLIBERK

Do konca septembra razstavlja Werner Berg.

GLASBA

FJK

TRST

Grad sv. Justa

V torek, 29. t.m., ob 21.00 - v sodelovanju z Progetti di Allegria »Non entrate in quel castello«.

V četrtek, 31. t.m., ob 21.00 - Nastop skupine Zorbas iz Grčije.

Kino: Jutri, 27. t. m., ob 21.15 »The Mask«, i. J. Carrey; v ponedeljek, 28. t. m., ob 21.15 Y»Belle al bar«, i. Eva Robins.

Avditorij Muzeja Revoltella

Danes, 26. t. m., ob 20.30 bo nastopila ženska komorna skupina Cappelle Civice pod vodstvom Marca Sofianopula. Na programu Rachmaninov, Sofianopulo in Debussy.

Miramarski park.

Luci in zvoki

Danes, 26. t.m., ob 21.00 in ob 22.15 »Il sogno imperiale di Miramare«.

Istocasno je v Konjušnici Miramarskega parka na ogled od 21.00 do 23.00 razstava izkopanin anticne Eble.

PORDENON

V sredo, 13. septembra: Koncert Pina Danieleja skupno s kitaristom Pat Mathenyjem.

RAI 1

6.00	Aktualno: Euronews
6.45	Kvarkov svet - V kraljestvu ruskega medveda
7.30	Otroski variete Aspetta la banda!, risanke, 8.00 L'albero azzurro, 8.30 La banda dello Zecchino, vmes risanke
10.00	Verdemattina - Nasveti
10.45	Masa
11.45	Aktualno: Sedmi dan, vmes (12.00) papežev blagoslov
12.20	Aktualno: Zelena linija
13.30	Dnevnik
14.00	Variete: Gelato al limone, vmes (15.25) film Il più grande spettacolo del mondo (dram., ZDA '52, r. C.B. De Mille, i. J. Stewart, B. Hutton, C. Wilde, C. Heston)
18.00	Dnevnik
18.10	Variete: Gelato al limone
19.50	Vremenska napoved, dnevnik in sport
20.40	Variete: Stelle sull' acqua - Veliki poletni cirkus (vodita G. Russo, D. Piombi)
22.25	Dnevnik
22.30	Variete: Tra mare e stelle
23.30	Sportna nedelja
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme
0.30	Poletni baletni maraton
1.00	Avtorska glasba

RAI 2

6.25	Nad.: Atto d'amore
7.15	Dok.: V kraljestvu narave
7.40	Film: Challenger (dram., ZDA '90, i. K. Allen), vmes (9.00) dnevnik
10.05	Domenica Disney, vmes risanke
10.30	Kviz: Che fine ha fatto Carmen Sandiego?
11.30	Nan.: Blossom
12.00	Dnevnik
12.05	Nan.: Al di qua del paradiso
13.00	Dnevnik, oddaja o motorjih, vreme
13.40	Film: Totò al Giro d'Italia (kom., It. '49)
15.15	Variete: Cercando, cercando
16.45	Film: Area B: Attacco! (vojni, ZDA '61)
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Vreme in dnevnik
20.00	Sport: Domenica sprint
20.30	Variete: Go-Cart
20.40	Film: Il giustiziere della notte (krim., ZDA '74, i. C. Bronson, H. Lange)
22.30	Aktualno: TG2 dosje
23.30	Dnevnik in vreme
23.50	Zidovska kultura
0.20	Glasba: Bob Marley
1.05	Dok.: I corti

RAI 3

6.30	Pregled tiska
6.45	Variete: Fuori orario
9.00	Simfončni koncert
10.05	Film: Capitani coraggiosi (kom., ZDA '37, i. F. Bartholomew, S. Tracy)
12.00	Film: Non sparare, baciarmi! (kom., ZDA '54, r. D. Butler, i. D. Day)
14.00	Deželni dnevnik
14.15	Popoldanski dnevnik
14.25	Sport: kolesarstvo, 16.00 plavanje, 17.10 skoki v vodo, SP v kanuju, 17.30 vaterpolo (2)
18.50	Vreme, dnevnik, deželne vesti, 19.50 BlobSoup
20.30	Poklon Felliniju - Balet (N. makarova, J. Babilée)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.50	Nan.: Komisar Maigret
0.30	Pregled tiska, vreme
0.45	Film v originalu: A che prezzo Hollywood? (kom., ZDA '32, r. G. Cukor, i. C. Bennett)
2.00	Dok.: Zgodovina kinematografije - Prvih 20 let

RETE 4

7.20	Nan.: Lou Grant, 8.10 Tre nipoti e un maggiordomo, 8.40 Doppio gioco a san Francisco, 9.30 La casa nella prateria, 11.30 dnevnik
11.35	Nan.: Dottori con le ali, 12.30 Moonlighting
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Le gladiatrici
15.40	Nan.: Donna in carriera, 16.10 Charlie's Angels, 17.10 I casi di Rosie O'Neill, 18.10 Colombo, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Delitto sotto il sole (krim., VB '82, i. J. Mason, P. Ustinov, J. Birkin)
22.40	Film: Jovanka e le altre (vojni, It. '60, i. S. Mangano, J. Moreau), vmes (23.30) dnevnik
0.55	Dnevnik
1.10	Film: Il matrimonio di Maria Braun (Nem., '78)

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Nan.: Dogodivščine V. Tella (i. W. Lyman)
10.00	Film: Il ritorno di Black Stallion (pust., ZDA '83)
11.45	Variete: Scene da un matrimonio
12.15	Glasba: Lestvica LP (vodi G. Scotti)
13.00	Dnevnik
13.30	Variete: Sapore di mare
15.30	Film: I due nemici (kom., It. '62, i. D. Niven, A. Sordi, A. Nazzari)
17.30	Film: Letto a tre piazze (kom., It. '60, i. Totò)
19.30	Nan.: Casa Vianello
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Kviz: Il quizzzone
22.45	Film: Trappola da incubo (dram., ZDA '89, i. K. Quinlan, B. Abbott)
0.00	Nocni dnevnik
1.00	Nanizanka: Sul luogo del delitto

ITALIA 1

6.30	Otroski variete, vmes risanke in nanizanke
11.30	Nan.: Superboy
12.25	Odpri studio
13.00	Sport: Grand Prix (vodi A. De Adamich)
14.00	Film: Fulmine, lo stallone bianco (pust., ZDA '86, i. M. Rooney)
16.00	Film: Il giro del mondo in 80 giorni (pust., ZDA '88, i. P. Ustinov, 3. del)
18.00	Nan.: Tarzan, 18.30 Magnum P.I.
19.30	Odpri studio, vreme
20.00	Nan.: I vicini di casa
20.30	Sport: Povratek Tysona
22.35	Zanimivosti o filmu L'isola dell'ingiustizia
22.40	Film: Assassinio sul Tevere (krim., It. '79, r. B. Corbucci, i. T. Milian)
0.30	Italia 1 sport
1.35	Film: L' insegnante (kom., It., i. E. Fenech)

TELE 4

19.15	21.50 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Shaft
22.30	Nad.: Carolina
23.10	Film: La 25. ora ('67)

MONTECARLO

14.00	18.45, 21.00, 22.45 TG
12.15	Verde Fazzuoli
14.10	23.15 EP v plavanju
21.05	Film: A Praga (dram., VB '91, i. A. Cumming)
23.45	Film: American Born (krim., ZDA '90)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik
20.45	Nad.: Ipavci - Gustav (4. epizoda)

SLOVENIJA 1

09.25	Radovedni Tacek, ponovitev
09.45	Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 33. oddaja, ponovitev
10.00	O. J.: Stiri deklice v Trevisu
10.20	Na smrt prestrašeni, angleska nadaljevanka
10.45	Zgodbe iz školjke
11.15	Brewster Mccloud, pon. ameriskega filma
13.00	Poročila
13.05	Intervju, ponovitev
14.05	Videostrani
15.50	Malo angleščine, proslim, ponovitev
16.15	Aretacija Grizlija Adamsa, ameriski film
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Odprava zelenega zmaja, 1/6 del slovenske nadaljevanke
18.40	Kate in Allie, 18. del serije
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Wildbach, 5. del nemske nadaljevanke
21.00	Ognjena moc, 9/10 del ameriske dokumentarne serije
21.30	Preganjani na svoji zemlji, dokumentarna oddaja
22.00	Ozare
22.10	Dnevnik III
22.40	Sova:
22.40	Trd oreh, 3/18 del angleske nanizanke
23.30	Ecce Bombo, italijanski film

SLOVENIJA 2

08.00	Euronews
09.20	Wildbach, ponovitev
10.15	Turistična oddaja
10.30	SP v veslanju, prenos iz Tampereja
11.55	SP v veslanju na divjih vodah, prenos
13.25	Sova: Brooklynski most, 21/22 del
13.50	Majski cvetovi, 2/13 del angl. nanizanke
14.45	Aletika, posnetek mitinga za VN iz Bruslja
16.25	EP v plavanju, prenos
18.35	Sirjave
19.30	TV dnevnik 2, vreme
19.50	Utrip
20.10	Angelika in kralj, francoski film
22.50	Sobotna noč: Novice iz sveta razvedrila - Woodstock, 4. del

KANAL A

08.05	Don Kihot
17.40	Klasična video glava
19.00	Generacija transformerev II, 7. del risane serije
19.30	Dance Session, ponovitev
20.05	Vreme
20.10	Ziveti danes, dokumentarna oddaja
20.40	Splošna praksa, 36. del avstralske nanizanke
21.35	Vesoljski »Slammer«, ameriski pustolovski film
23.05	Vreme
23.10	Sybil, ponovitev filma
00.45	Umazanke, erotični film

Koper

16.00	Dunaj: EP v plavanju
18.00	Slovenski program: TV poper, kabaretno-satirična oddaja
18.20	Poperdata
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Jutri je nedelja, verska oddaja
19.35	Cocktail
20.00	Azzurro Quotidiano
20.30	»Vela...diamo noi!«, oddaja o jadranju
	Voditelj: Berti Bruss in Andro Merku
21.30	Globusov tik tak
21.45	Achtung Baby!, oddaja o kulturi
	Avtor Roberto Ferrucci
22.15	Vsedanes
	TV dnevnik
22.30	Dunaj: Evropsko prvenstvo v plavanju

ORF Avstrija 1

10.15	Nekoc je bil clovek
10.45	Denis
11.10	Duck Tales
11.40	Kremenckovi
12.05	Harry in Hendersonovi
12.30	Klic na pomoč Kalifornija
13.15	Formula 1 za VN Belgije, trening
14.05	Blossom: Poljub - in kaj potem?
14.30	Parker Lewis: Solski zvezdnik
14.55	Baywatch: Dopust
15.45	EP v plavanju, z Dunaja
17.15	Beverly Hills 90210
	Zaupanje
19.00	Mr. Bean
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Ko se moj dragi razjezi, nemska komedija
21.40	Sport
22.40	Cas v sliki
22.45	Pardon
23.20	Hale in Pace, skeci
23.45	Kako poročis milijonarja?, ameriska komedija, 1953
01.15	Berlin - Alexanderplatz, nemski film
	Režija: Phil Jutzi
	Igrajo: Marilyn Monroe, Lauren Bacall in drugi.
03.25	Vrazje spletke, ponovitev filma
05.10	Doktor Trapper John

ORF Avstrija 2

09.05	Strike Force, ponovitev ameriske kriminalke
12.30	Hello Austria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Pred sončnim zahodom, nemski film, 1956
14.50	Korbijevo pozno očetovstvo, komedija
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po deželi
17.53	Svetovne religije
18.00	Milijonsko kolo
18.25	Harald in Eddie
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Beg v smrtno past, britanska tv kriminalka
21.50	Nightkill, ameriska kriminalka, 1980
23.25	Lov na zlatega skorpijo-na, italijanski pustolovski film, 1991
	Režija: Umberto Lenzi
00.50	Sport
01.50	Pogledi od strani
01.55	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 uhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 10.05 Saljivci so med nami; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 13.25 Za naše kmetovalce; 14.15 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Gost; 18.00 Reportaža; 18.30 Zborovska glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.50 Kulturne prireditve; 9.45 Uganka; 10.40 Gost; 11.35 Obvestila; 13.00 Šport, vmes glasba in informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 19.30 Top albumov; 21.00 Rock underground, vmes (22.00) Zrcalo dneva, vreme.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 9.00 Maša; 10.05 Orkestri in solisti; 13.05 Zborovska glasba; 14.05 Humoreska; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Znana in manj znana glasba; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Komorna in operna glasba; 22.05 Nove prevodne strani; 22.30 Vokalno-instrumentalna glasba; 23.55 Lirični utrinek; 24.00 Nočni pr.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 96,4 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Otvoritev, napoved, koledar; 8.20 OKC obveščajo; 9.00 Za zdravje; 9.15 Od zrna do klasa; 9.30 Po domače; 10.10, Primorski kraji in ljudje; 10.35 Javna odd. v Zani-gadu; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30 Nedelja na športnih igriščih; 16.00-17.30 Športno popoldne; 17.35-19.00 Naša pomlad; 18.00 Nogometni večer; 19.30-23.15 Večerni pr. Modrega Vala Radia Koper.

Radio Koper (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Radijska igra; 9.00 Saltimbanchi; 9.30 Kulturna poročila; 9.45 Knjižne novice; 10.00 Film tedna, gledališče; 11.00 Narečna oddaja Su e zo per le contrade; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Sportna nedelja; 17.32 Lestvica LP; 18.00 London Calling (1x me-

sečno Alpe Adria Magazine); 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

6.15, 11.15, 12.15, 15.15, 17.15 Poročila; 7.00 Kallmerova družina; 9.30 Kam danes; 10.00 Horoskop; 12.00 Duhovna misel; 13.00 Reportaža; 14.00 MTV Slov. glasbena lestvica; 15.00 Vodeni program; 16.45 Vreme; 17.15 Hollywood - oddaja o filmu; 19.00 Ameriška glasbena lestvica; 22.30 Jazz galerija; 1.00 Sat.

Radio Kranj

5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 11.00 Po domače na kranjskem radiu; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Kmetijska oddaja; 13.00 Dobrodošli med praznovanci; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Hitro, daleč, visoko; 18.20 Nagradni kviz Klina Kranj; 19.30 Večerni pr. - Glasba po izboru.

Radio Maribor

9.00, 10.00, 13.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 9.05 Iz roda v rod; 9.30 Vstopite, proslim; 10.05 Marjanca; 11.00 Kmetijska oddaja; 11.25 Osmrtnice, obvestila; 11.35 Meh za smeh; 12.00 Mariborski feljton; 13.05 Zeleli ste; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 18.00 Šport in glasba; 20.00 Nedeljski klepet; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

0.00 RoboKloaka; 11.00 Poklopredpotop; 12.00 Nisam ja odavde; 15.30 Chancellor's Manuscript (R. Ludlum, 3.); 17.00 Povest: O junaku, ki je bil prepričan, da se mu posmehujejo; 19.00 TB: The Swans; 20.00 Simbolna menjava in smrt (J. Baudrillard); 21.00 Oldies Goldies Chart; 23.00 Koncert: Otis Redding.

Radio Trst A

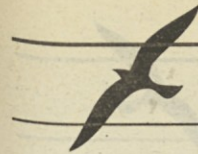
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojano; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Mladinski oder: Dečki Pavlove ulice (r. M. Sosič, 2. del); 10.50 Veselo po domače; 11.00 Čakole na placu; 11.15 Orkestri; 11.30 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice, nato Glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Satirični kabaret: Prežganka št. 2 (S. Verč, B. Kobal); 14.50 Tropicana; 15.00 Z naših prireditvev, nato Potpuri; 16.00 Iz studia z vami: okrogla miza (izbor); 17.00 Šport in glasba; 18.30 Potpuri; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Izmenično Jutranji val - Nedeljska matineja.

Radio Koroška

6.30-7.00 Dobro jutro na Koroškem - Duhovna misel (mag. Peter Olip); 18.10-18.30 Za vesel konec tedna.

JEDILNIK

Ponedeljek:

mesni cmoki v zelenjavni juhi, marmorni kolač, kompot iz suhih hrušk

Torek:

kostna juha z vlivanci, zelenjavni zrezki, krompirjeva solata z majonezo

Sreda:

korenčkova juha, dušeni jajčevci s paradiznikom, krompirjeva struca

Četrtek:

telečja rizota, zelena solata, ocvrta jabolka v srajčki, sok

Petek:

paradiznikova juha z rižem, ocvrte sardale, kumarična solata

Sobota:

goveji golaž, polenta, zelena solata, pudding z rdečim ribezom in smetano

Krompirjeva struca (za štiri osebe):

Kilogram krompirja skuhamo v slani vodi, olupimo in pretlačimo. Desko potresemo z moko, nanjo stresemo pretlačen krompir, naredimo v sredi jamico in vanjo vlijemo dve celi jajci in en rumenjak. Dodamo dve zlici naribanega parmezana in zgnetemo testo. Dodajamo moko, dokler testo ni suho. Prtič potresemo z drobtinicami, naredimo podolgovato klobaso in jo zavijemo v prtič. Dobro pol ure kuhamo struco v slani vodi. Struco razrežemo v posevne kose kot struklje. Ponudimo jo z različnimi mesnimi ali zelenjavnimi omakami ali zabeljeno z drobtinicami, kot samostojno jed s solato, obogateno z jajci ali kosčki mesa in dobrim prelivom.

Jedilnik za nedeljo:

kostna juha z jetrnimi cmoki, sočna pečenka s paradiznikom, dušen riž, rdeča pesa v solati, torta s čokoladno kremo

Socna pečenka s paradiznikom (za štiri osebe):

Za dobro sočno pečenko potrebujemo približno kilogram govedine, najboljše je od kriza ali brzole, petdeset gramov prekajane slanine, poper, zlico masti, srednje veliko cebulo, droben gomolj zelene, lovorov list, tri klinčke, pet debelih paradiznikov in četrt litra dobrega črnega vina.

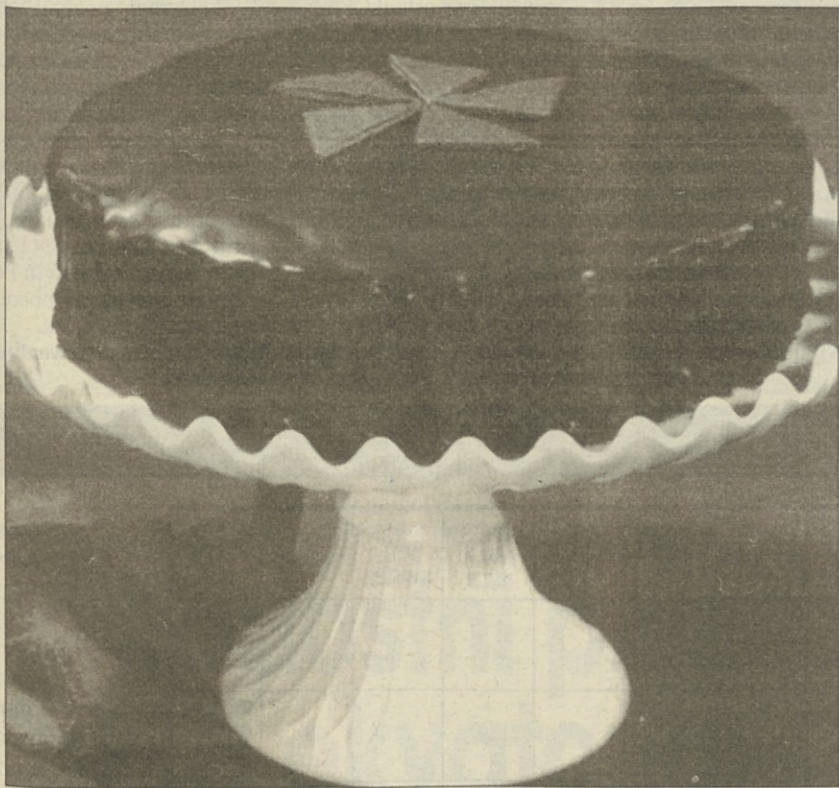
Meso locimo od kosti, operemo, nasolimo, pretaknemo s prekajeno slanino in popopravimo. V kozico (najboljša je zelena) damo mast, kolobarčke cebule, zelene, klinčke, lovorov list in olupljene paradiznike, ki jim odstranimo semena. V kozico zložimo odvezete kosti in nanje položimo meso ter prilijemo vino. Dobro pokrijemo in parimo približno dve uri in pol. Medtem pečenko le enkrat obrnemo. Pred koncem lahko prilijemo se škodelico juhe ali nekoliko vina in pustimo, da vse skupaj se enkrat prevre.

Meso razrežemo, zložimo na ogret krožnik in prelijemo s precejeno omako ter obložimo s kupčki dušenega riža, potresenega s sesekljanim paradiznikom.

Torta s čokoladno kremo:

Osem svežih jajc stepamo z dvesto grami sladkorja, da se gosti spenijo. Najbolje je, da stepamo z metlico v kotličku ob stekleniku. Potem kotliček odstavimo in stepamo na hladnem toliko časa, da se masa ohladi. Primesamo počasi 150 gramov presejane moke in prilijemo petdeset gramov stopljenega presnega masla. Zmes damo v pomasten, z drobtinicami potresen tortni model in pečemo približno pol ure. Ohlajeno torto dvakrat preležemo in premazemo s čokoladno kremo.

Čokoladno kremo pripravimo iz četrt kilograma presnega masla, 120 gramov sladkorja in sto gramov naribane jedilne čokolade. Presno maslo penasto umešamo, dodamo počasi sladkor v prahu in drobno naribano jedilno čokolado ter se nekaj časa mešamo, da dobimo gladko kremo, s katero tudi okrasimo torto. Torto za nekaj časa postavimo v hladilnik in ponudimo s stepeno sladko smetano. Priprava te torte je enostavna in jo zato priporočamo predvsem začeticam.

Čokoladna torta

O zamrzovanju začimb

Mnoge kuhinjske začimbnece lahko shranjujemo na različne načine. Najbolj pogost način je sušenje in izsušitev, obstajajo pa tudi drugi preizkušeni načini konzerviranja. Dobro je vedeti, da stevilne začimbnece lahko tudi zamrzujemo;

- zamrzujemo vedno le sveže nabrane začimbnece;
- poznamo različne načine zamrzovanja;
- lahko jih zamrzujemo v večjih ali manjših količinah;
- izredno prikladne so začimbne ledene kocke;
- očiscene začimbnece nasekljamo kar se le da drobno;
- stresemo v posodo za ledene kocke, dodamo malo vode in globoko zamrzujemo;
- zamrznjene kocke začimbnic nato pre-

ložimo v vrečke;

- opremimo z napisom in zložimo v zamrzovalno skrinjo;
- za zamrzovanje večjih količin lahko vzamemo vez nerazrezanih disavnih s stebli, listi in cvetovi;
- zamrzujemo jih kar v vrečkah in nato zdrobimo zmraznjene;
- lahko zamrzujemo tudi že pripravljene začimbne mešanice (začimbnece za zelene omake, zelenjavne prelive - dresinge za solate);
- lahko pa tudi sveže začimbnece zamrzujemo skupaj z zelenjavo, kateri jih dodajamo.

Ne pozabite, v čem je skrivnost pravilne uporabe začimbnic, pa naj bodo sveže, posušene, zamrznjene ali kako drugače konzervirane: v bistvu je vsa skrivnost v tem, da morajo disavne začimbnece in zelišča okus jedi le podkrepiti, ne smejo pa prevladati.

ZAČIMBE / ZELENA

Za ljubezen in za živce

Začimbna in zelenjavna rastlina

Ena od legend pripoveduje, da je ljubezenski napoj Tristana in Izolde vseboval kar precejšen odmerek zelene. Pa tudi ponekod po Franciji je se slisati staro pesem, ki poje: »Ce bi mož vedel, koliko je vredna zelena, poln bi je bil njegov vrt...« Zeleni pa ni le afrodiziak, ampak ima se vrsto drugih dobrih lastnosti. Mességué pravi, da je odlično shujševalno sredstvo.

Med njegovimi nasveti najdemo tudi priporočilo: »Vse, ki bi rade shujšale, med obroki grizljajte zeleno. Zelena potolazi lakoto in pospešuje odstranjevanje zlindre. Njena celuloza je odlična metla za crevesje.«

Dolgo je že znan tudi učinek zelene na živčni

sistem. »Ce imate zrahljane živce, se hranite in zdravite z zeleno,« je rekel Hipokrat pred skoraj 2500 leti.

Zelena je začimbna in zelenjavna rastlina. Razvije debel, bel gomolj in robata stebela s krpaticami, temnozelenimi listi. V kuhinji uporabljamo liste in gomolje. Oboji imajo sladkasto oster in začijnen okus, ki rahlo spominja na luštrek. Zeleni ne gomolje uporabljamo predvsem kot zelenjavo, kdaj pa kdaj pa kosček gomolja dodamo jedem kot začimbo.

Zeleni listi se dobro kombinirajo z drugimi svežimi zelišči, le preveč jih ne smemo vzeti. Gomolje v jedeh kuhamo ali pa surove naribamo in primesamo svežim so-

Zelena

latam. Liste sesekljam in z njimi jed potresemo tik pred serviranjem. Dodajamo jih juham, omakam in nekaterim mesnim jedem.

Listi zelene imajo zelo močan vonj in okus, zato z njimi ne pretiravajmo.

Zelena za rezanje lahko gojimo tudi v lončku. Sejemo jo v lonček ali zabojček od marca dalje, prst pa stalno vlazimo. Shranjujemo jo na več načinov: lahko jo nasolimo, zamrzujemo ali posušimo.

Iz starih knjig za nove čase: Lepo je, ako je miza okrašena

Iz obnašanja pri mizi sodimo človeka v oliko. Nasih napak v tem oziru je kriva slaba vzgoja. Marsikaj pa ljudje potem zakrivijo sami, ker premalo pazijo nase.

Tudi pri domaći mizi je treba biti dostojen. Ne v spalnih srajcah in skuhrani k zajtrku, pri mizi bodimo dostojno oblečeni. Pa ne samo obleka, tudi telo mora biti pri jedi čisto.

Miza mora biti za jed dobro pripravljena. Vse mora biti čisto in snažno. Od pribora ne sme nič manjkati in vsi predmeti morajo biti na pravem mestu. Lepo je, ako je miza po možnosti s cve-

tjem okrašena in vedno s prtom pogrnjena. Sladkornih klesč pa ni treba, saj se vsi umivate! Neokusno je cmokanje pri jedi. Zvečiti je treba z zaprtimi usti.

Vroče juhe ne hladimo z mesanjem ali pihanjem. Pustimo, da se ohladi sama. Jedi, ki jih ni treba rezati, jemo samo z vilicami, ki jih imamo v desnici.

Pri jedi se moramo držati vzravnano. Skrajno neokusno je, če se nekdo globoko sklanja nad krožnik in oprt na komolce meče jed vase.

Večina ljudi je navajena preprostih obedov, zato ni nujno na dolgo in široko razglabljati, kako

se jedo posamezne vrste jedi. Če kdaj zunaj jemo kako neznano jed, se ozremo po sosedih in takoj bomo znali. Take nevednosti ne kvarijo dobrega vtisa.

Pri mizi se lahko pogovarjamo, toda ne s polnimi usti. Tudi pri domaći mizi ne. Čeprav bo teknilo, tudi če ne voscimo dober tek, je to lepo zazeleti. Pogovor, a kot receno ne s polnimi usti, mora obsegati različne snovi in naj bo vedno vesel. K pogovoru povabimo tudi otroke. Med jedjo brati ali pisati pa ni dostojno.

Iz Zlate knjige za dekleta in zene (1938)

ZELENJAVA, KI JO POZNAME

Kumare niso kar tako

Sok je odličen balzam za kožo

Kumaram mnogi očitajo, da jih je sama voda in da skoraj nimajo okusa. So nekoliko zaničevane in se zlasti tiste večje res ne uživajo kakšnega posebnega ugleda. Tisti, ki vedo, da imajo kumare tudi veliko dobrih lastnosti, jih zelo cenijo in radi uvrščajo v jedilnike.

Najboljša lastnost kumar je, da odvajajo vodo iz telesa in pospešujejo izločanje strupov, zato odlično ohranjajo vitkost. Zenske, ki trpijo zaradi celulitisa, bi si morale večkrat privosčiti kumarično solato s cesnom in petersiljem (na fotografiji) ter nekaj kapljicami olivnega olja in limoninega soka.

Da kumare dobrodejno učinkujejo pri zuna-

nji rabi, najbrž ni treba več dokazovati. Mnogi ugledni izdelovalci kozmetičnih pripomočkov uporabljajo kumare za kreme in maske. Če ne cenite že izdelanih lepotil ali se vam zdijo predraga, si lahko sami naredite iz kumar odličen balzam za kožo.

Svež kumarični sok ali rezine odlično vlazijo vse opeklino, tudi sončne.

Marinirane kumare - jed revežev in bogatašev

Marinirane kumare so zelo znane in cenjena poljska predjed, ki jo lahko vidite na mizah revežev in bogatašev. Porcelanasto posodo napolnite s kumarimi, zrežanimi na kolobarčke. Pokrijte s plastjo sese-

Kumarična solata

kljanega sladkega janeža, cesnjevim listi in scepem zdrobljenega koriandra. Vse skupaj polijte z zelo slano, prekuhamo in ohlajeno vodo in namakajte kumare dva meseca. To je odlična predjed; se zlasti tekne kruh, ki ga namakamo v kumarični sok, ki imenitno diši in je zelo prijetnega okusa.

Prazene kumare

O olupljene in na rezine narezane kumare osoli-

mo, popopravimo in pustimo, da nekaj časa pocičvajo. V kosčku masla razpenimo zličko sladkorja, dodamo malo drobno sesekljane cebule in vse skupaj zarumenimo. Dodamo kumare, jih popražimo in potresemo z zličko moke. Premesamo in prilijemo malo dobrega kisa. Ponudimo jih s kuhano govedino.

Pripravila:
Katarina Lavš

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čeprav se ne boste trudili, se bo danes vse odvijalo po vaših željah. Ne posegajte v dogodke, kajti bolj ko se boste trudili, bolj se bodo vetrovi obračali proti vam.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Cutili boste potrebo po iskreni izpovedi bližnjim, hkrati pa vas bo navdajala bojazen pred izpostavljenostjo. Izpovejte jim najprej svoje bojazni, pa bo slo.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V ljubezenskem gnezdecu si boste zaželeli sprememb, zato boste pritisnili na partnerja. Bolj boste pritiskali, bolj se bo upiral. Izberte raje neznejsjo taktiko.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Doslej ste na svoji poti trmasto vztrajali pri samostojnosti, danes pa boste uvideli, da bi lahko v sodelovanju z drugimi veliko hitreje in lažje prispeli na svoj cilj.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Pri gledanju filma vas bodo prevzeli sentimentalni občutki. Ne brzdatje se v joku, nihče od navzočih se ne bo norčeval iz vas. Nasprotno: zajokali bodo skupaj z vami.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Trmasto boste vztrajali pri svojem načrtu, čeprav vam bo že od začetka jasno, da ima tekmeč boljsega. Prestudirajte njegov pristop, pa ga boste brz prehiteli.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Zgovorni boste, kot že dolgo ne. Le malokomu bo do poslušanja, ampak to ni pomembno. Najpomembnejše je olajšujoče izlitje svojih čustvenih težav.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Partner si bo želel vaše bližine, vi pa se boste umikali, kot bi bil kužen. Ne gasite občutka krivde z neiskrenimi besedami; počakajte na val ljubezni.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Dobre volje boste, zato vam bo uspelo brez posebnega truda navezati nekaj prijetnih, a hkrati koristnih stikov. Dobra volja vleče kot magnet, slaba odbija kot.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Na vsak način boste želeli zagospodovati nad voljo sibkejšega. Nic lažjega; sibkejši že sami ležejo v odvisnost, zato se nikar ne hvalite.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Načrtovali boste eno, zgodilo se bo drugo. Namesto zasluženega počitka vas bodo bližnji potegnili v projekt, poln napornega garanja in odrekanja. Ojej!

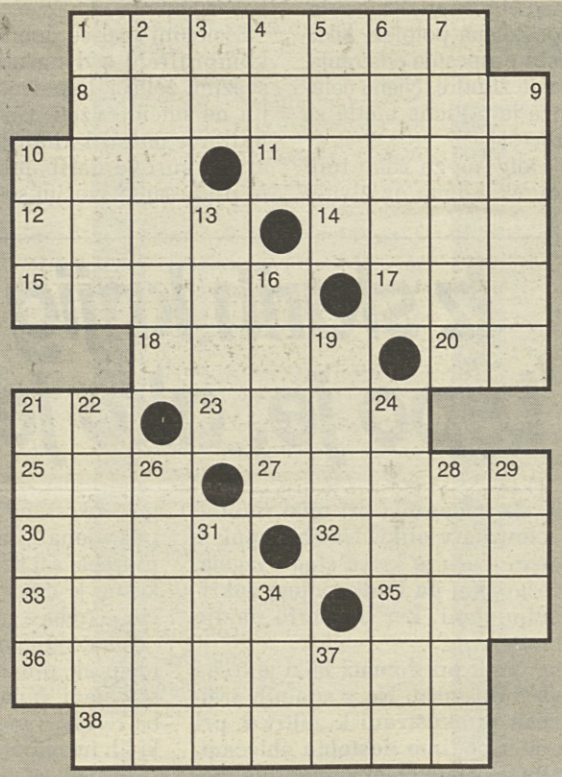
RIBI 20. 2. - 20. 3.: Partner bo zahteval od vas več pozornosti, vi pa ga boste zasili in zahtevali od njega enako mero odsotnosti. Ko bo zamera mimo, se bosta zvalila v peno smeha.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. koordinata, razdalja kake točke od ordinatne osi, 8. duhovnik, ki služi v lokalni, 10. sistem baryne televizije, 11. tekina v kavbojskih spretnostih v ZDA, 12. znamenje, kateremu se pripisuje, da kaj napoveduje, 14. del skeleta, 15. genovski admiral in državnik (Andrea, 1486-1560), 17. praocloveskega rodu, 18. ostri del cepina ali lednega kladiva, 20. začetnici slovenskega pisatelja Murnika, 21. začetnici slovenskega pevca Kreslina, 23. ime finskega arhitekta, tudi načrtovalca pohištva Saarinen (1910-1961), 25. krvno sorodstvo, 27. himalajski nosač, 30. japonski pisatelj (Hakuseki), 32. ameriška pevka (Amanda), 33. crnilo, 35. pogan, 36. otroška črevesna glista, 38. delavec, pri talilni peci.

Navpično: 1. utrdba v teksaskem mestu San Antoniu, 2. zmerno hiter spanski ples v 3/4 taktu, 3. začetnici slovenskega slikarja Kregarja, 4. ruski vladarski naslov, 5. kraj pod Fruško goro, 6. fenicijsko pristanišče v Libanonu, 7. prisednik, porotnik na sodišču, 9. plemensko znamenje, 10. obloga na spodnji površini zaprtega prostora, po kateri se hodi, 13. boginja zmage v grški mitologiji, 16. ime slovenskega alpinista Kunaverja (1935-1983), 19. ptica ujeda, 21. duri, 22. pevec na koru, 24. gorske nimfe v grški mitologiji, 26. zadnji del debelega črevesa, 28. enodelno oblačilo iz hlač in bluže z rokavi ali brez, 29. nekdanji drsalec Schenk, 31. prvotni prebivalec Apeninskega polotoka, 34. vzdevek grškega milijonarja Aristotela Onasisa, 37. rimska stiri.

Marko Dresček

33. tlna, 35. ajd, 36. askarida, 38. talivec
21. VK, 23. Eero, 25. rod, 27. serpa, 30. Aral, 32. Lear, 33. tlna, 35. ajd, 36. askarida, 38. talivec
Vodoravno: abscesa, 8. lokalist, 10. pal, 11. rodeo, 12. omen, 14. kost, 15. Doria, 17. Noe, 18. oklo, 20. RM, 21. VK, 23. Eero, 25. rod, 27. serpa, 30. Aral, 32. Lear, 33. tlna, 35. ajd, 36. askarida, 38. talivec

RESITEV

RIM / KULINARIKA

Kače, polži in bikova moda

Hrana za ljudi z utrjenim želodcem

Med vožnjo po rimskih ulicah sem se v zadnjem trenutku izognila trčenju s Fiatovim cinquecentom, parkiranjem na ovinku ene od ozkih, strmih ulic. Ob večpasovnici, ob kateri so travnata pobocja, je skupina upokoencev s kosarami v rokah iskala kace.

Rimska kulinarica tradicija ima svoje korenine v kuhinji revežev (cucina povera). To so jedi, značilne za revne mestne četrti in nekdanja kmetijska predmestja italijanske prestolnice.

Kače in polži za praznik

Eno taksnih je tudi San Giovanni, kjer so konec prejšnjega stoletja ziveli mali kmetje, premožni meščani pa so tam zgradili vile, v katerih se so hladili med vročim poletjem, meščani pa so si lahko privoščili nekajurni lov na kace. V močvirjih so jih redili že stari Rimljani. Polja v San Giovanni so zdaj večinoma pozidana, kljub temu pa 24. junija, na dan Janeza Krstnika, vsako leto praznujejo dan kač. Njegov praznik se časovno ujema s poganskim praznikom, med katerim naj bi se ponoči sprehajali duhovi. Menda naj bi ljudje na ta dan že od nekdaj jedli kace, saj najbolj spominjajo na hudica z rogovi.

V današnjih gostilnah - trattorijah, kakršna je tudi Cannavota, vam na predvečer praznika postrežejo tudi s polži v omaki (lumache in umido). Pripravljeni so v paradižnikovi omaki, s sardelami, dušeni v česnovi omaki. Jed servirajo z veliko kruha in

Bikova moda. Slastno?

belim vinom - Castelli Romani. Praznovanje traja pozno v noč. Kače na lokalni tržnici Testaccio, ki leži v delavskem naselju, navadno prodajajo starejše ženske. Tam lahko kupite tudi svežo drobovino, tudi priljubljeno jed starih Rimljanov.

Bikova moda in Fellini

Kuhinjo revežev že dva tisoč let sestavljajo naslednje jedi: zivalska drobovina, možgani, glava, rep in parklji, torej ostanki z mize bogatašev. Na kaotičnem trgu Testaccio je od piva napihnjen mesar pre sekal ovčjo lobanjo, ki jo bo gospodinja spekla, odisavila z rozmarinom in ponudila kot testarelle d'angelo.

V tamkajšnjih gostilnah bodo iz spodnjih delov zivali pripravili aromatične jedi, na primer volovski rep po pastirsko - dušen v vinu (coda alla vaccinara) -

ali bikova moda na žaru (granelli). Kupi surovih vampov so podobni ženskim kopalnim kapam, največkrat jih pripravljajo v paradižnikovi omaki, ki ji dodajo veliko česna, mete, sardel in včasih tudi klinčke. Kosčki svinjskega mesa so sestavni del skoraj vsake jedi s testeninami, pravi gurmani pa imajo najraje črevesje majhnih telet, ki se se hranijo z materinim mlekom. Taksne jedi so le za ljudi z utrjenim želodcem.

Ce bi radi spoznali feli-nijevsko atmosfero mesta, se morate podati na tržnico z značilni stojnicami, med katerimi se klatijo zanemarijene mačke in prepirljivi cigani. Najbolje boste takšno vzdušje spoznali med obedom v starih družinskih gostilnah, kot sta na primer Lo Scopettaro in Perilli, kjer je večkrat obodval tudi sloviti Fellini.

Catherine Fairweather

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

350	NASPROTJE SKOKOVITO-STI, NPR. RAZVOJA	ANTICNO GLEDALIŠČE	KOZNO VNETH	SL. SOPRANISTKA PUSAR-JERIC	PRISTANIŠČE V SZ. SPANIJ	NACRT POTOVANJA	POBIRALEC CESTNINE	CLOVEK, KI POTUJE ZASTONJ	AVTOR: SIMON BIZJAK	VZDRZEN CLOVEK	KOSITER V TANKIH LISTIH	TURCIJA	IT. PEVEC ARBORE	SNOP OMLACENEGA ZITA	LOUZE LEBIC	DEL KMEČKEGA VOZA	KOLESARSKA DIRKA PO ITALIJ	A. SKLADATELJ (CHARLES)	HRANA	SOL COETNE KISLINE
BOZJAST, EPILEPSIJA									ZVEZDARSTVO											
OMEMBA									STREMUH IVAN GROHAR											
NAUK O PEČATIH IN ZIGIH												NIZOZEJSKA CESARSTVO NAPOLEONA I. IN III.								
MOSTVO, EKIPA (NASA PISAVA)				BIOL. RAZVOJ POSAMEZNEGA ORGANIZMA											IT. DIRIGENT (ALBERTO)					
CESKI EKONOMIST SIK				AGAVI PODOBNA RASTLINA	BITJE, BIVAJOČE V SHOLASTICNI FILOZOFIJ				REDKEJSE M. IME DERIVATI AMONIKA							EVA LOGYKA	BODEC PLEVEL KOROS. PESNIK (URBAN)	RIM. DRZAVNIK, SOVRAZNIK KARTAGINE	CERNEJ ANICA FR. FILOZOF (HIPPOLYTE)	
AHILOVA RANLJIVA TOČKA					AM. IGRALAK HAYWORTH				OTO PESTNER GR. MESTO V EPIRU				MAJHNA SPORTNA JADRNIC	SOL MLEČNE KISLINE PISATELJ SAMB						
MUSLIMANSKO M. IME (IZ CRK. LINA)					ODKLON OD PRAVILA, NEPRAVILNOST										EGIPC. BOG SONCA PREDPLAČILO, NADAV				CERKVENI ZBOR	AM. IGRALKA GARDNER
NEM. IZUMITELJ (NIKOLAUS)					BORILNI MEC IZTOK TORY						UM. SMER (1800-1830) ALENKA DOVZAN									
JAPONSKI DIRIGENT OKAWA						DEBELEJSI DROG						RUSKI AVANTGARDNI SLIKAR (MIHAIL)								
DEL REKE, ANTICNA TARSATICA							GLAVNO MESTO SAUDSKE ARABIJ					VZHODNJAJSKO RIZEVO ZGANJE					STOLETJE, VEK			

ERA
ARAK,
KAD,
TRSAT,
LARIONOV,
RANTA,
SEIJ,
ROMANTTKA,
KAPR,
OTTO,
RAA,
ANOMALJA,
NAIL,
LAKTAT,
OP,
RITA,
PETA,
CA,
TIMOTEJ,
ENS,
OTA,
OSAT,
ONTOGENEZA,
TIM,
ERIE,
NL,
SFRAGISTKA,
STREMLJIVEC,
OMENITEV,
ASTROLOGIJA,
PADAVICA,

Vodoravno:
RESITEV:

JUGOVZHODNA AZIJA

Vztrajni prodajalci na avtobusih, vlakih...

Tajci si neprestano nekaj bašejo v usta

Dolge voznje z vlakom ali avtobusom so v večjih dezelah nekaj povsem običajnega. Nekajurno, včasih pa tudi celodnevno posedanje na pretesnih sedežih kljub zanimivi pokrajini se prehitro postane prava muka. In prav na taksnih maratonskih voznjah so prodajalci raznih priboljškov prijetna sprememba.

Na Tajskem, pa tudi kod drugod, pri vsakem najmanjšem postanku avtobus napolnijo zlobudrajoci glasovi, ki neudrudno ponujajo riz, banane, ananas, koruzo, pečene kurje kremplje... Pisana povorka s pladnji in kosarami se kar nekajkrat zvrsti skozi natrpan avtobus. Hrana, ki ti tako vztrajno poplesuje pred očmi, te slej ko prej premami in po tretjem, četrtem obhodu ni skoraj nikogar več, ki ne bi vsaj nekaj grizljajl...

Kmalu ugotoviš, da si prav vsi Tajci nepresta-

no nekaj basejo v usta. Nic cudnega, ko pa se tudi na vsaki avtobusni postaji nekaj prazi, kuhha, pece... Se najmanj pekoce so videti nekak-sne palacinke, ki jih se vroce zavijajo v bananove liste in potrpezlivo zlagajo v licne kupcke na velike pladnje, s katerimi delajo skusnjavo lacnim potnikom. PVC vrecke, kriz sodobne civilizacije, tu se niso dobile negativnega prizvo-ka. V prozorne nadloge tlagijo riz, omake, ribe ali pa ledeno mrzlo kokakolo in druge osvezil-

ne pijace. Steklenice imajo svojo ceno in prodajalci si te ne morejo odtrgati od ze tako skromnega zaslužka.

Prav nic manj pestra postrezba se obeta tudi med potovanjem z vlakom preko indonezijskega otoka Java, na katerem zivita skoraj dve tretjini 175 milijonov prebivalcev velike otoske države. V vsesplosni gneči v vagonih se dodatno zmedo povzročajo prodajalci raznih priboljškov, ki se vztrajno prebijajo med prepotenimi telesi. Z velikimi pladnji in kosarami krožijo sem ter tja, vse dokler niso zadovoljni z izkupic-ekom ali pa utrujeni obcepijo v kakšnem kotu umazanega vagona. Nikoli mi ni bilo cisto ja-

Med pisano kramo pa ni naprodaj le potrpežljivosti

sno, kje živijo vsi ti ljudje, saj so s svojimi kosarami pogosto vztrajali na vlaku tudi petsto kilometrov in več.

In tako si hote ali ne hote kmalu obložen z vodo, sopom banan ali kakega drugega eksoti-

čnega sadja, v bananine liste zavitim rizem s pikantno omako ali pa vsaj z zavitkom keksov, bonbonov... Med pisano kramo pa ni naprodaj le potrpežljivosti. Slednje bedli popotniki potrebujejo v izobilju, saj so stalno

izpostavljeni celemu vagonu radovednezev, ki kar povrsti hodijo preizkusati svoje znanje angleščine. Seveda so vprašanja vselej bolj ali manj enaka. Ko te ze stotič vprašajo, od kod si, kaj je Slovenija, kam

greš, kako ti je ime, kaj dela tvoj oče, mama, brat, sestra, se je najbolje pretvarjati, da ne razumes angleško ali pa počakati, da te pred radovedneži resi prepričljiv spanec.

Igor Fabjan

Samotna vsakdanja pot (Fotografiji: Igor Fabjan)

EKVADOR IN KOLUMBIJA

Radostni ples okoli ekvatorja⁽¹⁷⁾

Ceprav je Guayaquil največje mesto (dva milijona prebivalcev) v Ekvadorju, največja luka in veliko trgovsko središče, smo morali prehoditi pol mesta, preden smo lahko menjali potovalne ceke. Vse skupaj je bila mala ceremonija. Najprej so nam vzeli vse podatke, nato so fotokopirali ceke in potni list in se ni bilo dovolj. Pokazati smo morali tudi potrdilo o nakupu cekov, za nameček pa je bil se tečaj slab.

Guayaquil ima precej industrije (cementarne, pivovarne, rafinerija). Leži ob reki Guaya, 53 kilometrov od njenega izliva v zaliv in je eno najbolj zascitlenih pristanisc na Pacifiku. Ob obali rjavkaste reke so številne resta-

vracije na lesenih pomo- lih. Vzdolz obale je siroka sprehajalna pot, porasla z drevjem, in park. Na betonskih klopeh ležijo in se hladijo brezdomci in pijancki. Nekje so nasli prostor tudi mladi zaljublenci. Ob obali se nahajata dve zanimivi točki, vredni oglada.

Prvi je mestni stolp z uro, okrašen z mozaikom, na vrhu katerega je razgledna točka. Vendar nam na vrh, kamor vodijo stopnice, ni bilo usojeno priti, kajti mozakar, ki smo ga zbudili ob vhodu, ko je leno ždel za pultom, je dejal, da je stolp zaprt zaradi popravil.

Druga točka je La Rotonda, stebrišče in kip dveh mozakarjev, Simona Bolivarja in San Marti-

na, ki sta se na tajnem srečanju 9. avgusta 1822 pogajala o usodi Guayaquila. Vsebinsa vseh pogovorov je se danes neznanka, vendar je po odlocilnem pogovoru San Martina zapustil Ekvador in Guayaquil je bil združen v Veliko Kolumbijo.

V mestu si videval zelo malo turistov, se največ jih je bilo na ogledu pokopališča, imenovanega Belo mesto, ki je eno najbolj presenetljivih pokopališč v Južni Ameriki. Vanj pelje več vhodov, ki jih krasijo lepi portali, daleč v notranjost pa vodijo bele potke v drevoredu velikih palm. V spodnjem delu so velike in z dovršenimi kipi bogato okrašene grobnice in spomeniki. Od enega do dru-

Reka Guayas (Foto: Željko Jugović)

gega vhoda se vrstijo grobnice z zarami v lepo urejenih hišah. Vsaka je posebej zanimiva. Del pokopališča se strmo dviga v visok hrib, presekani z leve strani in skoraj do vrha zaseden z grobovi,

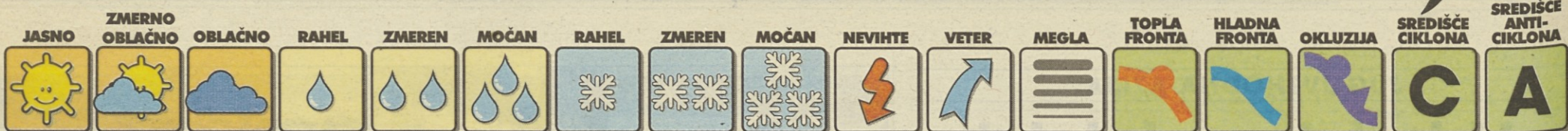
ki jih krasi le bel križ, zabiti v gomilo. Tam je počivališče revnejših.

Nedalec od pokopališča je stadion. Veliko ljudi se je drenjalo tja in na cesti je vladalo pravo brezvladje. Ljudje so vse-

povsod prečkali cesto, avtomobili so trobili in vrtoglavo sekali vozne pasove. Tudi mi smo sli tja. Na sporedu je bila meddržavna tekma med reprezentancama Ekvadorja in Belorusije. Ce-

prav je bilo gledalcev približno 30 tisoč, ni bilo cutiti latinoameriskega temperamenta, tudi ob golu ni bilo večjih ovacij.

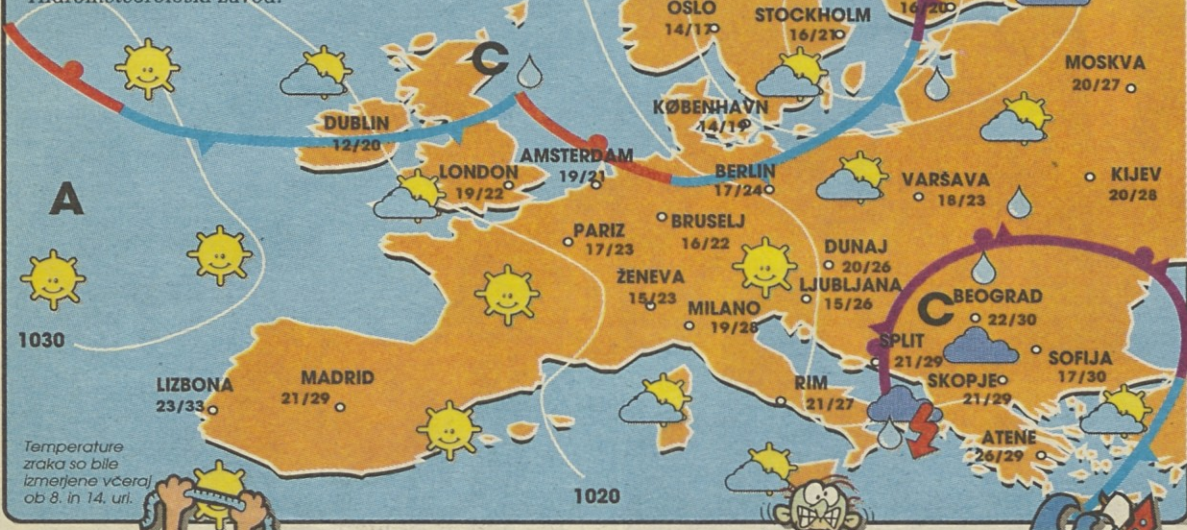
Zeljko Jugović
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad severno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska, oslabljena hladna fronta je ponoči prešla Slovenijo. S severovzhodnimi vetrovi nad naše kraje doteka prehodno nekoliko hladnejši in bolj suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.14 in zaslo ob 19.53. Dan bo dolg 13 ur in 39 minut. Luna bo vzšla ob 6.31 in zasla ob 19.40.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Portoroz	23,9	Mura	17,5
Trst	24,2	Sava (Radovljica)	12,8
Malinska	24,0	Sora	15,1
Porec	23,0	Ljubljana	17,4
Split	24,8	Soca	15,5
M. Losinj	24,8	Vipava	12,0
Dubrovnik	25,0	Bohinjsko jezero	20,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: NE 8 do 16 vozlov

popoldne: NW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.19 najnižje -56 cm, ob 10.43 najvišje 47 cm, ob 16.40 najnižje -35 cm, ob 22.30 najvišje 43 cm.
Jutri: ob 4.45 najnižje -55 cm, ob 11.08 najvišje 50 cm, ob 17.11 najnižje -38 cm, ob 23.02 najvišje 41 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	24
1000 m	19
1500 m	15
2000 m	11
2500 m	7
2864 m	3

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje ljudi vplivalo ugodno, le pri vremensko najbolj občutljivih ljudeh se lahko prehodno pojavi kratkotrajna nerazpoloženost in težave s koncentracijo.

VOX POPULI

Zima bo vprašala, kaj si pripravil poleti.

Nikoli ne bo resnično srečen tisti, ki ni bil nikoli nesrečen.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Upor v Kašmirju uničil donosen turistični posel

SRINAGAR (Indija) - Ko so leta 1989 na kristalni gladini kašmirskega jezera Dalgate odjeknili prvi rafali iz kalasnikovov, se je približno 3000 plavajočih hiš le zazibalo. Njihovi lastniki niso sploh pomislili, da je to začetek konca donosnega turističnega posla.

Vseh dvanajst mesecev v letu so indijski in tuji turisti najemali te plavajoče hiše, ki so bile glavni steber kašmir-

skega turizma. Upor kašmirskih muslimanskih separatistov je zadal hud udarec turizmu. Približno 900 tisoč turistov, ki je vsako leto obiskalo Kašmir, si je poiskalo nove turistične kraje.

V prvih mesecih upora se številni turisti niso hoteli odpovedati užitkom plovbe in letovanja na plavajočih hišah Srinagarja.

Ko pa so separatisti napadli in oropali šte-

vilne turiste na plavajočih hišah, so se tudi najbolj trmasti odpovedali Kašmirju. Za 30 tisoč zaposlenih na teh plavajočih hišah se je začel polom.

Drugi v turizmu zaposleni delavci so se nekako znašli. Prodajalci preprog in obrtniških izdelkov so se izselili v druga indijska mesta in turistične kraje, lastniki plavajočih hiš pa tega niso mogli storiti.

Nekateri so predlagali, da bi svojo dejavnost preselili na nepalsko jezero Pukara, a to bi bilo predrago, tako da so to možnost opustili.

Zamisel o bivanju na plavajočih hišah se je porodila britanskim kolonialistom v prejšnjem stoletju. Funkcionarjem so se kaj kmalu pridružili domaći bogataši, v šestdesetih in sedemdesetih letih pa je ta turistična dejavnost dosegla pravi razcvet.

Obrtniki so med seboj teknovali, kdo bo zgradil lepšo in udobnejšo plavajočo hišo. Nihče sploh ni pomislil, da bo nekega dne vsega konec.

Danes plavajoče hiše samevajo in verjetno bodo se naprej, ker ni nati najmanjšega upanja, da bi muslimanski separatisti po petih letih brezupnega boja položili orožje. Kdor danes zaida v Dalgate in se spreha po bregovih jezera, v katerem se zrcalijo zasneženi vrhovi Himalaje, se mora otepati vsiljivih lastnikov plavajočih hiš.

Sedaj bi bili pripravljeni iztržiti vsaj minimalno, samo da bi njihove plavajoče hiše znova zarezale valove tega prekrasnega jezera.

A kdo si upa, ko so muslimanski separatisti na preži.

Vlak smrti

Skupina budistov se je v kanadskem zabavišču predala užitek vlaka smrti (AP)

Krokodilja farma

V okolici tajskega glavnega mesta je nekaj krokodiljih farm, ki so priljubljena turistična točka. Kratkčasijo jih tudi krotitli krokodilov s svojimi drznimi točkami (Telefoto: AP)